

MCWILLIAM ...vergoeding...

107E JAARGANG — NO.: 209 MAANDAG 10 SEPTEMBER 1990

AMIGOE

Prèkè

Wensdroom: Strawberry fields forever...

MILITAIRE ACTIE NIET BESPROKEN

Top alleen gewijd aan zoeken vreedzame oplossing Golf-crisis

SU en VS eensgezind

HELSINKI/BAGHDAD - VS-president George Bush en Sovjetpresident Michail Gorbatsjov hebben zondag Iraq gezamenlijk de eis gesteld dat het zich volledig en onvoorwaardelijk terugtrekt uit Kuwayt. Zij zeiden de voorkeur te geven aan een vreedzame oplossing van de crisis, maar verdere stappen te zullen overwegen als het VN-handelsembargo tegen Iraq er niet toe leidt dat Iraq zich terugtrekt uit Kuwayt. Dit bleek uit een gezamenlijke verklaring die zondag werd uitgegeven na zeven uur overleg tussen beide leiders op hun spoedtop in Helsinki. "Alleen aanvaardbaar is volledige uitvoering van de resoluties van de Veiligheidsraad. Wij moeten er geen enkele twijfel over laten bestaan dat agressie niet kan en niet zal lonen", zeiden zij.

Op een gezamenlijke persconferentie na afloop zei Gorbatsjov dat de top in Helsinki in haar geheel was gewijd aan "het zoeken naar een politieke oplossing voor dit zeer acute probleem. Alles wijst erop dat wij op de goede koers zijn. Bush, mogelijk nog norser kijkend dan Gorbatsjov zei de Sovjetleider de verzekering te hebben gegeven dat hij door zal gaan met het zenden van troepen totdat Iraq voldoet aan de resoluties, maar dat zij "geen dag langer dan nodig" in het gebied zullen blijven. "Des te eerder wij ze kunnen terugtrekken des te beter. Op de vraag of hij met Gorbatsjov over militaire actie sprak zei Bush "nee, militaire opties kwamen niet aan de orde en de kwestie is hypothetisch...Ik zou willen dat de kwestie vreedzaam wordt opgelost".

TERUGHOUDEND

Gorbatsjov liet duidelijk blijken dat de Sovjetunie terughoudend staat tegenover elk gebruik van militair geweld. "Ik denk dat dit ons in een situatie zou brengen met onvoorspelbare gevolgen. Naar mijn oordeel beschikken onze beide landen en de VN over een enorm arsenaal middelen om de situatie op te lossen door middel van politieke maatregelen".

President Saddam Husayn van Iraq had de Amerikaanse en Sovjetrussische presidenten zaterdag gewaarschuwd dat het geen zin heeft om te proberen de toestand van voor 2 augustus (toen Iraq Kuwayt binnenviel) te herstellen. De Iraakse leider wiens brief aan de twee topleiders in Iraq werd voorgelezen voor radio en televisie herinnerde Bush en Gorbatsjov aan hun humanitaire plicht oorlog in de Golf te voorkomen. Hij deed geen enkele concessie. "Ik doe geen beroep op een van beiden. Ik vertrouw op God", aldus Saddam. Hij zei dat Iraq de VS noch de SU had aangevallen en niet van plan is het Amerikaanse of Sovjetrussische volk schade te berokkenen.

Hij verdedigde nogmaals de annexatie van Kuwayt door er op te wijzen dat het emiraat een onderdeel is van Iraq dat door het Britse kolonialisme was afgesneden. Ook vroegere Iraakse leiders hadden dit feit niet geaccepteerd hoewel zij pro-Westers waren. "De pogingen van hen die de situatie van voor 2 augustus 1990 willen herstellen zijn onpraktisch en gedoemd te falen".

Het Witte Huis weigerde in te gaan op de uitlatingen van de Iraakse president, die duidelijk probeerde een wig te drijven tussen Bush en Gorbatsjov. Een Amerikaanse woordvoerder zei alleen dat Bush en Gorbatsjov de toestand in de Golf zondag zouden bespreken.

IRRITATIE

Bij alle eensgezindheid tegenover Iraq en binnen de VN, die zover gaat dat Bush bij het congres zei te zullen aandringen op "zo nauw mogelijke" economische samenwerking met Moskou, zeiden beide presidenten openlijk van mening te verschillen over het vraagstuk van koppeling tussen het Kuwaytse en Palestijnse vraagstuk. Volgens Bush is het belangrijk om het Palestijnse vraagstuk op te lossen, "Des te eerder des te beter", maar zou elke poging om deze kwestie te verbinden met de Iraakse inval in Kuwayt "kunnen leiden tot ondergraving van de VN-resoluties". Volgens Gorbatsjov bestaat er wel een verband, omdat "niet vinden van een oplossing voor de kwestie van het Midden-Oosten in haar geheel een gevolg heeft voor de ernst van het conflict waarover wij spreken". Hij sprak echter niet opnieuw over een internationale conferentie over het Midden-Oosten in zijn geheel. Dit idee was in de voorgaande dagen een aantal malen door Moskou geopperd, wat leidde tot een zekere irritatie aan de kant van de VS.

Gorbatsjov waarschuwde Saddam Husayn voor "militaire actie" van diens kant. Dit zou "een tragedie zijn". Over Saddams tv-toespraak van zaterdag zei hij "Hij zal er niet in slagen de VS en de SU te verdelen zomin als de andere landen".

Volgens hun verklaring zijn de supermachten "het er verder over eens dat V-raadsresolutie 661, onder omstandigheden van humanitaire overwegingen, invoer van voedsel in Iraq en Kuwayt toestaat, maar dat deze dan strikt zou moeten worden gecontroleerd door de bevoegde internationale bureaus om te garanderen dat het voedsel alleen hen bereikt voor wie het is bedoeld, terwijl daarbij speciale prioriteit moet worden gegeven aan wat kinderen

Vervolg op pag. 10

Misschien met zeventigste nog premier

Thatcher wil graag nog blijven regeren

LONDEN - Margaret Thatcher sluit niet uit dat zij op haar zeventigste nog steeds premier van Groot-Brittannie is. Thatcher die volgende maand 65 jaar wordt, zei dit in een interview met de Britse ITN-televisie dat zondag is uitgezonden.

"Ik ben niet onsterfelijk, maar ik heb nog veel dingen te doen", aldus de Britse premier. "Ik denk dat ik de Conservatieve partij bij de volgende verkiezingen zal aanvoeren. Ik ben verantwoording schuldig aan de partij en het parlement en ik hoop dat zij mij een meerderheid geven om door te gaan met regeren.

Thatcher die nu aan haar derde ambtstermijn bezig is, moet voor het midden van 1992 nieuwe parlementverkiezingen uitschrijven. Waarnemers verwachten dat zij de verkiezingen zal vervroegen. Thatchers regeerperiode begon in 1979.

"Ik geloof dat het voor mij goed is aan de volgende verkiezingen mee te doen en aan te blijven", aldus Thatcher. Gevraagd of zij uitsluit op zeventigjarige leeftijd nog premier te zijn, zei zij: "Nee, sommige premiers begonnen pas met regeren op die leeftijd".

Thatcher zei binnen haar partij verschillende mensen te zien die geschikt zijn om haar op te volgen. Zij weigerde echter haar voorkeur uit te spreken. "Dat is niet aan mij om te beslissen".

Bush komt handen te kort

(AFP-satellietfoto)

■ *HELSINKI - President George Bush kreeg een hartelijk onthaal in de Finse hoofdstad waar hij zondag besprekingen voerde met zijn Sovjet-ambtgenoot Michail Gorbatsjov. Hij kwam handen te kort om de Finnen te begroeten*

Paus bidt voor slagen van top

KIGALI - Paus Johannes Paulus II heeft zondag gebeden voor het welslagen van de top tussen Bush en Gorbatsjov. Hij sprak daarbij de hoop uit dat de besprekingen in Helsinki zullen leiden tot een rechtvaardige en vreedzame oplossing, zonder overigens duidelijk te maken wat hij onder een rechtvaardige oplossing verstaat.

De Amerikaanse president Bush en Sovjet-president en -partijleider Gorbatsjov dragen een grote verantwoordelijkheid voor de wereldvrede, aldus de paus tijdens een Eucharistieviering in de open lucht te Kigali in Rwanda. "Ook anderen kunnen bijdragen aan een oplossing van het conflict." Daarmee doelde de paus op de Arabische landen, zo lichtte een medewerker van het Vaticaan toe.

Tijdens zijn Afrikareis had hij meermalen gehoopt dat de pogingen van de Verenigde Naties tot een rechtvaardige oplossing zouden leiden. "Er moet een tijdperk van vrede komen, die op gerechtigheid en het respect voor de rechten van het individu en van de naties berust." Na bijna een maand zwijgen heeft de paus ruim een week geleden openlijk de inval van Iraq in Kuwayt en ook de gijzeling van ongeveer elfduizend onschuldige personen veroordeeld.

Voor vluchtelingen in Jordanië

Nederlandse biscuits alsnog geaccepteerd

DEN HAAG - De biscuits die het ministerie van Defensie vorig weekeinde als onderdeel van de voedselhulp naar Jordanie stuurde, zijn inmiddels voor een deel onder de vluchtelingen gedistribueerd. De rest is ook geaccepteerd en zal binnen afzienbare tijd worden uitgedeeld in de kampen bij de grens en Amman. Dat heeft een medewerkster van Artsen zonder grenzen in Amsterdam zondagmiddag meegedeeld.

In Jordanie ontstond verwarring over de houdbaarheidsdatum van de biscuits: het jaartal 1986 stond op de verpakking. De autoriteiten dachten dat de koekjes voor deze datum geconsumeerd moesten zijn, terwijl het de aanmaakdatum betrof. De Jordaanse regering heeft de rijst, suiker en melkpoeder die samen met de biscuits verzonden werden, wel in de vluchtelingenkampen verdeeld.

De biscuits worden in grote hoeveelheden, speciaal voor het leger gemaakt en maken deel uit van de zogenoemde oorlogsvoorraad. De koekjes moeten langer houdbaar en kwalitatief hoogwaardig zijn. De kwaliteit van deze voorraad wordt vier maal per jaar door Defensie gecontroleerd. Als bij deze controle blijkt dat de producten binnen twee jaar geconsumeerd moeten worden, gaan zij naar een doorstroomvoorraad in de kazernes. De zending naar Jordanie is afkomstig uit deze voorraad, aldus een Defensiewoordvoerder.

Pond sterling aan verliezende hand

Dollar: ruim cent omhoog

AMSTERDAM - De koers van de Amerikaanse dollar is maandag op de Europese wisselmarkten ruim een cent gestegen. Op de wisselmarkt in Amsterdam noteerde de Amerikaanse munteenheid rond 10.00 uur Nf 1,7735 na een slot vrijdag in Amsterdam van Nf 1,7625.

De dollar was vrijdag in New York al licht gestegen tot Nf 1,7670 in de verwachting dat het stelsel van Amerikaanse Centrale banken, de FED, de rentetarieven niet op korte termijn omlaag zal brengen. De **Duitse mark** bleef zwak tegenover de dollar door de aanhoudende zorg over de kosten van de Duitse hereniging.

De dollar sloot maandag in **Tokyo** met een koers van 139,43 yen voor het eerst sinds elf maanden onder de 140 yen. De slotkoers was 0,82 yen lager dan het slot van vrijdag. De hogere Japanse rentevoet trekt nog steeds beleggers aan.

Het **pond sterling** moest maandag verder koersverlies incasseren. Rond 10.00 uur noteerde de Britse munteenheid Nf 3,3255 tegen een slot vrijdag van Nf 3,3380. Het uitstel in de toetreding tot het EMS speelt het pond nog steeds parten. Het **goud** was maandag lager. In Zurich opende het edele metaal op 385,75 dollar per ounce van 31,1 gram tegen een slot vrijdag van 387,25 dollar.

Lening twee miljard

Brazilië akkoord met IMF

WASHINGTON - Brazilie heeft met het Internationale Monetaire Fonds (IMF) voorlopig overeenstemming bereikt over een lening van twee miljard dollar, zo heeft de president van de Braziliaanse Centrale bank, Ibrahim Eris, verklaard.

Het akkoord moet de komende week worden bezegeld met een verklaring waarin Brazilie zich vastlegt op een grondige sanering van zijn economie. Eerdere pogingen om tot een akkoord te komen mislukten omdat het IMF zijn steun voor de economische hervormingen in Brazilie afhankelijk maakte van hervatting van de Braziliaanse schuldbetalingen aan de commerciele banken. Dit standpunt heeft het fonds kennelijk verlaten. Brazilie maakt sinds juli 1989 geen rente meer over en de betalingsachterstand is opgelopen tot zeven miljard dollar. De totale buitenlandse schuld is met ongeveer 115 miljard dollar de grootste van alle ontwikkelingslanden.

Gazelle bewaakt

(AFP-satellietfoto)

■ *FUJAIRAH - Een Franse soldaat houdt de wacht bij een Gazelle-helicopter. Dit gebeurde tijdens oefeningen met de luchtmacht van de Verenigde Arabische Emiraten.*

Oude heks en Hitler

BAGHDAD - Volgens het Iraakse staatspersbureau INA zal "het grote Iraakse volk niet verslagen worden" door wat men noemde "de psychologische oorlogsvoering" van de regering-Thatcher.

Ina vroeg zich zondag in een commentaar af of "de imperialistische computers... al hadden vastgesteld welke drukmiddelen wel en niet verdraagbaar zijn voor de Iraki's?" De Britse massakranten, berucht om hun oorlogszuchtige chauvinisme, hebben de Iraakse president Saddam Husayn met Adolf Hitler vergeleken en hem "de Slager van Baghdad" genoemd. Thatcher die Saddam Husayn een "despoot en een tiran" heeft genoemd, gaat in de taal van INA nu door voor "een oude heks".

De mooiste 'strawberry' van Curaçao

■WILLEMSTAD — Na enige spannende en enerverende weken was het afgelopen zaterdagavond dan eindelijk zover: de verkiezing van de mooiste tiener - 'strawberry' in Miss Teenage-taal -van Curaçao vond plaats: zij heet Scarlet de Groot (rechts op de foto met trofee). Links naast haar staat voorzitster M. Coehlo van het organiserende instelling Cybeco, terwijl geheel rechts de Miss Teenage 1989 poseert, deze keer zonder kroon. Eerste finaliste werd Sue Ann Ponce, terwijl Ruth Barrientos tweede finaliste is geworden. Toch een hele prestatie: niet minder dan 15 strawberries hebben immers meegedaan...

Ruwe zee hindert berging giftank

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De berging van de giftank in de wateren tussen de Bovenwindse eilanden heeft afgelopen weekeinde wegens ongunstige weersomstandigheden waardoor de zee te ruw was, niet kunnen plaats vinden. Gewacht wordt nu naar betere weersomstandigheden om de eerste poging te ondernemen.

Zo maakte de St Maartense havenmeester Sonny Hoo afgelopen weekeinde bekend.

Het gaat zoals bekend om de berging van de tank met de zeer giftige en gevaarlijke stof Tetraethyl-Lood, die ruim een maand geleden in zee terecht kwam. Na enig heen en weer gepraat besloot de Amerikaanse fabrikant Ethyl Corporation lokale autoriteiten toe te laten op een schip om de bergingsoperatie op zee bij te wonen.

Volgens deskundigen hebben de mensen van de Ethyl Corporation de Antilliaanse autoriteiten aardig om de tuim proberen te leiden door de gevaren verbonden aan een eventuele lek van de stof te relativeren. Voor zover bekend zit de Tetraethyllood trouwens nog in de hermetisch afgesloten tank op de zeebodem, zo'n 11 mijl van St Eustatius verwijderd.

Alle voorbereidingen waren getroffen voor de berging van de tank, afgelopen weekeinde, met een speciale onderzeeboot met 'armen'.

Omdat de stroming van de golven te sterk was en de golven te groot kon de operatie niet doorgaan. Gewacht wordt nu op rustiger weersomstandigheden.

Ingezonden

Waterfabriek Bandabou niet ten koste milieu

OPEN BRIEF aan mr Hirsch Ballin.

Geachte heer Hirsch Ballin,

Hiermee vragen wij Uw aandacht voor het volgende. In het komende bestedingsoverleg zal de financiering van een waterfabriek ter sprake komen. Deze fabriek wordt noodzakelijk geacht in verband met een op te zetten toeristisch project te San Nicolas (Bandabao). Dit resort voor welgestelde toeristen gaat onder meer golfbanen, drie first class hotels, ongeveer 1500 wooneenheden en watersportfaciliteiten omvatten.

Wij verzoeken U, alvorens tot een eventuele goedkeuring van de waterfabriek op Bandabao over te gaan, om:

- een gedegen onderzoek in te laten stellen naar de gevolgen welke deze grootscheepse plannen hebben voor het milieu; deze studie zal door onpartijdige milieu-deskundigen moeten worden uitgevoerd;

- een uitgebreide voorlichtingscampagne te laten houden onder de inwoners van Curaçao, waarin de sociale gevolgen van deze grootschalige ontwikkelingen worden aangegeven en zodoende een brede maatschappelijke discussie op gang te brengen.

Wij willen duidelijk stellen, dat wij niet tegen de ontwikkeling van Curaçao zijn; wél tegen projecten die het karakter van ons eiland en van Bandabao in het bijzonder, ingrijpend zullen veranderen.

Wij vragen U tot slot bij de toekenning van Nederlandse ontwikkelingsgelden op Curaçao in de toekomst dezelfde maatstaven aan te houden wat betreft milieu en sociale gevolgen als welke in Nederland gelden.

Met vriendelijke groet,

IDA J.E. VISSER
Curaçao

Maandelijkse vergoeding: 10.000 gulden

Radio Hoyer krijgt uitzendingen betaald

WILLEMSTAD — De Staten van de Nederlandse Antillen en de Eilandsraad van Curacao hebben besloten een contract voor vier maanden, met een opzeggingstermijn van vier maanden, aan te gaan met de directie van Radio Hoyer N.V voor het uitzenden van openbare Raads- en Staten vergaderingen. Het contract kan om de vier maanden vernieuwd worden. Voorts hebben de beide volksvertegenwoordigingen besloten het lokale radiostation elk 5000 gulden per maand uit te keren. Ook zal het radiostation een bedrag van 80.000 gulden krijgen als compensatie voor het feit dat men al 25 jaar vergaderingen van de Staten en het Eilandsraad gratis uitzendt.

De Curacaose en Antilliaanse volksvertegenwoordigers zijn zaterdag jongstleden met Radio Hoyer aan tafel gaan zitten om over de problematiek van radio-uitzendingen van openbare vergaderingen te spreken.

Zoals bekend heeft Radio Hoyer N.V, die de afgelopen 25 jaar de vergaderingen zonder enige financiële tegemoetkoming heeft uitgezonden, de Staten en het Eilandsraad ingelicht niet meer van plan zijn de vergaderingen gratis uit te zenden.

Onmiddellijk werd een parlamentaire commissie, bestaande uit leden van de fracties in het Eilandsraad en de Staten gevormd, met als taak om zo spoedig mogelijk een oplossing voor deze problematiek te vinden. Een concept hiervan werd zaterdag aan de voorzitters van de Staten en het Eilandsraad gepresenteerd; dat concept werd later goedgekeurd.

Radio Hoyer N.V zal 10.000 gulden per maand krijgen, of er die maand vergaderingen zijn of niet. Het contract met de radiostation zal om de vier maanden vernieuwd worden, terwijl een opzeggingstermijn van vier maanden gegeven werd.

Rufus McWilliam, voorzitter van de Staten, verklaarde aan de Amigoe dat de mogelijkheid niet uitgesloten wordt, dat in de toekomst een 'openbare aanbesteding' wordt gehouden voor wat betreft het uitzenden van vergaderingen, waarbij ook andere stations kunnen inschrijven. De parlementaire commissie zal ook nagaan of een eigen radiostation voor de Staten en het Eilandsraad haalbaar is. McWilliam verklaarde dat uitgezocht zalworden of zo'n oplossing goedkoper is.

Functionarissen naar Nederland inzake kindermishandeling

WILLEMSTAD — In samenwerking met Rotary Club Curaçao en het eilandgebied Curaçao is het voor de stichting Kinderbescherming Curaçao mogelijk om drs I. Taylor en drs D. Rigaud, psychologen bij Departamentu Salú Mental, evenals O.A. Adoptie, hoofd Jeugdzaken, bij dienst Sociale Zaken in de maanden augustus, september en oktober een werkbezoek aan Nederland te laten brengen.

Dit werkbezoek vindt plaats in het kader van de afspraken over deskundigheidsbevordering tussen Nederland en Curaçao, inzake het signaleren en diagnostiseren van kindermishandelingen en het behandelen van de betrokken gezinnen. Kindermishandeling omvat emotioneel, fysiek en/of sexueel misbruik van kinderen.

Daarnaast zullen O.A. Adoptie en drs D. Rigaud deelnemen aan het achtste Internationale congres over Kindermishandeling en Verwaarlozing onder auspiciën van de IPSCAM te Hamburg en een voor-congres te Amsterdam.

De stichting Kinderbescherming Curaçao is de Rotary Club Curaçao en het eilandgebied Curaçao zeer erkentelijk voor de door hen ter beschikking gestelde middelen die dit project mogelijk maakten.

Omkoopschandaal wordt "uitgelekt"

DP St Maartenbom staat nu op barsten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De tijdbom binnen de DP St Maarten staat nu echt op barsten. Zo kan althans afgeleid worden van dreigende verklaringen die eind vorige week DP gedeputeerde/raadslid Rene Richardson aan journalisten heeft afgelegd inzake een DP-corruptieschandaal. Ook de grote DP St Maartenbaas, Claude Wathey, maakte melding van een 'schandaal'.

Ze deden dat nadat een tweede poging tot het houden van een openbare eilandsraadsvergadering inzake een status aparte voor St Maarten wegens gebrek aan quorum de mist inging.

Rene Richardson zei dat hij komende vrijdag (wanneer de bewuste vergadering met of zonder quorum gehouden kan worden) zal aantonen "hoe corrupt enkele van onze vrinden zijn". Het schandaal dat hij kennelijk aan de grote klok gaat hangen heeft volgens onbevestigde berichten te maken met omkoperij door enige DP St Maartenkopstukken met gelden afkomstig uit een PTT-fonds, ter "bespoediging" van de PTT overname van de Telem St Maarten.

Deze dreigementen hebben een lange voorgeschiedenis waarover de Amigoe vorige week meerdere malen berichtte. DP-ers Claude Wathey, Rene en Joe Richardson hebben blijkbaar een soort drieenheid gevormd tegen de rest van de DP. Daaronder vallen ook de gedeputeerden Dennis Pantophlet en Cyril Richardson die vorige week tot twee maal toe wegbleven waardoor een door het eerder genoemde DP-trio aangevraagde vergadering niet kon doorgaan.

Dat had ook te maken met de uitlandigheid van de twee vrouwelijke DP gedeputeerden. De twee raadsleden van de oppositiepartij SPA, Vance James en William Marlin waren beide keren wel aanwezig maar tekenden de presentielijst niet.

De motie die DP-er Joe Richardson voorbereid had voor de vergadering over de staatkundige toekomst van St Maarten als een autonoom eiland in het koninkrijk is intussen veranderd in een memorandum dat in de centrale commissie (van de eilandsraad) behandeld zal moeten worden. Dennis Panthophlet voelde er blijkbaar niets voor de vergadering bij te wonen en er een motie te behandelen die ex-gedeputeerde Joe Richardson ingediend heeft.

De vergadering zal nu opgeroepen worden voor vrijdag. Voordien zullen Joe en Rene Richardson en Wathey iets loslaten over hun "corrupte vrienden". Op wie gedoeld wordt is niet bekend, maar waarnemers nemen aan dat het gaat om het illegaal gebruik door enige hoge DP-ers van gelden uit een fonds die de PTT oprichtte voor overname van aandelen van de Telem op St Maarten.

Toerisme-cijfers:

Curaçao middenmoot in Caribisch gebied

WILLEMSTAD — Het aantal toeristen dat het Caribisch gebied bezoekt is in sommige delen flink gestegen, maar in andere gebieden gekelderd, zo blijkt uit een nieuwsbrief van de Caribbean Tourism Organization. De Kaaiman eilanden zijn erg in trek, het percentage bezoekers daar is in het eerste half jaar 22,1 procent gestegen ten opzichte van vorig jaar. De British Virgin Islands zijn het minst populair. Het bezoekersaantal daalde er met 19,5 procent. Curaçao 'doet' het redelijk. In januari tot en met juni arriveerden hier 100.441 bezoekers. Ten opzichte van vorig janauri is dat een stijging van 6,8 procent.

Over het algemeen hebben de bestemmingen meer succes naarmate het jaar vordert. Voor Antigua en Barbados, bijvoorbeeld, geldt dat er gedurende de eerste drie maanden minder bezoekers zijn gekomen, maar dat in april en mei de belangstelling is aangetrokken.

De cijfers voor Curaçao, gelegd naast die van de andere eilanden van de Antillen, geven goed vergelijkingsmateriaal voor de belangstelling van toeristen.

Aruba bijvoorbeeld heeft in het eerste halfjaar 197.146 toeristen binnengehaald, en daarbij zijn nog niet eens inbegrepen de mensen die met de boot naar het eiland zijn gekomen. Alleen al de vliegtuigpassagiers leveren Aruba een stijging van het aantal toeristen op van 15,5 procent.

St. Maarten boekt een vooruitgang van 6,2 procent. De cijfers, alleen bekend van januari en februari, laten zien dat in die twee maanden 108.810 toeristen 'the friendly island' hebben bezocht.

MARKT

Curaçao haalt de meeste toeristen uit de Europese markt. Vorig jaar, tijdens het eerste half jaar, kwamen 25.187 toeristen uit dat werelddeel naar Curacao. Uit de 'States' kwamen er 11.583 bezoekers, uit Canada 4489 en van andere bestemmingen 59.182.

Aruba heeft meer aan Amerikanen. In 1989 kwamen er 209.160 toeristen vandaar naar 'the happy island'. Uit Europa kwamen er 14.485 gasten, dat is bijna tienduizend minder dan er naar Curaçao gaan.

Op St. Maarten kwamen er alleen al in januari en februari 1989 bijna net zoveel Europeanen als op Curaçao in een half jaar: 24.265. Toch is dat voor St. Maarten eiland maar een peuleschil in vergelijking tot het aantal Amerikanen dat op bezoek komt. 65.334 Amerikaanse toeristen bezocht het eiland in de eerste twee maanden van '89.

Het Amerikaanse reisgedrag is overigens erg typisch. Sommige bestemmingen, Aruba met name, gevolgd door Grenada, de Kaaiman eilanden, Jamaica, Trinidad en Tobago, Bermuda en St. Lucia zijn erg geliefd bij de Amerikanen. De belangstelling vanuit de States voor de Britse Virgin eilanden, Barbados, Antigua, St. Maarten en Curaçao is gedaald, tenminste in vergelijking tot vorige jaren.

JAREN TACHTIG

Gedurende het vorige decennium is het aantal toeristen gestegen van 6,88 miljoen in 1980 tot 10.85 miljoen in 1989, omgerekend een gemiddelde groei van 5,2 procent per jaar. De Caribbean Tourist Organisation noemt dit een opvallend fenomeen, omdat met name de economische groei in het begin van de jaren tachtig slechts gestadig vorderde.

De stijging van het aantal cruise-passagiers is zo niet nog extremer. In 1980 kwamen er 3,6 miljoen mensen met de boot naar het Caribisch gebied. In 1989 waren dat er 6,7 miljoen een totale groei van 86,2 procent over het hele decennium. Jaarlijks betekende dat een groei van 7,2 procent.

In vergelijking tot andere concurrerende warm-weerbestemmingen doet het Caribisch gebied het goed ten opzichte van Mexico, maar kan het gebied het nog niet halen bij de belangstelling voor Hawaii.

WILLEMSTAD — Vrijdag zijn twee aanhoudingen verricht. Een in verband met diefstal van toiletpapier. De politie Van Rio Canario betrapte de man op heterdaad. De dief verzette zich zo hevig bij zijn arrestatie dat de agenten de wapenstok moesten gebruiken.

De andere aanhouding betrof een vechtpartij waarbij het slachtoffer met een fles in zijn gezicht werd geslagen. De gewonde werd met een kapwond in zijn gezicht per ambulance naar het ziekenhuis gebracht.

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 82344, 82412 en 82947; Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster Wever, tel.: 87181.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 44231/44232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft broeder Kopra, tel.: 676368, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft broeder Kopra, tel.: 676368.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere woensdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077: open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Willems, tel.: 641327 b.g.g. 601760.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
Gosie, Gosieweg 90-A (Las Vegas-centrum), tel.: 79744.

Punda
Banda Ariba, Herst 31, tel.: 676822.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

DINSDAG

GALLERY '86
t/m 22 september maandag t/m zaterdag van 09.00-12.00 uur; 's middags op afspraak (tel.: 613417/76530) gelegenheid tot bezichtiging expositie van Norbert Huygen (aquarellen) en Hortence Brouwn (beeldhouwwerk) - Bloksteeg z/n (Punda).

AMNESTY INTERNATIONAL CURAÇAO
20.00 uur schrijfavond - Seamans Club, Emancipatie Boulevard 42 (hoek Prof. Kernkampweg).

* * * * * * * * * * * * *

Verhuizing afdeling gevonden voorwerpen

WILLEMSTAD — Met ingang van dinsdag 11 augustus verhuist de afdeling aanvraag en afgifte vergunningen en gevonden voorwerpen naar het nieuwe Politiekantoor aan de Garipitoweg.

Symposium over vaderrol

WILLEMSTAD — Het Instituut voor Onderzoek en Sociale Studies (INES) organiseert op 23 september een symposium over de rol van de vader in het gezin, getiteld: 'Vader, het hart van het gezin?'

Het symposium wordt gehouden op de UNA en duurt van 8 uur 's morgens tot 1 uur 's middags. Inschrijving kost 10 gulden en kan plaats vinden middels invulling van een formulier of via storting van het bedrag op het rekeningnummer bij de MCB. Het formulier moet voor 15 september worden ingeleverd bij de Kaya Pieda Presioso 6 (telefoon 89176)

Na de inleiding door vertegenwoordigers van INES zal econoom Cedric Eisden spreken over de gezinseconomie en de rol van de vader daarin, terwijl drs Irene Schenker het vervolgens zal hebben over de lokale cultuur en de vaderrol. Mevrouw Elisabeth Hollander houdt vervolgens een uiteenzetting over de rol van de vader in de bijbel.

Hierna volgt een paneldiscussie. In een folder van INES wordt te kennen gegeven dat het doel van het symposium is de vaderfiguur in al zijn facetten nader uit te diepen: de getrouwde dan wel gescheiden vader, de geestelijke vader, de stiefvader. Het symposium maakt deel uit van een lokaal onderzoek over de gezinssituatie op Curacao.

Nieuwe EHBO cursus

WILLEMSTAD — Het Rode Kruis start op 11 spetember weer een EHBO-cursus. De cursus wordt gegeven op dinsdagavond op de Rode Kruis post te Suffisant. De totale duur van de cursus is ongeveer 16 avonden, waarop twee uur les gegeven wordt: 1 uur theorie en 1 uur praktijk. Belangstellenden kunnen zich in de ochtenduren inschrijven op de Rode Kruis post op de Fokkerweg van maandag tot en met vrijdag van 07.30 uur tot 11.30 uur. Het cursusgeld bedraagt 100 gulden en moet vooruit betaald worden.

■WILLEMSTAD — Minister Ernst Hirsch Ballin tijdens de persconferentie op Hato: 'De banden van Aruba, de Nederlandse Antillen met Nederland moeten blijven bestaan...'. Op de foto: de Nederlandse minister van Justitie, tevens belast met Antilliaanse zaken, geflankeerd door gezaghebber Elmer Wilsoe en ter rechterzijde minister Jopie Giskus van Ontwikkelingssamenwerking.

Van 24 procent op toelage

Marinepersoneel Aruba en Antillen boos over korting

WILLEMSTAD — Onder het personeel van de marinebases op Curacao en Aruba is grote ontevredenheid ontstaan over het besluit van de Nederlandse minister van defensie Relus ter Beek om de toelage van de uitgezonden manschappen met 24 procent te verlagen.

De verlaging wordt in twee fasen uitgevoerd. De eerste is 1 september ingegaan, de tweede volgt op 1 maart volgend jaar. "Het getuigt van onbehoorlijk bestuur dat de manschappen pas na 1 september zijn geïnformeerd dat de eerste fase van de korting al is ingegaan. Aan het eind van de maand valt te verwachten dat sommigen in financiële problemen zullen raken," zegt een marine-officier op Curacao.

Het inkomen van de matrozen wordt volgens zegslieden van de uitgezonden mariniers eind september met ruim 400 gulden teruggebracht. Hoe hoger het salaris van het marinepersoneel, hoe groter de korting. Zo zal een officier aan het einde van september ruim 750 gulden minder in zijn loonzakje aantreffen. Het inkomen van de naar het Caribisch gebied uitgezonden mariniers is de laatste tijd toch al achteruit gegaan doordat er een koppeling bestaat met de Amerikaanse dollar die duidelijk in waarde is gedaald. Daarnaast wordt er maandelijks geld ingehouden vanwege een in Nederland verstrekt voorschot dat was bedoeld om de eerste kosten van vestiging op de Antillen of Aruba op te vangen. De toelage waar het om draait - de zogenaamde tropentoelage - wordt toegekend om de uitgezonden mariniers in staat te stellen de levensstandaard aan te houden die ze in Nederland gewend waren. Jaarlijks behoort te worden nagegaan of de tropentoelage verhoogd dan wel verlaagd moet worden. Daar was vijf jaar niets van terecht gekomen, maar dit jaar stelden onderzoekers van het Centraal Bureau voor de Statistiek vast dat de toelage met 24 procent omlaag moet. Het marinepersoneel op Curacao en Aruba is het er niet mee eens."Het onderzoek heeft zich volledig geconcentreerd op de inhoud van een kruidenierswagentje. Er is totaal geen rekening gehouden met de kosten van de overtocht naar het Caribisch gebied en na afloop van de diensttijd van hervestiging in Nederland, vinden zij. Marine-officieren geven toe dat er in 1983 een nieuw systeem voor de vaststelling van bezoldigingen van uitgezonden manschappen tot stand is gekomen, maar vinden dat het Nederlandse ministerie van defensie geen rekening houdt met de consequenties daarvan voor de manschappen in het Caribisch gebied.

Marine-officieren en vertegenwoordigers van de belangenvereniging voor militairen VBM concludeerden onlangs tijdens een bijeenkomst op Curacao dat niet "het hele kostenpakket van de uitgezonden krachten" in de beoordeling van het CBS was meegenomen. Op de bijeenkomst werd het marinepersoneel verzekerd dat er sprake zou zijn van "een geleidelijke vermindering" van de tropentoelage. 'Wij zijn er zeer teleurgesteld over dat de korting niet alleen abrupt' maar ook zo fors wordt toegepast. Als in Nederland plotseling 12 procent op het besteedbare inkomen van werknemers zou worden gekort, was het hek van de dam," zegt een officier. Volgens hem heeft het op de Antillen en Aruba gestationeerde marinepersoneel nu geen andere keus dan naar de rechter te stappen.

In reactie op verklaring politieke partijen

Minister Hirsch Ballin zet vraagtekens bij autonomie

WILLEMSTAD — Minister Ernst Hirsch Ballin van Koninkrijkszaken verwacht niet dat de gesprekken over de staatkundige structuur worden afgerond tijdens zijn bezoek aan de Nederlandse Antillen. Hij vertelde dit zaterdagavond na zijn aankomst op Hato, tijdens een persconferentie.

Volgens minister Hirsch Ballin komt de verklaring die de Curaçaose politieke partijen vorige week hebben geformuleerd gedeeltelijk overeen met het gemenebest-voorstel dat hij in maart heeft gedaan. Een gedeeld uitgangspunt in de verklaring van de politieke partijen is dat de banden tussen de Nederlandse Antillen en Aruba met Nederland moeten blijven bestaan. Ook de unanimiteit waarmee de partijen hebben besloten 'af te willen' van de twee bestuurslagen voor Curaçao, past in de plannen van minister Hirsch Ballin. "Wel zet ik vraagtekens bij het voorstel van de partijen voor een Status Aparte van Curaçao en eventueel de andere eilanden", aldus de minister.

"Wat gebeurt er dan met de positie van een eiland als Bonaire", vraagt minister Hirsch Ballin zich af. Hij vindt dat zowel Nederland als de Nederlandse Antillen in hun relatie tot Bonaire zich verantwoordelijk moeten voelen voor de toekomst van dat eiland.

Minister Hirsch Ballin vindt dat de situatie van de Nederlandse Antillen volkomen los staat van de positie die Aruba nu inneemt met een Status Aparte en zonder een opgelegde onafhankelijkheid in 1996. "We moeten de problemen niet ingewikkelder maken dan ze zijn door ze door elkaar te mengen",is zijn standpunt.

Tijdens zijn bezoek aan de Antillen zal de minister zich vooral richten op algemene ontwikkelingen in plaats van allerlei projecten te bespreken. Volgens de minister zijn dat taken die het bestuur van het eiland zelf wel aankan en waarbij er gebruik moet worden gemaakt van het potentieel van de bevolking. Minister Jopie Giskus van ontwikkelingssamenwerking onderschreef dit standpunt dat "het menselijk potentieel de economische ontwikkeling ook moet kunnen dragen". Voor zover er wel over projecten wordt onderhandeld, wordt het accent verlegd van de infrastructuur naar onderwijs omdat dat van belang wordt geacht voor de werkgelegenheid van het eiland.

CRIMINALITEIT

Hirsch Ballin zal tijdens zijn bezoek ook de problematiek aankaarten van jonge Antillianen in Amsterdam Zuid-Oost. "In dat deel van Amsterdam is een snel groeiende immigratie van jonge werkloze Antillianen. Dat geeft aanleiding tot zorg, omdat er veel criminaliteit ontstaat. Het gaat om een groep jongeren tussen de 13 en de 19 jaar, waarvan 15 procent moederziel alleen zijn gekomen. Ze komen zonder opleiding en zonder werk naar Nederland en daar komen ze in grotere problemen dan die ze op de Antillen hadden". Minister Hirsch Ballin wil zijn Antilliaanse collega's vragen of ze er op willen toezien deze jongeren niet zomaar te laten afreizen naar Nederland.

Gedeputeerde Mendes ging daar even op in door te zeggen dat de overheid er naar streeft "zoveel mogelijk jongeren via het onderwijs een toekomst te bieden".

ST. MAARTEN

Minister Giskus bevestigde tijdens de persconferentie dat er vanuit de Antillen een verzoek is gedaan om meer Nederlandse politie-agenten naar St Maarten te voeren.

Minister Hirsch Ballin was hier nog niet van op de hoogte. Hij meent dat St Maarten, dat te kampen heeft met een specifiek probleem, niet gebaat is bij een oplossing door alleen gebruik te maken van Nederlandse politie-mensen. De minister ziet meer mogelijkheden in technische bijstand om op die manier op het eiland zelf Antillianen op te leiden tot agenten.

Over een eventueel onderzoek naar de verhalen over drugs-maffia op St Maarten was de minister erg terughoudend. Alhoewel hij destijds Kamervragen heeft gehad over deze kwestie, vindt hij niet dat hij als minister van Antilliaanse zaken kan worden aangesproken op de situatie in St Maarten. "Het doen van een strafrechtelijk onderzoek is een zaak voor autoriteiten van de Nederlandse Antillen", is zijn mening.

BC in antwoorden aan MAN-fractie:

Economie van Curaçao definitief in de lift

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege van Curacao laat geen kans voorbij gaan om erop te wijzen dat er een duidelijk onderscheid gemaakt moet worden wanneer er over de financiele situatie van de overheid en de economische situatie van het eiland wordt gesproken. De financiële situatie van de overheid is de laatste jaren sterk achteruit gegaan. De belastingopbrengsten vanuit de offshore-sector zijn minder geworden. Maar tegelijkertijd heeft de Curacaose economie een duidelijke vooruitgang gekend. Dit stelt het Bestuurscollege in een serie antwoorden aan het MAN-fractielid Benny Demei.

Om de vermindering van belastingopbrengsten uit de offshore-sector te illustreren, heeft de Bestuurscollege cijfers vanaf 1986 gepubliceerd. In 1986 bedroegen de belastingopbrengsten van deze sector 465.3 miljoen gulden. In 1987 zijn deze tot 388 miljoen gulden gedaald, terwijl in 1988 de opbrengsten amper 342 miljoen gulden waren. De offshore heeft in 1989 306 miljoen gulden aan belastingen opgebracht. Volgens de begroting voor 1990 zal de overheid 225 miljoen gulden van de offshore-sector krijgen.

De Curacaose economie heeft in de jaren '80 een grote achteruitgang gekend, aldus het Bestuurscollege in de aan Benny Demei gerichte antwoorden. Ongeveer 8000 arbeidplaatsen zijn in die jaren verloren gegaan. Het BNP is gedurende de zelfde periode gedaald, terwijl er in die jaren geen enkele lokale of buitenlandse investeringen werden gepleegd.

Vanaf 1988 kan men een duidelijke verbetering van de Curacaose economie waarnemen, aldus het Bestuurscollege. He BNP is in dat jaar met 3.5% gestegen, terwijl dat in 1989 met 3% steeg. Dit jaar wordt een stijging van tussen de 3 en 5% verwacht.

De werkloosheid is met ongeveer 4.500 personen gedaald. Buitenlandse en lokale investeringen zijn toegenomen. Juist om het economische herstel te illustreren is op een zeer spontane wijze door het volk de uitdrukking 'frisse wind' bedacht.

Ofschoon de 'tegenstanders van de overheid' (letterlijk vertaald, Red.) deze uitdrukking op allerlei wijze trachten belachelijk te maken, is het toch duidelijk dat de economie van Curacao in de lift zit.

Het is een feit, aldus het Bestuurscollege, dat vóór 1988 meer dan 8000 arbeiders werkloos werden. Na 1988 hebben meer dan 4500 personen een baan gekregen. 'Dus kan gerust gezegd worden dat er meer dan 4500 personen en hun familieleden de 'frisse wind' hebben gevoeld.'

EISEN

Het feit dat de Curacaose economie momenteel in de lift zit, mag echter niet leiden tot het stellen van eisen die de economie nog niet kan dragen, meent het Bestuurscollege.

'Een herstellende economie betekent niet dat de financiële situatie van de overheid automatisch is verbeterd. De financiele situatie blijft precair, daar de inkomsten van de overheid niet genoeg zijn om haar uitgaven te dekken. Dit brengt met zich mee dat de overheid zich moet blijven inspannen om haar inkomsten te vergroten tegelijkertijd dat zij haar uitgaven verlaagd.

Zeer positief is het feit dat vooral Nederlandse investeerders belangstelling hebben voor Curacao. zijn geworden. Het Bestuurscollege keurt daarom de kritiek op buitenlandse investeerders af.

Cursus gezond eten

WILLEMSTAD — Aux Sources presenteert een cursus getiteld 'The Holistic approach to nutrition'. De cursus zal in het Engels worden gegeven door Francine Berger van Canada. Zij heeft haar B.Sc. in 'clinical nutrition', N.D. en 'master herbalist'. Gedurende de cursus zallen onder meer de verschillende soorten vitamines en mineralen worden behandeld die essentieel zijn voor het lichaam. Verder zal ook het techniek orthodiagnostiek uitgebreid worden geïnstrueerd en beoefend.

De cursusdagen zijn 2, 3, 9 en 10 oktober 's avonds en in het weekeinde van 6 en 7 oktober de hele dag. De cursus is ten zeerste aanbevolen aan medisch personeel, dokters, diëtisten, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en anderen die er een speciale interesse hebben.

Voor meer informatie kan men contact opnemen met dr R. Vonhögen (tel.: 75751 thuis of 623868 praktijkadres).

SETEL gaat apparatuur uitbreiden

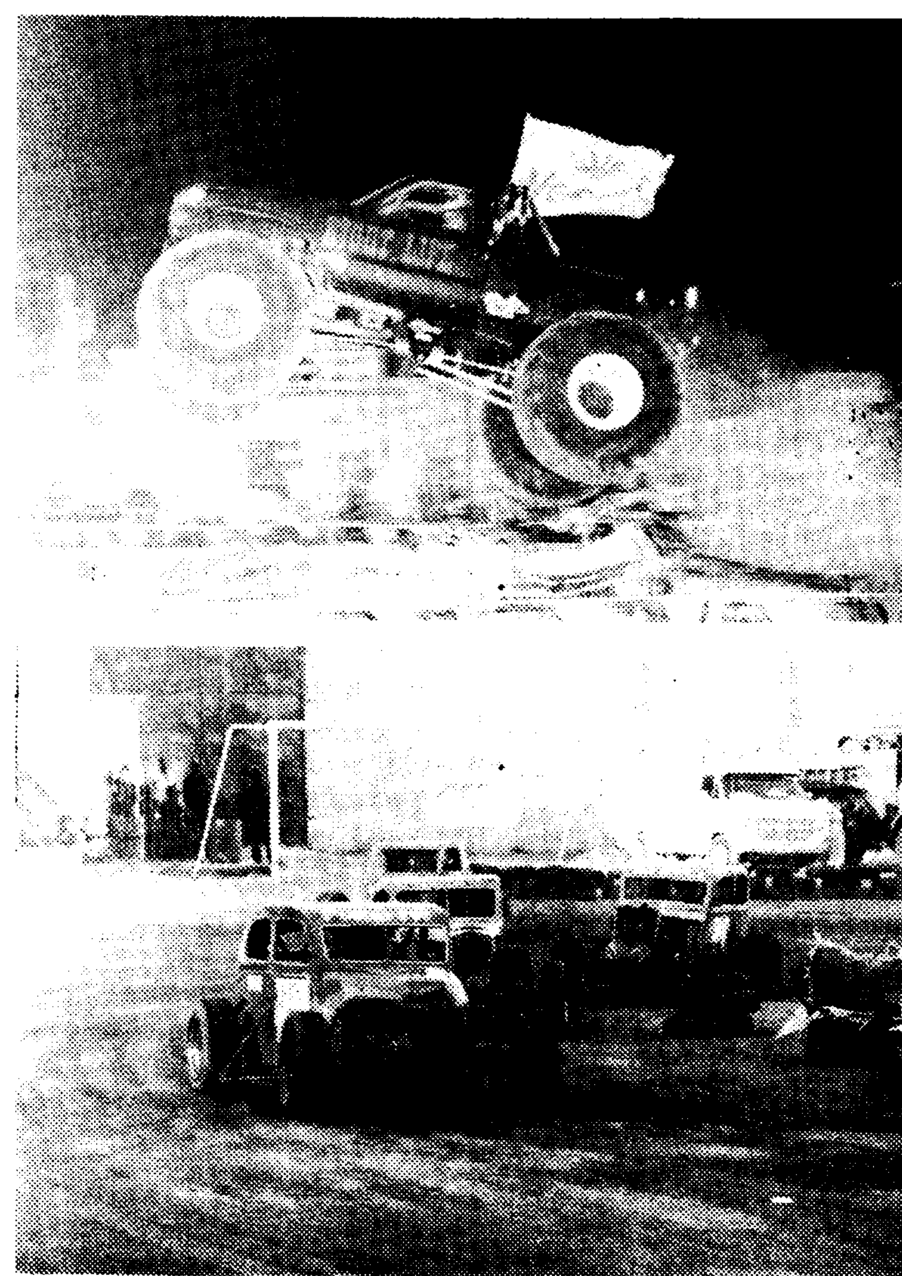
Explosieve groei mobiele telefoons

WILLEMSTAD — Het Curaçaose telecommunicatiebedrijf Setel n.v. heeft een aantal maatregelen aangekondigd om de overbelasting van het telefoonsysteem door mobiele telefoons te verhelpen. De groei van het aantal abonnees op mobiele telefoons (onder meer autotelefoons) is zo explosief, dat besloten is eind dit jaar een nieuwe mast met zend- en ontvangstapparatuur, de derde op Curaçao, in gebruik te nemen om aan de grote vraag tegemoet te komen en de kwaliteit van de aansluitingen te verbeteren. Ook een vierde mast in het Oosten bij Nieuwpoort is in de planning opgenomen. Verder wordt deze week al nieuwe apparatuur geinstalleerd in de centrale in Steenrijk om het vele autotelefoonverkeer beter te laten verlopen.

De nieuwe mast komt op Seru Pretu (Piscadera) te staan en betekent voor Setel een investering van 900.000 gulden. Dit bedrag was al opgenomen in de begroting.

Setel had gerekend op ongeveer 650 aansluitingen op mobiele telefoons dit jaar, oplopend tot ongeveer 800 aansluitingen in het jaar 1991. Er zijn echter nu al 790 aansluitingen, aldus Cesar V. Rodriguez van Setel. 'Er is een enorme belangstelling voor. Iedereen wil blijkbaar altijd bereikbaar zijn, in de auto, tijdens vergaderingen, waar dan ook'. Bijkomend probleem is dat iedereen vaak op dezelfde tijdstippen en ook nog langdurig belt. Dit levert piekuren op die de huidige installaties niet kunnen verwerken. Rodriguez: 'Wij krijgen klachten van mensen omdat ze niet direct contact met het systeem kunnen krijgen, er is dan gewoon teveel telefoonverkeer'. Setel heeft een expert ingeschakeld om de situatie te bekijken en nu zal deze week extra apparatuur in de centrale in Steenrijk geplaatst worden. Setel verwacht dat het telefoonverkeer hierdoor direct zal verbeteren. Met de nieuwe mast op Seru Pretu en in 1991 een vierde mast bij Nieuwpoort moeten alle problemen in het mobiele telefoonverkeer tot het verleden behoren.

Oorverdovende monstershow

■WILLEMSTAD — Vele honderden mensen woonden gisteren en zaterdag in het Antoine Maduro stadion de shows bij van de monstertrucks en de 'race wagens'. Degenen die niet persoonlijk aanwezig waren, maar in de buurt waren of wonen konden alles goed volgen: het lawaai was oorverdovend. Spannend, heel spannend allemaal...

San Luis Deportivo: vijftien nederlagen

ORANJESTAD — Het elftal van San Luis Deportivo leed in de semi-prof voetbalcompetitie zijn vijftiende nederlaag zonder winst.

De overwinning ging met 2-0 naar Bubali/Franken Contractor. De wedstrijd was in feite al beslist in de eerste helft op doelpunten van Robby Tromp en Errel Tromp die een penalty feilloos benutte. San Luis kreeg in de tweede helft toen Bubali defensief ging spelen meer kansen om te scoren doch slaagde hierin niet.

Bubali staat nu nummer 2 op de standenlijst met achttien punten, achter RCA/Shell met 26 punten. La Fama staat nummer drie met zeventien punten, Dakota dertien en San Luis is de hekkesluiter met geen punt.

De eerstvolgende semiprofwedstrijden zijn: zaterdag om acht uur in RCA-Sportcentrum: Dakota/D'Orsy - Bubali/Franken Contractors en zondagmiddag om half zeven volgt de wedstrijden tussen La Fama en San Luis.

■ ORANJESTAD — Bij B.J. Arends and Sons San Nicolas werden twee werknemers gehuldigd door directeur Tico Arends (midden) en hun collega's. Dit waren Louis Illidge die tien jaar in dienst was en Glenda Eights die haar diploma 'advance hardware course' behaalde.

Marlboro met klein verschil langs Thrillers

ORANJESTAD — Koploper Marlboro won in de baseballcompetitie met klein verschil, 6-5, van hekkesluiter Angelo Thrillers.

Het was zelfs Angelo Thrillers dat enig stof deed opwaaien door in de eerste slagbeurt al drie runs te noteren voor een 3-0 voorsprong. Tegen Marlboro zijn drie runs echter niet voldoende en de sigarettenploeg begon geleidelijk aan de achterstand te verkleinen. Met de stand 2-3 in de vijfde inning liet de kampioensploeg een offensief los van vijf hits dat, mede geholpen door twee errors, vierruns produceerde. De score veranderde hierdoor in 6-3 voor Marlboro, welke ploeg deze voorsprong niet meer losliet. Angelo Thrillers wist in de resterende innings nog twee runs te scoren die echter niet voldoende bleken voor een overwinning.

Marlboro noteerde twee hits, zes runs, elf hits, vier errors met Clem Wernet als winnende pitcher; Angelo Thrillers had vijf runs, zeven hits en drie errors. De Thrillers-nederlaag ging op naam van Victoriano Orman. De beste batter was Erwin Croes (Marlboro) met twee hits uit drie beurten.

Tafeltennis-competitie begonnen

ORANJESTAD — In de Sporthal ging de nieuwe competitie van Aruba Table Tennis Association (ATTA) van start met een defilé, toespraken van minister van Sportzaken mr Hendrik Croes, ASU-voorzitter Frans Figaroa, IDEFRE-directeur Jerry Gomes, ATTA-voorzitter Wing Chow-Leong, en de eerste competitiewedstrijden.

Tijdens de toespraken werd de nadruk gelegd op de discipline bij de spelers en de grote behoefte aan een tafeltennistrainer voor Aruba. De spelers werden tevens herinnerd aan de aanstaande Lottopiade, waaraan de ATTA weer zal deelnemen. De wedstrijden gingen van start, nadat minister Croes en Jerry Gomes voor de eerste service hadden gezorgd.

Resultaten van de eerste competitiewedstrijden waren: junioren: Lee Tai Trading - The Three Musketeers 3-0 en Pee Chiquito Stars -YMCA Jrs 3-2; B-klasse: Estrella 2 - J.F. Kennedyscgool 2 3-2 en YMCA-B en J.F. Kennedyschool 1 3-1.

Wedstrijden van de A- en B-klasse worden gespeeld op dinsdag, donderdag en zondag, terwijl de Junioren op zaterdag spelen. Alle competitiewedstrijden worden in Club Estrella gespeeld.

ORANJESTAD — Inspecteur van politie Nicolaas en de officier van Justitie mr Merx zijn naar Cuba vertrokken. Van de Cubaanse regering werd een uitnodiging ontvangen om een conventie op Cuba bij te wonen. Ook Nederland neemt aan de conventie van politie en Justitie deel. In eerste instantie zou waarnemend commissaris Arie Rasmijn naar Cuba reizen doch deze was verhinderd.

Cursus over arbeidswetten

ORANJESTAD — Het centrum voor de vorming voor volwassenen, CAFA, begint maandag 10 september met een cursus arbeidswetten voor gevorderden.

De cursus is speciaal bedoeld voor de personen die de eerste basis/praktische curcus hebben gevolgd. De cursus omvat vijftien lessen die op maandag en donderdag van zeven tot negen uur 's avonds, gegeven worden in het IPA-gebouw aan de Wilhelminastraat (naast Elmar).

Het Britse CHEMIECONCERN ICI heeft in Polen een grote dochteronderneming opgericht onder de naam ICI Poland Limited. Het is de eerste grote volledig buitenlandse dochteronderneming in het land. ICI is al sinds 1977 in Polen vertegenwoordigd met drie kantoren.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 20.30 uur **Legacy of Rage** (action, 14 jr)

******

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: del Pueblo, tel.: 21253.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

******

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Westrate via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

******

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

******

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

******

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115)**

******

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

TELEARUBA
MAANDAG: 18.00 Duck tales; 18.20 Kissy-Fur; 18.45 Caribscope; 19.15 CNN Sports; 19.30 Showbiz today; 19.50 Sportlotto; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Wonder Years; 21.00 CNN international news; 21.40 Miniserie: 'The Sacketts'; 22.40 CNN World Report; 23.30 **Sports tonight**; 24.00 Crisis in the Gulf; 24.30 Sluiting.

****

DIVERSEN
ARUBA WIELER BOND (AWB): 19.30 uur alg. ledenvergadering - vergaderzaal Wilhelminastadion.

****

DINSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

****

VEERTIG MAN IN DIENST

General manager ir Ernand de L'Isle tijdens presentatie:

Esso Petrolera blijft, geen plannen vertrek

ORANJESTAD — Tijdens een persconferentie in het Sonesta Hotel zetten Esso Petrolera-general manager ir Armand de l'Isle en operations manager Glenn Geerman uiteen wat de Esso Petrolera de afgelopen 55 jaar voor Aruba heeft betekend en wat de plannen voor de toekomst zijn. De persconferentie werd gehouden onder meer om te vertellen dat in tegenstelling tot de geruchten Esso Petrolera geen plannen heeft Aruba te verlaten en ook niet dat de overheid de maatschappij zal overnemen. De uiteenzetting werd gegeven voor verschillende groeperingen van Aruba alsmede de communicatiemedia.

De l'Isle zette in een inleiding uiteen waarom deze presentatie werd gehouden: 'Toen hij overnam, werd steeds weer gevraagd of Esso inderdaad Aruba gaat verlaten'. Hij stelde dat door de wereldsituatie op de oliemarkt ook Aruba een onstabiele situatie kent. Doch zij die de situatie volgen, hebben kunnen vaststellen dat de olieprijzen weer aan het zakken zijn. Wanneer in de Golf een overeenstemming wordt bereikt, dan zal dit volgens De l'Isle ook inhouden dat de olieprijzen zich weer stabiliseren rond de twintig tot 25 dollars.

De regering heeft tot op heden de maatschappij niet benaderd om van gedachten te wisselen over een mogelijke prijsverhoging, ofschoon de Staten zich wel bezig houden met wijziging van de accijnswetten om meer inkomsten te krijgen.

BELANGRIJK

Uitvoerig stond spreker stil dat Esso Petrolera meer dan 55 jaar op Aruba werkzaam is en opgericht werd om een betere service te kunnen geven. Zij blijft deze service geven ook na het sluiten van de Lago. Dit was geen gemakkelijke taak omdat onder meer in korte tijd de nodige faciliteiten moesten worden gebouwd om de gemeenschap de garantie van de Esso-service te kunnen blijven geven.

Hij haalde aan hoe Esso Petrolera een belangrijk onderdeel van de economie is onder meer ten dienste van het toerisme met service geven aan vliegtuigen: dertien lijnvluchten en veertig die buiten het schema vallen, hetgeen naar verwacht wordt in de toekomst zal toenemen. Voor de 25.000 auto's op Aruba heeft Esso negen pompstations ter beschikking met twee soorten benzine: Optima leaded en Optima premium leaded. Voorts wordt aandacht besteed aan de motivatie van het personeel om een nog betere service te kunnen geven. Ook zullen de bestaande stations -zoals Esso Palmbeach - uitgebreid worden met een minimarket-service.

■ *ORANJESTAD — General manager van Esso Petrolera ir Armand de l'Isle (links) met operations manager Glenn Geerman tijdens een persconferentie in het Sonesta Hotel waar de activiteiten van Esso in verleden en heden werden uiteengezet.*

Ondanks dat het sluiten van de Lago invloed had op de maritieme activiteiten verzorgt Esso Petrolera nog steeds het bunkeren in de haven. Op het ogenblik heeft de maatschappij veertig man in dienst, die geregeld op de hoogte worden gehouden van de moderne technologie.

Als burger van Aruba betaalt Esso Petrolera ruim dertig miljoen florin jaarlijks aan invoerrechten en andere verplichtingen, hetgeen een belangrijke bijdrage aan de overheidskas is. De maatschappij heeft alle steun van Esso om de Arubaanse gemeenschap een service zonder onderbreking te geven.

LUCHTHAVEN

Wat de toekomst betreft, zal de maatschappij rekening houden met Aruba, onder meer zullen de bestaande pompstations gemoderniseerd worden en gericht worden op de wereldwijde Esso-service. Voorts bestaan plannen om met het oog op toenemend luchtverkeer van en naar Aruba de faciliteiten op de luchthaven uit te breiden. Esso wil de uitbreiding gelijke tred laten houden met de plannen van de overheid om de faciliteiten op de luchthaven uit te breiden. Zoveel mogelijk zal de prijs van de brandstof zo laag mogelijk en de service zo hoog mogelijk worden gehouden.

Over het nieuwe produkt dat Esso Petrolera binnenkort op de markt zal brengen, wilde hij nu nog niet dieper ingaan. Dat wordt zeker een verrassing. Sprekende over de concurrentie stelde hij dat dit gezond is en in het belang van het volk.

'Esso Petrolera is daar om te blijven', aldus ir De l'Isle. 'Wij zijn de grootste leverancier op dit gebied en zullen dit blijven en met een optimale service en goede prijzen een positieve bijdrage blijven leveren aan de vooruitgang van Aruba.

Kennismaking met nieuwe WEB-directeur

■ *BALASHI — De nieuwe directeur van het Water- en Energiebedrijf (WEB), ing. Jossy Laclé, is gistermiddag officieel voorgesteld aan het personeel van het WEB. Hierbij gaf de waarnemend directeur, ing. Alex de Kort, een korte uiteenzetting over de situatie en ontwikkelingen van het WEB, waarna de nieuwe directeur vertelde over zijn loopbaan en ervaringen. Hij stelde dat hij zich allereerst op de hoogte wil stellen van het bedrijf en deed een beroep op het personeel om samen te werken en vertrouwen te geven, waardoor iedere werknemer zich tevreden voelt met zijn werk en de leiding van het bedrijf. Daarna had het personeel gelegenheid om persoonlijk kennis te maken met hun nieuwe directeur.*

Aanhouding van Ranchoschutter

ORANJESTAD — In verband met de schietpartij van afgelopen zaterdagnacht achter Lingy and Sons in Oranjestad - waarover de Amigoe zaterdag berichtte - hield de politie de dader C.Q. (26) aan.

In eerste instantie ontkende hij bij de schietpartij betrokken te zijn doch later tijdens het verhoor bekende hij. In de haven wees hij de plaats aan waar hij zijn pistool zou hebben gegooid. Een politieduiker kwam er aan te pas die alleen de houder met kogels vond doch het pistool nog niet.

Het slachtoffer J.P. (43), die met vier schotwonden aan zijn benen en onder zijn navel in het hospitaal werd opgenomen, maakt het redelijk wel. De dader werd voor verder onderzoek ingesloten.

ORANJESTAD — De recherche is nog steeds doende met het onderzoek naar de overval op het ABN-kantoor in Oranjestad.

Tijdens de gisteren gehouden politiepersconferentie konden nog geen nadere bijzonderheden worden verstrekt in verband met het onderzoek en het feit dat men nog niet alle daders achter slot en grendel heeft. De aangehouden Venezolaan Gill Montemayor blijkt wel een gevaarlijk persoon te zijn, die in Venezuela ook overvallen pleegde. Hij had daarover papieren bij zich. Uitgezocht wordt hoe deze persoon Aruba heeft kunnen binnenkomen.

Bij aanhouding van betrokkene vond de politie niet alleen de buit, maar ook twee pistolen. Verwacht wordt dat de voortvluchtige mededader spoedig zal kunnen worden aangehouden.

Delegatie ABC bezoekt Aruba

ORANJESTAD — Een delegatie van het autobusbedrijf Curaçao (ABC) heeft afgelopen week een bezoek gebracht aan Arubus op Aruba.

De delegatie werd vergezeld door voorzitter Gilbert Marchena en secretaris Hendrik Meulens van de vakbond CBH-OVP. De Curaçaose delegatie kreeg een week lang de gelegenheid zich op de hoogte te stellen van het reilen en zeilen bij Arubus. Onder meer de verschillende systemen die bij Arubus in gebruik zijn en die men op Curaçao niet kent.

Voorts was er voor de vakbondsleiders alle gelegenheid de cao van het bedrijf op Curaçao te bespreken, hetgeen vruchtbaar was voor de cao-besprekingen van SEPA met Arubus. Van vakbondszijde werd het oriëntatiebezoek zeer op prijs gesteld omdat dit indirect ook de service aan het publiek ten goede zal komen.

Amerikaanse film bij Filmliga

ORANJESTAD — In Cas di Cultura brengt de Filmliga Aruba zondag 16 september de Amerikaanse film 'Butch Cassidy and The Sundance Kid' onder regie van George Hill en met sterren zoals Paul Newman en Robert Redford. Een halfernstige karakterstudie verpakt in een jasje van een Western: de boeven Newman en Redford worden op afstand hardnekkig door de autoriteiten achtervolgd. Met goede dialogen en een hitlied 'Raindrops keep falling on my head' van Burt Bacharach.

***

De WESTDUITSE detailhandelsketen SPAR wil in de DDR 3.000 zelfstandige winkels openen. Momenteel worden in de DDR al meer dan honderd winkeliers bij hun activiteiten door de Spar ondersteund. De Spar streeft ernaar net als in andere landen in de gehele DDR aanwezig te zijn.

HANDEN KABINET GEBONDEN

FTA nodigt Staten uit in verband met Coastal:

Info-bijeenkomst met ontslagen arbeiders

SAN NICOLAS — In het FTA-radiopraatje nodigde voorzitter Anselmo Pontilius de leden van de Staten uit zich persoonlijk op de hoogte te komen stellen van de situatie van de Arubaanse arbeiders op het Coastal-terrein en zelf te horen hoe sinds juli, toen het ontslag werd aangezegd, deze arbeiders in onzekerheid werden gehouden. Nu is eindelijk - na vele malen uitstel -de beslissing gevallen dat zij ontslagen kunnen worden.

Van de 245 arbeiders zijn er nog 120 over, de overigen zijn vanwege de onzekerheid over het ontslag maar eerder opgestapt. Pontilius haalde aan hoe de premier voor de tv trachtte de FTA de schuld van alles te geven: de FTA zou met de problemen zijn begonnen en niet in staat zijn deze op te lossen. In dit verband merkte Pontilius op te betwijfelen dat de premier in zijn eigen kabinet bestaande problemen kan oplossen en nu probeert arbeidsproblemen te regelen.

TEGEN DE WET

Pontilius stelde de vraag of dat de oplossing is waar de premier over sprak. In dit geval: betrokken maatschappijen (Colorado en Watco) naar huis sturen en een andere dochtermaatschappij van Coastal op te richten. Inmiddels werd geprobeerd de FTA een contract te laten tekenen dat tegen de wet is en tegen de erkenning van de FTA. Een contract dat in 1990 niet meer past.

Als voorbeeld haalde de FTA-leider aan, dat in Afrika waar de arbeiders vele jaren als 'beesten' werden behandeld, zij nu een verzekeringspakket en medische kostenvergoeding voor hun gezin krijgen. DE FTA zal onder geen omstandigheden medewerking verlenen aan het vertrappen van de wetten en ondermeer geen overeenkomst aangaan waarin de medische kosten voor het gezin niet geregeld worden.

WAARDIGHEID

Na opgemerkt te hebben dat de dochtermaatschappij van Coastal LARC nog niet eens officieel is opgericht, stelde Pontilius het te betreuren 'dat de overheid blind is en zonder meer alles van Coastal accepteert'. Daarom nodigde hij de Statenleden uit om dinsdagmiddag - als zij de tijd hebben- bij de FTA in San Nicolas langs te komen waar zij vrijuit met betrokken werknemers kunnen praten en zich op de hoogte kunnen stellen wat er nu werkelijk gaande is.

Sprekende over het woord 'dignidad' (waardigheid), dat onze politici zo gaarne gebruiken, vraagt de FTA zich af of de behandeling van de Arubanen op het Coastal-terrein daarmede van doen heeft. De FTA zal de ontwikkelingen blijven gadeslaan, waarbij Pontilius tenslotte stelde 'terwijl de Arubanen naar huis worden gestuurd, mogen wel tweehonderd tot driehonderd buitenlandse arbeidskrachten worden binnengebracht om het werk te doen. De overheid kan hiertegen weinig doen vanwege het contract dat met Coastal werd gesloten'.

Begrafenis Carmen de Kort

SAVANETA — Het stoffelijk overschot van Caren de Kort, die vorige week bij een verkeersongeval in Miami (VS) om het leven kwam, wordt morgen met een vlucht van de BWIA naar Aruba overgebracht. De begrafenis is woensdagmiddag om vier uur vanuit de Heilig Hartkerk te Savaneta naar de katholieke begraafplaats te Savaneta.

Beachvolleybal toernooi geslaagd

ORANJESTAD — Op de Eaglebeach werd in het weekeinde weer een beachvolleybaltoernooi met succes georganiseerd door de Miller Organization.

De wedstrijden werden op zaterdag en zondag vanaf negen uur gespeeld en hadden een vlot verloop. Bij de dames werd het duo Jie Sam Foek/Melfor kampioen, terwijl Tromp/Farro als subkampioen eindigde. Bij de heren was de kampioenstitel voor Melchior Abreu/Carlos Martinez. Het duo Luis Tromp/Rolando Jacobs werd subkampioen.

De twee kampioenen zullen uitkomen in het internationale toernooi dat binnenkort door de Miller Organization georganiseerd zal worden en waaraan ook Venezuela, Curaçao, de Verenigde Staten en Sint Maarten zullen deelnemen.

FTA advies voor Concorde-werkers

ORANJESTAD — De FTA heeft aan de werknemers van het Concorde Hotel & Casino het advies gegeven hun betalingsslips goed te bewaren.

Dit om vooral te kunnen bewijzen dat belasting van hen werd ingehouden en vermoedelijk door de werkgever nog niet werd afgedragen. De FTA-leider gaf via de radio een uitvoerige uiteenzetting over de financiële problemen bij Concorde Hotel, die reeds enige jaren gaande zijn en waarvoor de FTA herhaalde malen gewaarschuwd heeft.

ORANJESTAD — Dit jaar herdenken ook de Arubaanse vrijmetselaarsloge's - Experience Lodge no.1, Star of Unity Lodge no.5, Rising Star of Bethlehem Chapter no.1 en Bathsheba Chapter no. 1 - het 233-jarige bestaan van het 'mechanisme'. De herdenking is zondag 9 september. Volgens brother Joseph R. Caton is het 'mechanisme' een broederlijke genootschap met als doeleinden het bevorderen van: eergevoel, gerechtigheid, kuisheid en patriottisme. De viering uit een religieuze bijeenkomst, parades, momenten van toewijding, zorg en samendelen en uiteraard dansen.

Brutale fietser

ORANJESTAD —Een zestien-jarige jongen, die 's avonds op de Klip zonder verlichting aan het fietsen was, sprong bij het zien van de politie van de fiets af en gooide deze op het erf van een woning.

Op de vraag van de agenten of twee op straat achtergebleven skateboards van hem waren, zette de jongen een grote mond op, pakte één der skateboards en ging hiermee zijn huis binnen. De politie nam de andere skateboard mee naar de wacht. Dezelfde avond tegen elf uur verscheen de jongeman op de wacht waar hij tegenover een rechercheur aangifte van diefstal van een skateboard tegen de politie deed.

De zaak kwam terecht bij de wachtcommandant, die de zestien-jarige jongen een flinke berisping gaf. Ook ditmaal zette de jongen een grote mond op. Hij werd naar huis gestuurd met de mededeling met zijn ouders terug te keren. Een half uur later verscheen de jongen en zijn moeder op de wacht, waar de moeder van een en ander op de hoogte werd gesteld, waarbij zij de 'gestolen' skateboard naar huis kon meenemen.

Aan vooravond nieuw academisch jaar:

Voor eerst begin doctoraal studie Universiteit Aruba

ORANJESTAD — Op vrijdag 14 september zal voor de derde keer in zijn bestaan het academisch jaar van de Universiteit van Aruba worden geopend. De universiteit bevindt zich nog steeds in de opbouwfase: zo is er alleen nog maar de mogelijkheid om rechten te studeren, maar toch worden langzamerhand de contouren zichtbaar van de plaats die de universiteit in de Arubaanse samenleving zal innemen.

Door op gezette tijden lezingen te organiseren, die zich niet beperken tot zuiver juridische onderwerpen, hoopt zij het middelpunt te worden van een bloeiende Arubaanse intelligentsia. Omdat zij over de grootste juridische bibliotheek van het eiland beschikt, biedt zij ook personen van buiten de universiteit de gelegenheid van de diensten ervan gebruik te maken. Verder heeft zij vergevorderde plannen om in de nabije toekomst haar ruimten dienstbaar te maken door het verzorgen en organiseren van cursussen op alle mogelijke andere, niet specifiek juridische terreinen.

VOLLEDIG

De hoofdtaak van de universiteit blijft evenwel het verzorgen van onderwijs en het verrichten van onderzoek. Het komend studiejaar 1990-1991 zal voor het eerst begonnen worden met het doctoraalonderwijs in het recht. Dat betekent dat het niet lang meer zal duren of de universiteit verzorgt een volledige opleiding tot meester in het Arubaanse recht en dat komend studiejaar al zo'n negentig procent van het studieprogramma verwezenlijkt is.

Het beginnen met de doctoraalfase van het studieprogramma houdt ook een uitbreiding van het vaste docentenbestand in: de vaste staf, die bestond uit de rector mr drs P. Pronk (inleiding in de rechtswetenschap), de dekane mevr. mr drs H.B. van Aller (staats- en bestuursrecht) en mr dr G.F.M. Bossers (rechtsgeschiedenis, strafrecht en strafprocesrecht), wordt versterkt met twee nieuwe vaste medewerkers: mr dr M. Tratnik, die verbonden was aan de Rijksuniversiteit Limburg te Maastricht, voor burgerlijk recht en internationaal privaatrecht en mr J.D.F.N. Madlenor, advocaat en procureur te Vlaardingen, voor handelsrecht.

Ook de parttime docenten kregen versterking: het komend studiejaar zijn dat mr C.R. Foy (juridische vaardigheden), drs A.R.O. Ringeling (sociologie), drs B.S.R. Marapin (economie), mr E.J.R. Mohammed (burgerlijk procesrecht) en mr N.E. Henriquez (arbeidsrecht). Samen met de gastdocenten die in het studiejaar 1990-1991 een keuzevak verzorgen (mr W. Smit voor huurrecht en prof. mr G. van der Burght voor huwelijksvermogensrecht en erfrecht) zullen zij er ook dit studiejaar weer alles aan gelegen laten liggen om het jeugdige elan waarmee de universiteit van start is gegaan niet verloren te laten gaan.

DIPLOMA

Zonder studenten heeft een universiteit geen bestaansrecht. Het is dan ook verheugend te moeten constateren dat de studentenbevolking zich stabiliseert. Het komende studiejaar zullen er zo'n 75 studenten, evenredig verdeeld over de drie studiejaren van K-I, K-II en D-I, het rechtenonderwijs volgen. Nog verheugender is het dat de universiteit begin november voor het eerst in haar bestaan aan twintig studenten een officieel diploma, de kandidaatsbul, kan uitreiken. Op deze gebeurtenis zal te zijner tijd uitvoeriger worden teruggekomen.

Ter gelegenheid van de opening zal prof. mr J. Remmelink, oud-hoogleraar in het strafrecht en het strafprocesrecht aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, de rede uitspreken. De rede gaat 'Over leven en dood' en zal stilstaan bij de juridische problematiek die er ontstaat (ook in het strafrecht) nu door medisch handelen enerzijds het begin van het leven moeilijk is uit te maken en anderzijds het einde van het leven.

Omdat prof. Remmelink een week de gast van de universiteit is, houdt hij op woensdag 19 september om acht uur 's avonds in de aula van de universiteit nog een voordracht. De titel daarvan luidt: 'De Hoge Raad: ook in de toekomst nog een bindend element in ons koninkrijk?' Bij deze laatste voordracht is er na afloop alle ruimte voor het publiek met de hooggeleerde spreker over het besprokene van gedachten te wisselen.

Archeologische ontdekkingen

■ *ORANJESTAD — Op 12 september zullen de Posterijen op Aruba een serie postzegel uitgeven over archeologische ontdekkingen op Aruba. Over deze ontdekkingen berichtte de Napa reeds uitvoerig.*

Er zijn drie postzegels: 45 cent: afbeelding twee gereedschappen die bij verven werden gebruikt; 60 cent: witte kristallen figuren uit steen en één floria: enige afbeeldingen. Het ontwerp is van de Arubaan Evelino Fingal, die reeds vele artistieke ontwerpen op zijn naam heeft staan. De zegels worden bij Johan Enschede en Zonen in Haarlem gedrukt, terwijl Oranjestad Printing de eerste dag enveloppen verzorgde, eveneens een ontwerp van Fingal.

Ook uit deze zegels blijkt dat Aruba erg rijk is aan archeologisch materiaal, dat steeds meer en meer in de belangstelling komt.

Golftoernooi

ORANJESTAD — De Aruba Golfclub organiseert op 15/16 september het 'Taxi-drivers Tournament 1990'. Het wordt een '36 holes stroke play full handicap'-toernooi, dat geopend zal worden door de voorziter van Aruba Taxi Tranfers and Tours. De laatste dag van inschrijving is vrijdag 14 september om vier uur.

ORANJESTAD — Bij het kruispunt Bubali/Sasaki begonnen vrijdagmiddag de grondwerkzaamheden voor de aanleg van een golfveld. Initiatiefnemer is Brito Mendez, die 1.7 miljoen dollar in dit project investeert. Hij verwacht met een en ander in vier jaar tijd gereed te komen.

Drie maanden voor frauderen

Voor vernieling en belediging 94 dagen

ORANJESTAD — Conform de eis van de officier werd de pompbediende R.T. veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van drie maanden met een proeftijd van twee jaar en een geldboete van driehonderd florin subsidiair twaalf dagen.

Hij had in juli van dit jaar twee bonnen van klanten bij Esso Ponton vervalst om meer inkomsten voor zichzelf te krijgen. De officier hield met zijn eis rekening dat hij voor de eerste maal terecht stond.

Verdachte J.P. stond terecht omdat hij in april van dit jaar in de woning van P.F. opzettelijk de glazen shutters had vernield tevens had hij een dame met minder nette woorden bejegend. Verdachte ontkende de shutters te hebben stukgeslagen, waarvan hij de schade inmiddels had vergoed. Hij ontkende ook de vrouw bedreigd te hebben.

De officier stelde in zijn requisitoir dat verdachte tijdens het gebeuren dronken was en dat getuigenverklaringen bewijzen wat hem ten laste werd gelegd. Hij eiste drie maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en een geldboete van driehonderd florin subsidiair twaalf dagen. De rechter veroordeelde hem tot 94 dagen, waarvan negentig voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en een geldboete van driehonderd florin subsidiair twaalf dagen.

Zilveren jubileum bij WEB

■ *ORANJESTAD — Bij het Water- en Energiebedrijf werd Alex de Kort gehuldigd omdat hij 25 jaar in dienst was. De jubilaris trad in 1965 in overheidsdienst als leraar bij de Martin Luther Kingschool en ging twee jaar later over naar het WEB als assistent waterdistributeur. Hij kreeg diverse bevorderingen, waaronder die tot bedrijfsingenieur op 1 november 1986 en adjunct-directeur in 1988. Van 6 juni 1989 tot en met 31 augustus dit jaar bekleedde De Kort de functie van waarnemend directeur van het WEB. Op de foto: de nieuwe WEB-directeur Jossy Laclé overhandigde de bekende enveloppe met inhoud aan jubilaris De Kort.*

Na vijftien competitiewedstrijden:

Eerste winstpunt voor San Luis Dep.

ORANJESTAD — In de semi-prof voetbalcompetitie slaagde San Luis Deportivo/Universal Sportshop erin zijn eerste winstpunt te behalen na vijftien nederlagen in successie.

Tegen streekgenoot La Fama/Island Finance speelde San Luis zaterdagavond met 1-1 gelijk. San Luis speelde beter dan in voorgaande wedstrijden en was zelfs in staat om een achterstand in gelijk spel om te zetten. Alvin Tromp opende de score voor La Fama doch in dezelfde eerste helft trok Chando Tromp de stand gelijk voor San Luis.

Ook de semifinale-ronde van de AVB-eredivisie werd in het weekeinde voortgezet. Estrella/Rowigini's haalde zijn tweede overwinning binnen door Jong San Nicolas/Charlie's Bar met 1-0 te verslaan. Estrella's winnende doelpunt werd in de slotfase gescoord door Kendricj Bradshaw, na een solorush op het doel van de tegenstander.

Centro Deportivo Rooi Afó (CDRA) versloeg Jong Aruba/Meta Corporation met 3-1. Het was de eerste overwinning voor CDRA/Polar na de 2-4 nederlaag van vorige week tegen Estrella. Alvin Geerman zorgde voor een hattrick door alle drie doelpunten van CDRA te scoren. Het tegendoelpunt van Jong Aruba werd gemaakt door Jair Tromp. Jong Aruba verloor eerst met 1-5 van Jong San Nicolas en nu 1-3 tegen CDRA.

***

HET FONDS-vermogen van Holland Fund is gedaald van Nf 216,2 miljoen eind september 1989 tot Nf 195,4 miljoen eind maart jl. De nettovermogenswaarde per participatie zakte van Nf 80,60 naar Nf 74,53.

FERRARI'S EN MCLARENS HEERSEN OP GP VAN ITALIË

Volgend jaar andere regels om spanning te vergroten

Senna verstevigt kansen op wereldtitel in Formule I

MONZA - De 26e overwinning in zijn 106e Formule 1 race was voor Ayrton Senna een bijzondere. Hij won op het Autodromo Nazionale di Monza. Voor de eerste keer sedert zijn entree in 1984 in de Formule 1. Voor de ogen van de bonzen van Ferrari.

De primeur in de Grote Prijs van Italië verschafte de 30-jarige Braziliaan een riant uitzicht op zijn tweede wereldtitel. De best betaalde coureur aller tijden nam zestien punten voorsprong op titelverdediger Prost, die zijn knalrode Ferrari ruim zes seconden na Senna als tweede over de streep stuurde. Monza was de twaalfde race in de cyclus van zestien.

Het was Senna's zesde overwinning in dit seizoen. De overmacht van McLaren werd geaccentueerd door de derde plaats van Senna's stalmaat Berger. Mansell, de bij Ferrari vertrekkende Brit, werd vierde.

De eentonigheid in de Formule 1 is reden voor de FISA de technische reglementen aan te passen. De snelheid moet verminderd worden om de andere renstallen een kans te geven mee te doen. De bolides worden zwaarder (540 kilo), de vleugels en spoilers kleiner, de carburateur aangepast.

De wijzigingen gaan in bij de Grote Prijs van San Marino mei volgend jaar. In Monza was Senna oppermachtig. Tot teleurstelling van de 150.000 tifosi, die al 24 jaar wachten op een Italiaanse winnaar. De Braziliaan reed van start tot finish aan de kop van het veld. Hij stond voor de 49e keer op pole position en werd in de 53 ronden op het supersnelle 5800 meter lange circuit nooit bedreigd.

TEGEN VANGRAILS

Senna stond twee keer op de eerste startrij. Na de eerste start stuurde Warwick zijn Lotus met een snelheid van circa 250 kilometer per uur in de vangrails. Het wrak stuiterde terug, gleed op z'n kop over het wegdek en bezat bij stilstand nog een wiel. De 36-jarige Warwick stapte wonder boven wonder ongedeerd uit de cockpit, deed zijn helm af, wiste het zweet van zijn voorhoofd en stapte ijskoud in de reservewagen.

Bij de tweede start ging er niets mis. Senna nam de kop en de rest zag alleen zijn achterwielen. Onderweg verceterde hij nog even het ronderecord en zonder enige hapering bereikte hij de eindstreep. Tot zijn grote opluchting. Voor de start had hij er nog zwaar de smoor in. Van de McLaren deugde niets. De banden, de motor, de wegligging, het was allemaal even slecht. In de wedstrijd bleek zijn gefoeter ongegrond.

UITSLAGEN EN STAND

De Grote Prijs van Italië in de Formule 1 op het circuit van Monza:

1. Senna (Bra) McLaren 307,4 km in 1.17.57,878.
2. Prost (Fra) Ferrari 6,054, 3. Berger (Oos) McLaren 7,404, 4. Mansell (GBR) Ferrari 56,219, 5. Patrese (Ita) williams 1.25,274,

Op een ronde:
6. Nakajima (Jap) Tyrrell, 7. Piquet (Bra) Benetton, 8. Nannini (Ita) Benetton.

Op twee ronden:
9. Caffi (Ita) Arrows, 10. De Cesaris (Ita) Dallara, 11. Larini (Ita) Ligier.

Op drie ronden:
12. Alboreto (Ita) Arrows, 13. Alliot (Fra) Ligier.

Stand wereldkampioenschap na 12 van de 16 races:
1. Senna 72 punten, 2. Prost 56, 3. Berger 37, 4. Boutsen (Bel) 27, 5. Piquet 24, 6. Patrese 17, 7. Nannini, Mansell 16, 9. Alesi (Fra) 13, 10. Capelli (Ita) 6.

■AYRTON SENNA: *stap dichter bij wereldtitel in Formule 1*

In Zimbabwe:

Voortaan AIDS-test voor boksers

HARARE - Zimbabwe heeft besloten met ingang van 1 januari 1991 boksers aan een aids-test te onderwerpen voordat ze de ring instappen.

Richard Hondo, die een controlerende functie heeft binnen de nationale boks- en worstelbond, maakte die maatregel wereldkundig in een interview met een verslaggever van een in de hoofdstad Harare verschijnend zondagsblad.

"De meeste boksers keuren de maatregel weliswaar af, maar wij moeten hen nu eenmaal beschermen tegen mogelijke dragers van het HIV-virus", aldus Hondo.

De verplichte test voor boksers, die nog wel eens een bloedende wond boven het oog oplopen, is een reactie op de snelle verspreiding van aids in Zimbabwe. Vorige maand ging een uitgebreid voorlichtingsprogramma van start, toen bekend werd dat de ziekte schrikbarend om zich heen greep.

Volgens de laatste rapporten is het aantal seropositieven in Zimbabwe in drie jaar tijds gestegen van 119 in 1987 tot 9000 nu. Niet bekend is hoeveel mensen aids hebben ontwikkeld of eraan zijn overleden.

Sport in het kort

AUTOSPORT / MONZA - De Formule 1 doet de Olympische Spelen van Barcelona aan. In 1992 wordt de race om de Grote Prijs van Spanje gehouden tijdens de Olympische Zomerspelen, op een stratenparkoers in Barcelona. De FISA heeft daarover overeenstemming bereikt met de organisatie van de Spelen. Dit jaar werd op het circuit van Jerez gereden. Voor '92 verhuist de Formule 1 voor één keer naar Barcelona.

* * * * *

VOETBAL / SEOUL - Het Zuidkoreaanse voetbalelftal heeft in Seoul een vriendschappelijk duel tegen Australië met 1-0 gewonnen. Het enige doelpunt kwam na 38 minuten op naam van Jong-Won Soh.

* * * * *

TRIATHLON / DEN HAAG - Het Nederlands kampioenschap kwart-triathlon 1991 is toegewezen aan de gemeente Dirksland. De titelstrijd wordt gehouden op 13 juli. Ammerstol was ook kandidaat. Het nationaal kampioenschap op de hele afstand is zoals gebruikelijk in Almere. Daar wordt op 17 augustus 1991 ook het EK afgewerkt.

* * * * *

SQUASH / HONGKONG - Jansher Khan heeft in Hongkong zijn vierde opeenvolgende grote squashtoernooi gewonnen. De Pakistaanse favoriet versloeg in de finale de als tweede geplaatste Australiër Chris Robertson: 15-6 14-15 15-10 15-6. Hij verdiende met die zege een kleine 20.000 gulden.

* * * * *

BOKSEN / KINGSTON - De Thaise bokser Sot Chitalada is wereldkampioen van de WBC in het vlieggewicht gebleven. De titelhouder sloeg in Kingston zijn Jamaicaanse uitdager Richard "Shrimpy" Clarke in de elfde ronde knockout. Clark stond op dat moment op punten voor. Twee juryleden gaven aan hem de voorkeur, de derde twijfelde nog. Clarke ging na een serie uppercuts van Chitalada door de knieën.

Van der Linden en Lok scoren: 1-1

Slaapverwekkende vertoning tussen Heerenveen en NEC

HEERENVEEN - Heerenveen en NEC zijn er geen moment in geslaagd de de 7500 toeschouwers te boeien, toch viel er tijdens en na de bloedeloze vertoning (1-1) geen wanklank te horen. De Friese club geniet in de eredivisie kennelijk nog volop krediet van de fans, die toch volop redenen tot klagen hadden.

Slechts zelden werd het duel aangekleed met een soepel lopende aanval. Er werd vrijwel voortdurend maar wat aan gescharreld op het overbezette middenveld. De doelpunten van Van Dijk en Lok waren eigenlijk de enige hoogtepunten.

De trainers Korbach en Looyen hadden na afloop geen verklaring voor het ondermaatse spel. Ze beweerden in koor, dat het zeker niet de bedoeling was geweest de aanval zo te verwaarlozen.

Het begon nog wel zo mooi voor Heerenveen. De eerste de beste kans leverde al een treffer op. Van Dijk kapte vrije verdediger Van der Linden simpel uit en joeg de bal vanaf de rand van het strafschopgebied langs doelman Brookhuis: 1-0. Het vroege resultaat zorgde niet voor rust bij de Heerenveners, die veelvuldig balverlies leden en NEC daardoor beter in beeld lieten komen. Van Wanrooy weigerde er snel van te profiteren.

De eerste echte opwinding kwam pas vlak voor rust. Verbeek mikte de bal rakelings over en Brookhuis verkeek zich bijna op een listige hoekschop van Andre de Jong, wiens naamgenoot Maarten het al na de warming up wegens spierklachten voor gezien hield. De beste mogelijkheid was echter voor NEC, maar Aalbers en in tweede instantie d'Avray misten de koelbloedigheid.

SLAGVAARDIG

Kort na rust reageerde de Nijmeegse verdediger Lok wel slagvaardig. Huitema verzuimde in te grijpen na een vrije trap van Arts, waardoor Lok de gelegenheid kreeg raak te knallen: 1-1. NEC ging als enige nog even door. Verbeek was dichtbij een tweede doelpunt, d'Avray faalde voor een tweede keer.

De laatste 20 minuten waren slaapverwekkend. Alleen de bezoekers waren in de slotfase nog tot een aardige aanval in staat. Het afsluitende schot van Aalbers was kenmerkend voor de wedstrijd: beroerd.

Hensley Meulens sinds gisteren bij N.Y. Yankees

WILLEMSTAD.- De Curacaose prof-honkballer Hensley 'Bam Bam' Meulens is sinds gisteren weer opgenomen in het spelersrooster van de New York Yankees.

Na het uitschakelen van zijn ploeg Columbus in de play-off van de Triple A op zaterdagavond, kreeg Meulens een telefoontje uit New York om zich direkt te melden bij de Yankees. Hij kon niet meer op tijd aanwezig zijn voor de wedstrijd die de Yankees gisteren speelden tegen de Oakland Athletics, maar vanavond is hij present bij de wedstrijd tegen de Texas Rangers hoewel zijn meespelen nog niet zeker is.

Hensley Meulens speelde vorig jaar reeds acht wedstrijden voor de Yankees. Hij had toen 28 slagbeurten met een gemiddelde van .179 (vijf honkslagen) en 2 gescoorde runs.

Dit seizoen had hij een fantastisch jaar bij Columbus met 26 homeruns, goed genoeg om uitgeroepen te worden tot meest waardevolle speler van de Triple A competitie. Columbus werd door rivaal Rochester met 3-2 uitgeschakeld in de play-off.

De New York Yankees doen het overigens dit jaar niet zo best. De eens zo fameuze ploeg uit de Bronx staat met 82 verloren wedstrijden op de laatste plaats in de oostelijke afdeling van de American League.

Uitslagen en standen in het betaald voetbal

DEN HAAG - De uitslagen en de standen in het betaald voetbal in Nederland zijn na het afgelopen weekeinde:

Eredivisie

Roda JC - Volendam	2-1
SVV - Willem II	0-0
Heerenveen - NEC	1-1
PSV - MVV	3-0
Sparta - Fortuna Sittard	2-2
Ajax - FC twente	1-1
FC Den Haag - FC Groningen	1-2
RKC - FC Utrecht	1-0
Vitesse - Feyenoord	0-0

Eerste divisie

Dordrecht '90 - Haarlem	2-3
RBC - FC Zwolle	2-2
Excelsior - Emmen	1-1
BVV Den Bosch - AZ	0-1
VVV - NAC	0-0
Telstar - De Graafschap	1-3
Veendam - Wageningen	3-1
Heracles - Go Ahead Eagles	2-2
Eindhoven - Vlissingen	3-1
Helmond Sport - Cambuur	2-0

Eredivisie

1. PSV	3 2 1 0 5 (9-1)
2. FC Groningen	3 2 1 0 5 (6-3)
3. FC Twente	3 2 1 0 5 (5-3)
4. Feyenoord	3 1 2 0 4 (6-0)
5. Volendam	3 2 0 1 4 (6-3)
6. Vitesse	3 1 2 0 4 (4-1)
7. Ajax	3 1 2 0 4 (5-3)
8. NEC	3 1 2 0 4 (4-3)
9. Willem II	3 1 1 1 3 (7-4)
10. Fortuna Sittard	3 0 3 0 3 (3-3)
11. Heerenveen	3 1 1 1 3 (4-5)
12. RKC	3 1 1 1 3 (2-3)
13. Roda JC	3 1 0 2 2 (4-6)
14. SVV	3 0 2 1 2 (0-3)
15. Sparta	3 0 2 1 2 (4-9)
16. FC Den Haag	3 0 1 2 1 (2-4)
17. FC Utrecht	3 0 0 3 0 (1-8)
18. MVV	3 0 0 3 0 (1-11)

Eerste divisie

1. De Graafschap	7 6 1 0 13 (18-07)
2. Helmond Sport	7 5 2 0 12 (12-03)
3. VVV	7 5 1 11 (15-05)
4. NAC	7 3 4 0 10 (16-10)
5. AZ	7 4 2 1 10 (10-06)
6. Haarlem	7 4 1 2 09 (15-16)
7. Heracles	7 3 2 2 08 (11-06)
8. Go Ahead Eagles	7 2 4 1 08 (12-09)
9. Eindhoven	7 3 2 2 08 (11-09)
10. RBC	7 2 3 2 07 (12-10)
11. Dordrecht '90	7 2 3 2 07 (15-14)
12. Telstar	7 1 4 2 06 (12-13)
13. Emmen	7 1 4 2 06 (10-13)
14. Cambuur	7 2 2 3 06 (07-12)
15. Vlissingen	7 2 1 4 05 (11-14)
16. Veendam	7 1 3 3 05 (09-13)
17. Excelsior	7 1 1 5 03 (07-16)
18. FC Zwolle	7 0 3 4 03 (04-14)
19. BVV Den Bosch	7 1 0 6 02 (08-12)
20. Wageningen	7 0 1 6 01 (10-23)

De Graafschap 1e periodekampioen

Major League

American League
Seattle Mariners - Boston Red Sox 3-1; Oakland Athletics - New York Yankees 7-3; Baltimore Orioles - California Angels 3-1; Toronto Blue Jays - Chicago White Sox 6-1; Cleveland Indians - Minnesota Twins 12-9; Detroit Tigers - Milwaukee Brewers 5-0; Texas Rangers - Kansas City Royals 6-5.

National League
Philadelphia Phillies - New York Mets 6-3; Montreal Expos - Pittsburgh Pirates 9-5; San Francisco Giants -Houston Astros 5-1; Los Angeles Dodgers - Cincinnati Reds 6-4; San Diego Padr -Atlanta Braves 5-4; Saint Louis Cardinals - Chicago Cubs 9-2.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BASEBALL
(AA-klasse)
20.00 Royal Scorpions vs Groot Kwartier Stars - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * * *

* * * * *

VOETBAL / PARIJS - Honved Budapest, de club van het leger, wordt de eerste Hongaarse voetbalclub die reclame gaat maken voor een westerse autofabriek. De club heeft een contract getekend met de firma Renault-Baumgartner, de Hongaarse vertegenwoordiger van de Franse autofabriek.

5-4 Zege op Wild Cats

Sta Rosa Indians haalt achterstand en wint

WILLEMSTAD — Ook de vijfde confrontatie van het seizoen tussen lijstaanvoerder Sta Rosa Indians/Mennen Speedstick en het als tweede geplaatste Wild Cats/ Banco di Caribe is in een overwinning voor de Sta Rosa-ploeg geëindigd. In de laatste inning - de zevende vanwege het bereiken van het tijdslimiet -ging Cats dat gedurende de gehele ontmoeting voor had gestaan door de knieën. Indians scoorde driemaal en zette daarmee een 2-4 achterstand om in een 5-4 zege.

Cats nam vanaf de eerste inning het initiatief met een rally van drie punten. Ruben Snoyle (infieldhit), Nato Anasagasti (tweehonkslag) en Remick Bernadina (honkslag) zorgden voor het slagwerk, terwijl nog geprofiteerd kon worden van een misgreep van de shortstop. Deze voorsprong bleef echter niet lang op het scorebord staan. Reeds in zijn tweede slagbeurt liep Indians in tot 2-3 op een vrije loop, een tweehonkslag van Sandly Martina, een honkslag van Hugh Lopez en een sacrifice fly.

In de vijfde inning verruimde Cats zijn voorsprong weer met een vierde punt op een tweehonkslag van Hensley Chacuto. Indians bracht in de zesde slagbeurt twee lopers op de honken zonder outs maar slaagde er niet in tot scoren te komen. In de zevende inning echter wel: de eerste twee slagmensen kregen vierwijd en dit buitenkansje liet de Sta Rosaploeg ditmaal niet aan haar neus voorbijgaan. Een blunder van tweede honkman Elton Cratsz leverde run nummer drie op waarna Renato da Costa Gomez met een zeer opportune honkslag de score op gelijke voet bracht. Indians drukte ditmaal door en produceerde de winnende, vijfde run middels een rolling in het binnenveld.

Cats' laatste slagbeurt begon bemoedigend met honkslagen van Anasagasti en Bernadina (zijn derde van de wedstrijd in vier beurten), maar men kwam niet tot scoren. Manager Lipo Elhage wisselde pitcher Ronnie Inesia voor Orsendo Clemencia en deze knapte het karwei op. Inesia eindigde als winnende werper en Tyron Cristoffer als verliezer. Cristoffer wierp zes sterke innings waarin hij de tegenpartij slechts vier honkslagen toestond, maar kwam in de zevende in de problemen toen hij de inning opende met twee vrije lopen.

Zaterdagavond bestreden Amstel Brewers en Sta Maria Pirates/Wallé Construction elkaar, respectievelijk nummer 5 en 6 op de standenlijst. Het werd een krappe 3-2 overwinning voor de Piraten waarbij de beslissing ook in de laatste inning viel. Brewers had aanvankelijk meer succes in het offensief. Op honkslagen van Igmar Francisca en Frank Leuteria nam het in de vierde inning een 2-0 voorsprong. Dit waren de eerste twee punten van de Brouwers na 34 puntloze innings. De laatste drie wedstrijden waren, zoals bekend, in smadelijke shutout-nederlagen geëindigd.

Pirates maakte in de zesde inning gelijk op een tweehonkslag van Norwin Moeskiet gevolgd door een homerun van Ramsey Betorina. De beide pitchers hielden daarna weer de slagmensen in bedwang tot de laatste inning toen Pirates na twee outs alsnog het winnende punt scoorde. Na twee outs dwong pinch-hitter Johnny Nieuw namelijk pitcher Richard Isenia een vrije loop af waarna Michelangelo Cijntje met een honkslag de loper (pinch-runner Rigoberto Cijntje) in scoringspositie bracht. Vanuit deze positie scoorde Cijntje de winnende, derde run op een fout van tweede honkman Igmar Francisca. Percey Schoop eindigde als winnende werper.

De strijd wordt vanavond vervolgd met de ontmoeting tussen Royal Scorpions en Groot Kwartier Stars die op dit moment om de derde positie strijden. Scorpions heeft momenteel deze positie in bezit met een record van 16-10, terwijl GK Stars de vierde plaats inneemt met een record van 15-11. Eindigen op de derde plaats is voordelig omdat men dan in de play-offs de krachten moet meten met de ploeg die op de tweede plaats is geëindigd. De andere semifinaleserie gaat namelijk tussen de nummers één en vier.

■PETE SAMPRAS: jongste winnaar ooit

Bosman scoort eerste treffer voor PSV

Popescu geeft PSV voldoende klasse voor winst op MVV: 3-0

EINDHOVEN - PSV heeft tegen MVV een helft bewezen zonder Romario te kunnen voetballen als een doodgewone middenmoter. Na de hervatting bleek dat de aanwezigheid van spelers van het kaliber Popescu voldoende is om het verschil in klasse tussen een miljoenenploeg en een degradatie-kandidaat als vanzelf tot stand te laten komen, 3-0.

Een week voor de (mogelijke) topper tegen Feyenoord en anderhalve week voor de eerste Europese confrontatie met Montpellier is bij PSV van grote vorm nog geen sprake.

Slechts Popescu, die maandag afreist naar Schotland om met Roemenië een interland te spelen, voetbalt als een grootvorst. Koeman onderscheidt zich vooral door inzet, Bosman speelt als een twijfelaar. De "oude" PSV-ers zijn wisselvallig als in het vorige seizoen.

Technisch directeur Robson miste zaterdagavond de sinds de openingswedstrijd aan zijn knie geblesseerde Romario. Bij voorbaat leek een festival van doelpunten, zoals vorig jaar tegen MVV (8-1), daardoor uitgesloten.

Slechts de Braziliaan kan uitblinken in de kleine ruimte, die de Maastrichtse ploeg in Eindhoven open liet. De wel fitte aanvallers van de ex-landskampioen konden dat niet.

KALUSHA

Bij afwezigheid van Romario koos Robson voor Kalusha als extra buitenlander, waardoor de Tsjechoslowaakse international Chovanec op de bank bleef. De oud-bondscoach van Engeland noemde zijn keuze logisch, aangezien hij voor eigen publiek hoe dan ook de vleugels (Kalusha, Romario) bezet wilde houden.

Hoewel MVV nauwelijks aanvallers telde, hield Robson naar Brits model vast aan twee centrale verdedigers, Koot en Valckx. Dat leek er een te veel. Robson verdedigde zijn opstelling door te zeggen dat hij negen aanvallend ingestelde spelers, de backs De Jong en Heintze incluis, wel voldoende vond.

MVV kwam niet naar Eindhoven om te voetballen, maar slechts om te verdedigen. Na de afstraffing vorige week bij Feyenoord (0-6), volgend op de thuisnederlaag in de openingswedstrijd tegen NEC, was dat te verwachten.

"Op dit moment zijn we niet in staat goed te voetballen", verklaarde trainer Vergoossen, die zeker niet bekend staat als een negativist. Robson, realist, noemde de spelwijze van MVV gedisciplineerd en prees de "spirit" waarmee zijn tegenstander zich verzette.

MVV verdiende inderdaad enige lof voor de wijze waarop het zich verweerde, al waren de offensieve daden van de ploeg minimaal. Na de winterstop van het vorige seizoen zorgde de Limburgse formatie voor de laatste keer voor opschudding door Ajax in Maastricht te verslaan, sindsdien is de club al veertien competitie-duels zonder overwinning. Vandaar dat men de taktiek in Eindhoven realistisch kon noemen.

PSV deed niets met het overwicht. Volgens Robson het gevolg van ondoortastend spel op de vleugels en te weinig tempo in de aanvallen. Kort na de rust sloeg Ellerman bij toeval toe, nadat doelman De Haan zich verkeek op een mislukte poging tot een schot van Gerets' vervanger De Jong.

Topscorers in Eerste divisie

DEN HAAG - Er heeft zich in de top van het schuttersklassement van de eerste divisie nog een koploper gemeld. Van Roon staat nu samen met Cornelissen en Van Oostrum op kop.

De topscorers zijn na dit weekeinde:

1. Cornelissen (NAC), Van Roon (Haa), Van Oostrum (Emm) 7.
4. Hofstede (Gra), Velten (Her), Van Delden (Tel) 6
7. Weijers (Hel), Driessen (VVV), Boere (VVV) 5.
10. Willaarts (Dor), Van Keeken (Vli), Wasiman (Ein), Custers (Ein), Van Hooydonk (RBC), Buisman (GAE), Echteld (Haa) 4.

NA VIJF JAAR WEER AMERIKAANSE TITELHOUDER

Flegmatieke Amerikaan slaat in totaal 100 aces

Sampras verslaat gehele tennistop om open Amerikaanse tennistitel

NEW YORK - Pete Sampras is de nieuwe held van de internationale tenniswereld. Vrijwel uit het niets bombardeerde de flegmatieke Amerikaan, vorig jaar nog nummer 81 op de wereldranglijst, zich op Flushing Meadow tot de ster van de jongste generatie. Met indrukwekkende cijfers (6-4, 6-3, 6-2) versloeg Sampras (19) zondagavond zijn 1 jaar oudere landgenoot Andre Agassi in de finale van de open Amerikaanse titelstrijd.

Oudgediende John McEnroe had het zaterdag na zijn verloren halve finale (in vier sets) tegen Sampras al voorspeld. "Hij heeft een grote toekomst", sprak de viervoudige [illegible] "Sampras [illegible] kommer."

Ivan Lendl, die door de nieuwe kampioen in de kwartfinale werd uitgeschakeld, had zich eerder al vergist in de kracht, techniek en mentale weerbaarheid van de onverstoorbare Amerikaan, die bij een Grand Slamtoernooi nog nooit was doorgedrongen tot de laatste acht.

Ook Agassi, de wandelende etalagepop, kon de opmars van Sampras niet stuiten. De finale was een tegenvaller. Binnen zeven kwartier zat de favoriete Agassi zijn fouten in de kleedkamer te overdenken.

Wat in de halve finale tegen titelverdediger Boris Becker, die in vier sets werd gedeklasseerd, allemaal lukte, ging een dag later pijnlijk mis. "Ik heb Agassi nog nooit zo goed zien spelen", trachtte Becker zaterdag zijn eigen falen te verbloemen. Zijn woorden werden zondag door Sampras ontkracht.

ONDERONSJE

Voor de eerste keer sinds 1979, toen McEnroe won van Gerulaitis, was er weer sprake van een Amerikaans onderonsje. Vijf jaar geleden kreeg Flushing Meadow in diezelfde McEnroe zijn laatste Amerikaanse winnaar.

Sampras ging overdonderend van start. Scherp serverend drong de 1.84 cm lange Amerikaan zijn opponent meteen in de verdediging. De vervaarlijk uitziende Agassi werd de openingsgame gegund, maar liep daarna achter de feiten aan. Sampras maakte gelijk op love, brak vervolgens door de service van Agassi en stevende doelbewust af op setwinst: 6-4.

Agassi trachtte Sampras tot lange slagenwisselingen te verleiden, maar de nummer twaalf van de ranglijst gaf geen krimp. Het contrast was tekenend. Terwijl Agassi moest vechten voor elk punt tijdens zijn opslag, serveerde Sampras zich zonder veel inspanning naar gamewinst. In de eerste set, die nog geen 35 minuten in beslag nam, bleef Agassi op de service van Sampras tot drie keer toe op nul steken.

De tweede set kende een identiek verloop. Agassi werkte zich in het zweet, Sampras pakte koel de punten. Tijdens zijn tweede opslagbeurt overleefde Agassi [illegible] break-points, maar vijf minuten later moest hij opnieuw een doorbraak van Sampras toestaan: 3-2.

NIEUWE BALLEN

Serverend met nieuwe ballen had Agassi tijdens zijn derde servicebeurt een lichte opleving. Op love bracht hij zijn achterstand terug tot 3-4.

Sampras bleek echter nauwelijks onder de indruk. Onbewogen bleef hij de ballen langs de wanhopige Agassi slaan, die maar geen vat kreeg op de service van zijn tegenstander. Sampras daarentegen had geen enkele moeite met de opslag van Agassi. Hij had aan een breakpoint genoeg om ook de tweede set (6-3) naar zich toe te trekken.

De finale, met veel spanning tegemoet gezien, werd een eenzijdige aangelegenheid. Agassi worstelde met zijn vorm en zelfvertrouwen, Sampras had nergens last van. Twee breakpoints in de eerste game van de derde set deerden de nieuwe kampioen nauwelijks.

Ook een breakpoint in de derde game bracht Sampras niet van zijn stuk. Agassi werd er moedeloos van. Nadat Sampras in de zesde game door de service van Agassi was gebroken (4-2), was de strijd gestreden. Met 6-2 zette Sampras de kroon op een vlekkeloos verlopen toernooi.

JONGSTE WINNAAR

Met zijn negentien jaar is Pete Sampras de jongste winnaar uit de geschiedenis van de open Amerikaanse titelstrijd. Hij sloeg in de finale 13 aces, waarmee hij zijn totaal tijdens het toernooi precies op 100 bracht. Sampras verdiende met zijn eerste grote titel 350.000 dollar, ongeveer 630.000 gulden. De als vierde geplaatste Agassi moest het met de helft doen.

"Deze titel betekent alles voor mij", glunderde Sampras bij de prijsuitreiking. "Wat ik in mijn verdere loopbaan ook presteer, ik blijf altijd de winnaar van de open Amerikaanse kampioenschappen."

Agassi toonde zich een sportief verliezer. "Ik wilde van de finale een mooie show maken, maar dat is me niet gelukt", verzuchtte de ijdeltuit. "Tegen een service van 193 kilometer per uur kun je weinig doen. Sampras was vandaag onverslaanbaar."

■ANDRE AGASSI: binnen zeven kwartier verslagen

2-1 Winst in Den Haag had groter gekund

Aankopen FC Groningen brengen smaak in spel Noordelingen

DEN HAAG - FC Groningen is niet slechter geworden van Rene Eykelkamps vertrek naar Mechelen. De noorderlingen kochten van de 1,6 miljoen gulden opbrengst drie slimme, verschillende aanvallers: Huizingh, Van Duren en Djurovski.

Trainer Hans Westerhof beschikt over legio mogelijkheden de tegenstander af te troeven. Dat lukte bij FC Den Haag makkelijker dan de uitslag doet vermoeden: 1-2.

Djurovski, die een attractie kan worden in de eredivisie, deed tegen Den Haag niet eens mee door een knieblessure. Maar Groningen is al gek op hem, weet Westerhof. "Groningen houdt niet zo van vedetten. Alleen als het er eentje is, die aparte dingen kan en voor wie anderen willen werken."

FC Groningen staat na drie duels gelijk in punten met PSV en FC Twente. Ajax komt volgende week op bezoek bij de medekoploper.

Westerhof: "Het eerste doel van het seizoen was, tegen Ajax een aantrekkelijke strijd te krijgen. Dat is gelukt. We hebben al 10.000 seizoenkaarten verkocht. Misschien dat daar nog 2.000 stuks bijkomen. Onze start past bij het nieuwe elan van Groningen."

In het Zuiderpark was Groningen inderdaad beter, maar het duel was vooral rommelig. Op de tribunes, waar de supporters krijgertje speelden, en op het veld, waar tal van onderbrekingen het tempo susten. Groningen had aanvankelijk weinig moeite met Den Haag, waar het centrum van de verdediging kwetsbaar is en de aanval (nog) niet kan scoren.

GEEST WAART ROND

Trainer Co Adriaanse was na afloop chagrijnig, kortaf. Hij sprak over pech in de afsluiting. De geest van Harry van der Laan waart rond. Een voorbeeld: vorig seizoen speelde Den Haag twee keer thuis tegen Groningen. In de competitie werd het 2-2, voor de beker 2-3. Van der Laan maakte alle Haagse doelpunten.

Conferentie in Zweden wil non-raciale hulp geven

VN wil sportboycot tegen ZA verscherpen

STOCKHOLM - Hoewel de ontwikkelingen in Zuidafrika positief worden bezien, willen de Verenigde Naties de sportboycot tegen Zuidafrika niet opheffen, maar eerder verscherpen.

In de slotverklaring van de vierde internationale VN-conferentie "Tegen Apartheid in de sport", die in Stockholm eindigde, werd een oproep gedaan aan alle betrokkenen "de boycot tegen Apartheid in de sport te handhaven en te verscherpen."

Zuidafrika werd twintig jaar geleden vanwege de Apartheidspolitiek uit de Olympische Beweging gestoten. Dat voorbeeld werd gevolgd door de meeste internationale sportorganisaties, waardoor het land sportief gezien vrijwel in een isolement kwam te verkeren.

De VN-conferentie juicht de klimaatsverandering in het door een blanke minderheid geregeerde Zuidafrika toe en vindt dat de tijd rijp is voor raciale integratie, waarbij zwarte atleten hulp dient te worden geboden om op basis van gelijkwaardigheid sport te kunnen bedrijven met de blanken.

De VN-conferentie denkt aan trainingscursussen, het uitsturen van trainers, het ter beschikking stellen van sportmateriaal, hulp bij de ontwikkeling van sportmedische faciliteiten en financiële assistentie.

HULP

Hulp dient ook te worden gegeven aan sport-organisaties op non-raciale basis. Tussen deze door zwarte Zuidafrikanen gestichte anti-apartheidsorganisaties en hun blanke tegenhangers worden in diverse gevallen besprekingen gevoerd om te komen tot een alles omvattende sportorganisatie.

Volgens de Zweedse professor Arne Ljungqvist, voorzitter van de conferentie, moet de geboden hulp niet worden gezien als een verslapping van de boycot.

"Zolang de boycot niet is opgeheven, kan er geen sprake van zijn dat individuele sporters of sportverenigingen van Zuidafrika buiten hun land deelnemen aan sportwedstrijden, of dat sportlieden van buiten Zuidafrika het land kunnen bezoeken om deel te nemen aan wedstrijden."

SAMARANCH

Juan Antonio Samaranch, de voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité, [illegible] Zuidafrika ten tijde van de Olympische Spelen 1996 opnieuw zal worden toegelaten en dat er zelfs een kansje bestaat, dat dit vier jaar eerder gebeurt.

"Dat is stellig ook de hoop van deze conferentie", aldus Ljungqvist, "maar juist de vooruitgang die in Zuidafrika is gemaakt, wordt gezien als een reden om de sancties te handhaven, inplaats van ze te versoepelen. Ze zijn een uiterst effectief wapen gebleken."

"Ze kunnen pas worden opgeheven als de rassendiscriminatie voorbij is en er sprake is van sportfederaties op non-raciale basis."

Grote belangstelling voor Gran Slam-Cup

MUNCHEN — De interesse bij de topspelers voor de Grand Slam-Cup, de afsluiting van het tennisseizoen namens de internationale tennis federatie, is groot.

Het gigantische geldbedrag, elf miljoen gulden, dat er midden december, van 11 tot en met 16, in Munchen te verdelen valt, heeft de dollartekens in aller ogen weer doen opgloeien. De nummer een van de wereld, de Zweed Stefan Edberg, heeft zijn komst aangekondigd. Ook de nummer drie op die lijst, Ivan Lendl, komt naar de hoofdstad van Beieren. Uit de Verenigde Staten komen de winnaar van Flushing Meadow, Pete Sampras, de finalist van zowel de Open Franse als Amerikaanse strijd, Andre Agassi, Aron Krickstein en Michael Chang.

Toch zullen de organisatoren in Munchen niet echt tevreden zijn. Want publiekslieveling nummer een Boris Becker blijft thuis. Hij vindt het zoals zovelen belachelijk dat er bij het evenement meer dan elf miljoen gulden is te verdienen. Onzeker is nog of John McEnroe, die zich door zijn halve finale op Flushing Meadow kwalificeerde voor Munchen, aan de start zal verschijnen. De Amerikaan heeft in het recente verleden fel gereageerd tegen het toernooi. "Zoveel geld is absurd", stelde hij enige maanden geleden. "Dit staat in geen enkele verhouding tot de te leveren prestaties. De ITF denkt zeker dat wij hoeren zijn, die voor geld alles willen doen".

Eveneens gekwalificeerd hebben zich de winnaar van Roland Garros, Andres Gomez, Mats Wilander, Yannick Noah en Goran Ivanisevic. In totaal zal het deelnemersveld bestaan uit zestien spelers.

Op 21 november één Bundesliga

Duitse bonden gaan fusie versnellen

FRANKFURT - [illegible] eerder [illegible] was, gaan de twee Duitse voetbalbonden samen.

Op 21 november wordt de fusie tussen de Westduitse (DFB) en Oostduitse (DFV) organisatie in Leipzig officieel bekrachtigd en is de nieuwe DFB een feit. Op die dag spelen de nationale teams voor de laatste keer (vriendschappelijk) tegen elkaar.

Aanvankelijk zou de vereniging van beide bonden in het voorjaar van 1991 plaatsvinden. "In het licht van de jongste politieke ontwikkelingen en de samenvoeging van beide landen op 3 oktober hebben we besloten de datum van onze fusie te vervroegen", lieten de twee voorzitters Neuberger (DFB) en Moldenhauer in een gemeenschappelijke [illegible].

"We hebben om speciale reden voor Leipzig gekozen als plaats van handeling. Negentig jaar geleden werd de DFB in die stad opgericht. Op 21 november begint de DFB aan een nieuwe toekomst."

De DFV zal zich op 20 november tijdens een buitengewone ledenvergadering in Leipzig opheffen. Bij diezelfde gelegenheid wordt een nieuwe regionale bond Noordoost opgericht, die zich een dag later tijdens de buitengewone bondsvergadering van de DFB zal aanmelden als lid. Met de 500.000 leden van de DFV komt het bestand van de fusiebond op 5,3 miljoen.

De Oostduitse voetbalbond [illegible] november tevens [illegible] bij de UEFA en [illegible].

"Der Kaiser" wil EC I-titel

Mogelijkheid VS-avontuur Beckenbauer niet uitgesloten

[illegible] - Het is [illegible] Beckenbauer na [illegible] van de contract[illegible] naar de Verenigde Staten.

[illegible] voetbal[illegible] de 44-jarige Zuid[illegible] de ideale man de [illegible] van de wereldtitel in 1994 (VS) te steunen, eventueel een rol te [illegible] als technisch directeur van de nationale ploeg. Beckenbauers manager [illegible] Schwan sluit de kans [illegible] Amerikaans vervolg [illegible] het Franse avontuur niet [illegible].

De 103-voudige international [illegible] voor de Franse [illegible] zijn vreugde. Hij [illegible] Tapié een perfecte voorzitter en Olympique een [illegible] club, een van de [illegible] van Europa. Volgens Beckenbauer heeft het feit [illegible] Tapié sinds kort het [illegible] van de aandelen [illegible] het sportmerk Adidas [illegible] met zijn beslissing te maken.

Beckenbauer liet weten de [illegible] titel te willen verdedigen (Marseille heeft drie [illegible]) en een poging te wagen de Europa Cup 1 te veroveren. Dat is een Franse club nog nooit gelukt.

Vorig seizoen werd Olympique in de halve eindstrijd van het EC-1-toernooi uitgeschakeld door Benfica. Geld speelt bij Bernard Tapié nauwelijks een rol. In het verleden trok hij al vedetten als Mozer, Waddle, Papin en Francescoli aan.

De laatste grote aankoop was Dragan Stojkovic. De Joegoslavische spelverdeler kostte een slordige zeventien miljoen gulden. Volgens het Westduitse persbureau DPA gaat Beckenbauer ruim twee miljoen gulden per seizoen verdienen.

* * * * *

VOETBAL / LEVERKUSEN - In navolging van zijn clubgenoot Ulf Kirsten heeft ook Andreas Thom van Leverkusen bedankt voor de interlandwedstrijd van de DDR tegen België in Brussel. Thom liep in het duel met St. Pauli een spierblessure op. Kirsten ondervindt hinder van een beenvliesontsteking.

Geluk met dineren

ORANJESTAD — *Het echtpaar Nicholas di Renzo is voor de tweede keer winnaar geworden van de paspoortcampagne van Holiday Inn (HI) Aruba. Bij het inchecken ontvangt iedere gast een paspoort-folder en iedere keer dat men in één van de HI-restaurants eet, wordt in het paspoort een stempel gezet. Wanneer het paspoort vol is (vier stempels) mag men aan de trekking meedoen.*

De prijs, een weekverblijf met ontbijt en diner, wordt hier uitgereikt door Food and Beverage-director Dieter Fischer aan het echtpaar Di Renzo.

Sampras nieuwe ster aan tennisfirmament

NEW YORK — Lendl, Becker, Edberg, Sampras. Sampras? Het lijkt gek hem, en niet de kleurrijke Andre Agassi, in het rijtje van nieuwe tennistoppers te plaatsen. Maar na wat hij zondag liet zien, mag de Amerikaan worden gerekend tot de sterren aan het tennisfirmament.

Met een combinatie van de explosieve service van Becker, de scherpe volleys van Edberg en de stoïcijn van Lendl wees Sampras Andre Agassi terug in de finale van de US Open op Flushing Meadow.

De negentienjarige Sampras werd door deze overwinning de jongste kampioen in de geschiedenis van dit toernooi. Tevens was hij de eerste Amerikaanse winnaar sinds zes jaar.

De kracht en de scherpte van zijn opslagen verbaasden velen. In de loop van het toernooi sloeg hij maar liefst honderd aces. De chronometers registreerden bij sommige ballen een snelheid van bijna 200 kilometer per uur.

Hoewel zijn tweede services gevaarlijker lijken dan de eerste opslagen van een aantal collega's, was de rust die hij uitstraalde het opvallendste. "Ik [illegible] absoluut geen last van [illegible]", vertelde de Amerikaan, die er prat op gaat in de baan dezelfde persoon te zijn als erbuiten.

"Ik neem alles gemakkelijk op. Ik ben een normale negentienjarige jongen met een zeer ongewone baan. Ik doe ook heel ongewone dingen, zoals het winnen van de finale van het US Open".

Sampras lijkt uit het niets tevoorschijn te zijn gekomen, maar vorig jaar zorgde hij al voor opschudding op Flushing Meadow door titelverdediger Mats Wilander uit te schakelen in de tweede ronde.

De jonge Amerikaan kon na de vierde ronde zelf inpakken. Sinds 1988 is Sampras professional. Vorig jaar stond hij nog op de 81ste plaats van de wereldranglijst. Dit jaar won de Californier twee toernooien en klom daardoor naar de twaalfde plaats.

Vijf jaar geleden stapte Sampras af van de tweehandige backhand. "Dat veranderde alles in mijn spel. Ik werd van de ene op de andere dag een servicevolleyspeler. Sindsdien sta ik veel ontspannender op de baan".

Niet Connors en McEnroe zijn de voorbeelden voor Sampras, maar de Australiërs Laver en Rosewall van de generaties uit zijn prille jeugd. "Tegen hen keek ik altijd op. Veel van mijn leeftijdgenoten zijn deze spelers vergeten, maar ik heb veel respect voor ze".

Na het winnen van het Open Amerikaanse kampioenschap geldt voor Sampras slechts een ding en dat is Wimbledon op zijn naam schrijven. "Bij dat toernooi komt zoveel geschiedenis en prestige kijken".

Voetbalrellen nemen toe in DDR

OOST-BERLIJN - Het voetbalvandalisme begint in de DDR ernstige vormen aan te nemen.

In Oost-Berlijn kwam het na de competitiewedstrijd tussen FC Berlin en FC Hansa Rostock (0-3) op de Alexanderplatz en bij het station tot zware rellen tussen supporters en Turken uit West-Berlijn. Vele ruiten van cafés en auto's sneuvelden. Met grote moeite slaagde de Oostduitse oproerpolitie erin de orde te herstellen. Twee voetbalfans werden gearresteerd.

Op het station van Magdeburg werden na het duel tussen FC Magdeburg en Stahl Brandenburg (2-2) Sovjetrussische militairen bijna gemolesteerd. Na het lossen van twee waarschuwingsschoten door een officier sloeg het groepje vandalen op de vlucht. Niemand raakte gewond.

Sinds de politieke omwenteling in de DDR zijn rellen rondom voetbalwedstrijden aan de orde van de dag.

* * * * *

VOETBAL / MUENCHEN - Bayern München kan voorlopig niet beschikken over Roland Grahammer. De verdediger liep tijdens het duel met Kaiserslautern (4-0) door een overtreding van de Joegoslaaf Kadlec gescheurde enkelbanden op. Daarna is geopereerd.

Sampras nu zesde wereldranglijst

MONTE CARLO — Pete Sampras, de verrassende winnaar van de Open Amerikaanse tennistitel, is opgerukt naar de zesde plaats op de maandag gepubliceerde wereldranglijst van de ATP.

De 19-jarige Amerikaan, die voor het toernooi op Flushing Meadow als twaalfde was geplaatst, moet van zijn [illegible] nent van zondag, Andre Agassi, nog voor laten.

Stefan Edberg bleef ondanks zijn vroege uitschakeling eerste. Boris Becker schoof op naar de tweede plaats net voor Ivan Lendl. Een forse sprong maakte ook John McEnroe die zijn plaats bij de laatste vier zag beloond met een elfde positie op de wereldranglijst.

Paul Haarhuis bleef de best geklasseerde Nederlandse speler. Hij staat nu zestigste, drie plaatsen hoger dan Mark Koevermans. Jan Siemerink bleef de derde Nederlander. Hij staat 138ste. Tom Nijssen en Michiel Schapers, respectievelijk 143ste en 174ste, hebben de terugweg naar boven nog niet gevonden.

Op de lijst van grootverdieners bezet Edberg ook de eerste plaats. Hij verdiende als enige in officiële toernooien tot nu toe meer dan een miljoen dollar aan prijzengeld: 1.137.176, ruim twee miljoen gulden. Ook hier volgen Becker (1.6 miljoen gulden) en Lendl (1.4 miljoen). Sampras staat op deze lijst eveneens zesde. Hij bracht zijn totaal op 1.3 miljoen.

Nacional - Vasco over in Santiago

ASUNCION - De wedstrijd in de kwartfinale van het toernooi om de Copa Libertadores tussen Atletico Nacional de Medellin (Col) en Vasco da Gama (Bra) moet worden overgespeeld.

De Zuidamerikaanse voetbalbond (CSF) heeft het duel opnieuw vastgesteld voor 13 september in de Chileense hoofdstad Santiago.

De bond reageerde met dat besluit op de onverkwikkelijkheden rond de confrontatie van 29 augustus in Medellin, die door Nacional met 2-0 werd gewonnen.

De Braziliaanse club diende een klacht in over het feit dat scheidsrechter Cardellino door gewapende mannen met de dood was bedreigd voor het geval de Colombiaanse ploeg zou verliezen.

De uitslag werd door de CSF al eerder ongeldig verklaard.

ANGST HEERST IN KUWAYT

Bezet oliestaatje systematisch door Irakezen geplunderd

Honderden ex-gijzelaars in Westen teruggekeerd

LONDEN/CHARLESTON - Een vliegtuig met 438 vrouwen en kinderen aan boord, die een maand in Kuwayt en Iraq zijn vastgehouden, is in de nacht van maandag op zondag in de Britse hoofdstad Londen geland. In Charleston (Verenigde Staten) arriveerden zondagavond per vliegtuig ruim driehonderd Amerikanen die eveneens toestemming van de Iraakse machthebber Saddam Husayn hadden gekregen om Kuwayt te verlaten.

Het door de Britse regering gehuurde toestel van Iraqi Airways dat in Londen aankwam vervoerde 186 Britten, 165 Amerikanen, 32 Ieren en vrouwen en kinderen van andere Westerse landen. De doodvermoeide passagiers, die door Britse regeringsvertegenwoordigers werden verwelkomd, waren niet erg toeschietelijk met het geven van commentaar uit angst voor het lot van hun echtgenoten en vaders die in Kuwayt en Iraq moesten achterblijven.

ONDERGEDOKEN

Enkele vrouwen vertelden dat hun mannen zich schuilhouden bij vrienden. "Het is verboden om Britse burgers onderdak te verlenen. Degenen die daarop worden betrapt hangt de doodstraf boven het hoofd. We zijn ontzettend bezorgd", aldus een van de vrouwen bij aankomst op het Londense vliegveld Gatwick.

De achttien-jarige Suzanne Turvey vertelde dat ze langdurig en intensief door Iraakse militairen was ondervraagd over de verblijfplaats van haar vader. "Uiteindelijk moest ik het wel vertellen. Hij is daarna afgevoerd naar Baghdad. Waar hij nu precies is weet ik niet", aldus Suzanne Turvey.

ZIEKEN

De namen van de Amerikanen die in Charleston met een toestel van Northwest Orient Airlines arriveerden werden door de autoriteiten niet vrijgegeven ter bescherming van de achterblijvers in Iraq en Kuwayt. Het vliegtuig had een onvoorziene tussenlanding moeten maken in het Canadese Halifax waar vijf zieke passagiers het toestel verlieten. Over de aard van hun ziekte werden geen nadere mededelingen gedaan.

Kuwayt is niet alleen bezet, het wordt systematisch geplunderd en vernietigd, zo verklaarde maandag een Amerikaanse vrouw die, na een maand in Kuwayt te zijn vastgehouden als gijzelaar, zondag aankwam in Londen. Het land wordt geplunderd door de Iraakse soldaten. "Wij hebben verhalen gehoord van scholen die werden leeggehaald en zij (de soldaten) hebben zelfs de straatverlichting weggenomen".

GEEN BLOEDPLASMA

Een vijftal Amerikaanse vrouwen stond maandag na hun vlucht uit het Golfgebied op het Londense vliegveld Gatwick de televisie te woord, in de hoop dat hun mannen die in Kuwayt moesten achterblijven, zouden te weten komen dat zij veilig waren aangekomen in het Westen. Zij vertellen over de dagen die zij in angst in Kuwayt hebben doorgebracht. Een vrouw, zelf Amerikaanse maar met een Kuwaytse vader, vertelde dat een neef van haar tijdens een anti-Iraakse betoging was neergeschoten. Hij kreeg een kogel in zijn arm en omdat er in het ziekenhuis geen artsen meer waren, konden zij de kogel er niet uithalen. "De Iraakse troepen hebben al het bloedplasma uit de ziekenhuizen weggehaald", zo vertelt zij.

Voor deze vrouwen is een eind gekomen aan de verschrikkingen. Maar de situatie in Kuwayt wordt steeds slechter en het land zal vooral te lijden hebben onder een tekort aan voedsel en medicijnen, aldus de Amerikaanse vrouwen. Vijf dagen geleden waren er al geen eieren meer te krijgen en ook brood was er niet iedere dag.

SU en VS eensgezind

(vervolg van pag. 1)

nodig hebben".

Bush zei bij het Amerikaanse congres te zullen aandringen op "zo nauw mogelijke economische samenwerking" met de SU "gezien de opmerkelijke samenwerking die zij aan de dag legt in de Verenigde Naties", maar "wij hebben zelf ook enige grote problemen en verkeren niet in de situatie dat wij grote cheques kunnen uitschrijven". "Van mijn kant wil ik echter graag helpen om te verzekeren dat de economische hervorming via Perestrojka slaagt. Deze week gaat een presidentiele commissie van vijftien topzakenlieden naar Moskou onder leiding van minister van Buitenlandse zaken James Baker en minister van Handel Robert Mosbacher".

In de commissie zitten ook hoge functionarissen van oliemaatschappijen die naar wordt verwacht de mogelijkheden zullen bespreken om de SU te helpen haar inzakkende olieproductie te vergroten met behulp van Westelijke technologie. De missie kijkt niet alleen naar energie, maar ook naar huisvesting, vervoer en de verwerking en distributie van voedselprodukten. Op weg naar Helsinki had Bush al verklaard voorstander te zijn van ruilen van Sovjetrussische ruwe olie voor Amerikaanse olietechnologie, speciaal op het gebied van boren en seismisch werk.

Gorbatsjov zei op de persconferentie dat Moskou is begonnen met het terugtrekken van zijn militaire adviseurs in Iraq. "Van de 196 aan het begin van de crisis zijn er nu nog rond 150". Bush zei dat hun aanwezigheid geen "bron van irritatie" tussen de supermachten is, maar dat hun vertrek de zaken daar wel zou vergemakkelijken".

De VS-president verklaarde ook een uitnodiging van Gorbatsjov te hebben aangenomen voor een bezoek aan de SU, dat eind dit of begin volgend jaar zou kunnen plaatsvinden. Gorbatsjov zei nog niet te hebben besloten of hij op 3 oktober naar Berlijn zal gaan voor "de dag van de Duitse eenwording".

"Een verbazingwekkend voorbeeld" van samenwerking tussen leden van de VN-Veiligheidsraad gezien de nadruk die zij leggen op volledige uitvoering van het embargo, zei de Franse presidentiele woordvoerder Hubert Vedrine zondag naar aanleiding van de uitkomst van de top in Helsinki.

De top in Helsinki was de derde van de twee leiders binnen een jaar. Bush had vorige week om een topontmoeting met zijn Sovjetcollega over de Golf-crisis gevraagd.

GOEDE KANS

Bush bereidde zich zaterdag aan de vooravond van zijn ontmoeting met Gorbatsjov op het gesprek voor met Baker, Witte Huis-stafchef John Sununu en Brent Snowcroft, de Nationale veiligheidsadviseur. Snowcroft zei na hun overleg dat de VS een strategie hebben die een goede kans biedt zonder militair geweld tot een oplossing te komen. Er zijn tekenen dat het handelsembargo van de Verenigde Naties Iraq op dit moment al in moeilijkheden brengt en dat Saddam een uitweg uit de impasse zoekt, aldus de Amerikaanse regeringsadviseur.

Arts Rwanda tot bezoekende paus:

Wat voor bruikbaars in RK moraalleer te vinden

KIGALI - Een Rooms-katholieke arts in Rwanda heeft zaterdag tijdens een ontmoeting van intellectuelen met paus Johannes Paulus II kritiek op de moraalleer van de Rooms-katholieke kerk geuit. "Wat kan ik als arts en christen in de RK leer vinden dat bruikbaar is voor een arm echtpaar dat door onwetendheid kinderen blijft voortbrengen die door ondervoeding gedoemd zijn te sterven'" zo vroeg Christophe Mfisi zich af. Hij is hoofd van de Staatsvoorlichtingsdienst in Rwanda.

De Rooms-katholieke kerk is tegen kunstmatige geboortebeperking en dus ook tegen het gebruik van voorbehoedmiddelen, waardoor het risico om AIDS op te lopen, toeneemt. De paus heeft tijdens dit bezoek aan vier Afrikaanse landen herhaaldelijk periodieke onthouding aanbevolen om overbevolking te voorkomen. Verder noemde hij seksuele trouw en kuisheid de enige garantie om geen AIDS te krijgen.

Rwanda, dat de hoogste bevolkingsdichtheid van Afrika heeft, heeft met 3,3 procent ook het hoogste geboortecijfer van het continent. Bovendien is dertig procent van de bevolking met het AIDS-virus besmet. Van de bevolking is zestig procent nog geen 25 jaar.

Paus in Rwanda

■ *KABGAYI - Paus Johannes Paulus II maakte tijdens zijn bezoek aan Rwanda een praatje met de fotopers. Dit gebeurde vlak voor de misviering in de open lucht met dertigduizend belangstellenden begon. In dit land heeft de paus in zijn toespraken speciale aandacht besteed aan AIDS welke dodelijke ziekte in Rwanda epidemische vormen heeft aangenomen.* (AFP-satellietfoto)

■ *BOSTON - De plaatsvervangend gouverneur van de Amerikaanse staat Massachussetts, Evelyn Murphy, heeft de afwezigheid van gouverneur Michael Dukakis aangegrepen om de regeringsmacht naar zich toe te trekken. Terwijl de vroegere Democratische presidentskandidaat Dukakis deelneemt aan een handelsmissie in Duitsland heeft mevrouw Murphy haar eigen plannen openbaar gemaakt om de overheidsfinancien van Massachussetts te redden.*

SU: niet te koop

HELSINKI - Gorbatsjov heeft de suggestie van de hand gewezen dat de steun van Moskou "kan worden gekocht met dollars".

"Dit zou oversimplificeren zijn. Door president Bush' uitspraak moet niet de indruk ontstaan dat de Sovjetunie een bepaald gedrag laat afhangen van een bepaald bedrag. De achtergrond voor de samenwerking tussen Washington en Moskou in belangrijke kwesties zoals de Golf ligt eerder in het vertrouwen dat is ontstaan door onze drie topontmoetingen in twaalf maanden".

Met driehonderd per uur melden zich de vluchtelingen

Jordanië verwacht er nog tienduizenden dezer dagen

AMMAN - Aziaten die op de vlucht zijn voor de Golfcrisis, komen momenteel Jordanie binnen met een snelheid van driehonderd mensen per uur. De komende dagen worden tienduizenden nieuwe vluchtelingen verwacht, aldus hulpverleners.

Volgens het Jordaanse persbureau Petra zijn er sinds 7 augustus, vijf dagen na de Iraakse invasie van Kuwayt, 420.000 mensen uit Kuwayt en Iraq via Jordanie naar huis teruggekeerd en zouden er nu tachtigduizend in kampen op vertrek wachten.

De afgelopen week zijn volgens Antony Vassiliadis, hoofd van het bureau van de Internationale Migratie organisatie (IMO) in de Jordaanse hoofdstad Amman, 6.178 Aziatische vluchtelingen gerepatrieerd en zouden er nog eens 25.000 naar huis gevlogen kunnen in de komende tien dagen. Een diplomaat van India zei dat zijn landgenoten nu met dagelijkse vluchten van Amman naar Dubayy worden gevlogen, alleen al deze zondag waren het er 3.500. Sinds 13 augustus zijn er in totaal 77 speciale vluchten geweest voor ruim 21.000 mensen. In Kuwayt zijn nog 140.000 gastarbeiders uit India, aldus de diplomaat. Er zijn volgens hem nog 11.000 Indische vluchtelingen en volgens hulpverleners nog minstens vijftigduizend andere Aziaten in de doorgangskampen tussen Jordanie en Iraq.

SCHEPEN

De regering van India heeft grote schepen gehuurd om haar burgers vanuit Dubayy naar huis te brengen. Douane, de politie en diplomaten van Dubay werken nauw samen met de Indische autoriteiten om het transport van de vluchtelingen zo snel mogelijk te laten verlopen. Over zee duurt de reis naar India ongeveer tachtig uur.

Van de Egyptische en andere Arabische vluchtelingen werden geen cijfers gegeven. De Raad van kerken voor het Midden-Oosten (MECC) die helpt in het "Mercy camp" bij de grens, heeft een verklaring uitgegeven waarin wordt gezegd dat "mensen hier straks kunnen gaan sterven als de situatie zo doorgaat. Tenten zijn schaars. Er is niet genoeg aan voedsel, water en toiletten." MECC vroeg kerken druk uit te oefenen op hun regeringen voor bijdragen aan "luchtbruggen voor onmiddellijke evacuatie" van de vluchtelingen.

Volgens Malek Husayn, een Pakistaanse dokter met een Nederlands paspoort die zondag al 74 uur onafgebroken in het grenskamp Shalan I voor zieke vluchtelingen in de weer was geweest, worden veel vluchtelingen "niet eens meer geregistreerd." Ook mensen die een visum voor Jordanie hebben, worden naar eigen zeggen teruggestuurd. Anderen, die betaald hebben voor een busreis tot aan Amman, worden voor de grens uit de bus gezet. Volgens een Indische vluchteling zegt de Jordaanse douane dat "alleen gezinnen" erdoor mogen en veel gastarbeiders zijn zonder gezin.

BELGIE

Zeker nog twee weken zullen toestellen van de Belgische luchtmacht onafgebroken tussen Cairo en Amman blijven vliegen om vluchtelingen uit Jordanie naar Egypte te brengen. Sinds het begin van de operatie op 28 augustus, die aanvankelijk twee weken zou duren, zijn al een kleine vierduizend mensen - vooral Egyptenaren - met de twee Belgische C-130 transportvliegtuigen overgevlogen, heeft luitenant K. Verstappen berekend.

Man boos wegens wegsturen van feest:

Vijf doden en vier gewonden

WENEN - Een 22-jarige man heeft in de nacht van zaterdag op zondag in Wenen vijf mensen doodgeschoten en vier verwond, omdat hij zaterdagavond bij een feest was weggestuurd.

Na een vuurgevecht met de politie pleegde hij zelfmoord. Zo heeft de politie in de Oostenrijkse hoofdstad meegedeeld. Van de gewonden verkeert een vrouw nog in levensgevaar. De man was bij het feest weggestuurd, omdat hij dronken was. Daardoor voelde hij zich volgens de politie in zijn eer aangetast en ging in het huis van zijn ouders een pistool halen. Nog voordat hij naar de party terugging schoot hij op zijn slapende ouders. Zijn vader werd daarbij gedood. Zijn moeder raakte zwaar gewond.

Op het feest schoot hij vier mannen dood en verwondde een vrouw. Vervolgens vluchtte de schutter die bekend stond als wapenliefhebber, voor de politie en leverde een vuurgevecht met politieagenten. Daarbij raakten twee agenten zwaar gewond. Daarna pleegde de man zelfmoord, aldus de politie.

Samenwerking Israël, Europa bij kernonderzoek

JERUZALEM - Israel en het Europese centrum voor Nucleair onderzoek (CERN) hebben zaterdagavond een akkoord gesloten over wetenschappelijke samenwerking, zo heeft het Israelische ministerie Wetenschap en technologie zondag meegedeeld. De overeenkomst voorziet in deelneming van Israelische onderzoekers aan de experimenten van de deeltjesversneller van Cern. Het Cern is internationaal gezien het belangrijkste centrum voor kernonderzoek voor vreedzame doeleinden.

British Airways wil groot belang in Interflug

HAMBURG - De Britse luchtvaartmaatschappij British Airways wil een belang van 49 procent nemen in de Oostduitse branchegenoot Interflug en daarmee naast Lufthansa optreden als tweede maatschappij in het Duitse binnenlandse vliegverkeer.

Zo heeft het Westduitse weekblad "Der Spiegel" gemeld. In "Der Spiegel" gemeld. In voorstellen die British Airways heeft voorgelegd aan de Duitse autoriteiten spreekt de maatschappij de bereidheid uit in de beoogde samenwerking met Interflug nog een partner op te nemen die de vluchten van de Britse maatschappij op Berlijn zou kunnen overnemen. De Britten garanderen de werkgelegenheid bij Interflug zo veel mogelijk intact te zullen laten, aldus Der Spiegel.

Scandinavische diplomaten uit Kuwayt

STOCKHOLM - In Baghdad zijn zondag per bus de laatste Noorse en Zweedse diplomaten gearriveerd die hun ambassade in Kuwayt hebben verlaten. De diplomaten zijn elf uur onderweg geweest naar Baghdad, meldde het Zweedse ministerie van Buitenlandse zaken.

"De situatie is zeer ernstig, vooral voor de grote aantallen Aziatische gastarbeiders in Kuwayt" vertelde de Noorse ambassadeur, Wilhelm Longva, de Noorse radio vanuit Baghdad. "We hebben beschrijvingen gehoord van de siutatie in Jordanie en bij de grens tussen Jordanie en Iraq. Wat men hoort, is slechts het topje van de ijsberg" zei de ambassadeur zonder verder details te geven.

De ambassadeur van Denemarken in Kuwayt heeft van zijn regering ook het verzoek gekregen op te stappen, zonder officieel de ambassade te sluiten, zoals de Iraakse regering gedecreteerd heeft. De Britse ambassade zal de belangen behartigen van de veertig Denen die nog in Kuwayt zijn en die weigeren het land te verlaten.

Pleidooi voor Rios Montt

(AFP-satellietfoto)

■ *GUATEMALASTAD - Advocaten van de vroegere sterke man van Guatemala, generaal Rios Montt, hebben bij de rechtbank een pleitnota ingediend om het besluit aan te vechten dat Rios Montt niet kan deelnemen als kandidaat aan de komende presidentsverkiezingen omdat hij deel heeft genomen aan een militaire junta ten tijde van het militaire bewind. Rio Montt wil namelijk aan de stembus deelnemen en schijnt hoge ogen te gooien in de race naar het presidentiele paleis.*

Tijdens vliegshow:

SU-vliegtuig neergestort: twee doden

TREVISO - Door het neerstorten van een Sovjetstraalgevechtsvliegtuig van het type SU-25 op een vliegshow bij Treviso in noord-Italie zijn zondag de piloot omgekomen en een toeschouwer. Negen andere toeschouwers raakten gewond. Van een dertien-jarige jongen moest een hand worden geamputeerd. Het toestel maakte een looping boven een menigte van veertigduizend mensen, toen het in brand vloog en ontplofte.

SHELL en GIST-Brocades willen hun gezamenlijke dochter Ibis Holding ontbinden. Ibis is in 1987 opgericht voor de toepassing van biotechnologie op het gebied van fijne chemicalien en specialiteiten.

In en rond de Golf

De IRAAKSE regering heeft zaterdag ontkend eisen te stellen aan de evacuatie van de circa 180.000 Indiers die in Kuwayt zijn gestrand. "Er zijn geen voorwaarden. We hebben India toestemming gegeven hun landgenoten met schepen en vliegtuigen te evacueren", aldus voorlichtingschef Naji Al-Hadithi. Eerder had de Indische minister van Buitenlandse zaken, Kumar Gujral, Baghdad ervan beschuldigd voedsel te eisen in ruil voor de evacuatie van de Indiers. In New Delhi zei Gujmal dat Iraq "alleen evacuatie toestaat als de vliegtuigen en schepen voor de repatriering voedsel meebrengen". Het charteren van Iraakse vliegtuigen zou volgens de Indische minister onder dezelfde condities vallen.

***

Baghdad liet weten dat India en andere landen van het Internationale Rode Kruis te horen hebben gekregen dat het door een handelsembargo getroffen Iraq niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor het voeden van de grote gemeenschappen buitenlanders. "We hebben hen geadviseerd snel voedsel en medicamenten te brengen. Want wij zijn niet verantwoordelijk voor levering aan buitenlanders, zeker niet zulke grote aantallen", aldus de officiele verklaring.

***

India voert de snelheid waarmee landgenoten uit Iraq worden gehaald op. Minister van Transport K. P. Unnikrishan zei dat vrijdag 2.000 Indiers naar huis waren gebracht. Dat aantal zal stijgen naar ongeveer 3.000 per dag. Sinds het begin van de crisis zijn al 20.000 naar huis teruggekeerd. Ruim 10.000 Indiers zitten in kampen aan de Iraaks-Jordaanse grens en ongeveer 7.000 in Amman. New Delhi heeft VN-secretaris-generaal Perez de Cuellar gevraagd om toe te staan dat er voedsel en medicamenten worden vervoerd naar de Indiers die in Iraq en Kuwayt zijn gestrand. De regeringen van Sri Lanka en de Filipijnen hebben zich bij dit verzoek aangesloten. India heeft een schip met voedsel klaarliggen in de zuidelijke havenstad Cochin. Het vaartuig kan binnen twee uur uitvaren.

***

De Iraakse regering heeft de stroom vluchtelingen die VIA IRAN naar huis tracht te komen nagenoeg stilgelegd. Voor honderdduizenden Pakistanen en andere Aziaten is de route via Iran verreweg de kortste weg naar huis. Vluchtelingen die in Iran aankwamen zeiden dat "een grote groep" buitenlanders was tegengehouden bij de zuidelijke Iraakse havenstad Basra. De grenspolitie zou opeens zijn begonnen de uitreispapieren van de vluchtelingen zeer nauwkeurig te onderzoeken. Ook het aantal Iraniers dat de grens overkomt is de afgelopen dagen sterk gedaald, zo zei IRNA. Geschat wordt dat mogelijk een half miljoen buitenlanders via Iran Iraq tracht te ontvluchten. Teheran vroeg vrijdag om internationale hulp, met name om transportmiddelen, om de vluchtelingen te helpen.

***

Iraq heeft zaterdag gezegd het voorstel van het Internationale RODE KRUIS niet te accepteren. De hulporganisatie had aan Iraq voorgelegd het land van voedsel en medicamenten te voorzien onder de voorwaarde dat de autoriteiten in Baghdad de gegijzelde Westerse buitenlanders zouden laten gaan. Baghdad zei dat Iraq elke overeenkomst in het kader van de Geneefse conventies afwijst omdat die "verwijzen naar derde partijen waarmee het gastland in oorlog is". Volgens Iraq verkeert men "niet in een staat van oorlog met deze landen". Volgens het RK was de zaak bijna rond.

***

FRANSE militairen van een helikopter-eenheid die Parijs naar de Golf heeft gestuurd, zijn zondag van hun basis in Etain naar Saudiarabie vertrokken. De ongeveer 100 militairen zullen in Yanbu aan de kust van de Rode Zee in de buurt van Jiddah worden gestationeerd. De eenheid heeft de beschikking over vier Gazelle-helikopters en twee Puma transport-helikopters.

***

De Iraakse Buitenland-minister TAREQ AZIZ, kwam zondag voor een officieel bezoek aan in Teheran. Het is voor het eerst sinds de Islamitische revolutie in Iran in 1979 dat een hoge Iraakse functionaris dat land bezoekt. De Iraakse minister werd op het vliegveld Mehrabad verwelkomd door zijn Iraanse ambtgenoot Ali Akbar Velayati. Het bezoek van Aziz duurt een dag en volgt op de aanvaarding door Iraq van de Iraanse voorwaarden voor een formeel einde van de Golf-oorlog (1980-88).

***

In Iraq zouden drie officieren van de presidentiele garde zijn TERECHTGESTELD wegens een vermeende poging president Saddam Husayn te doden. Dit heeft zondag het Saudische persbureau SPA gemeld onder aanhaling van een bericht van Radio Kuwayt. Verdere bijzonderheden werden niet gegeven. Het bericht kon niet worden bevestigd.

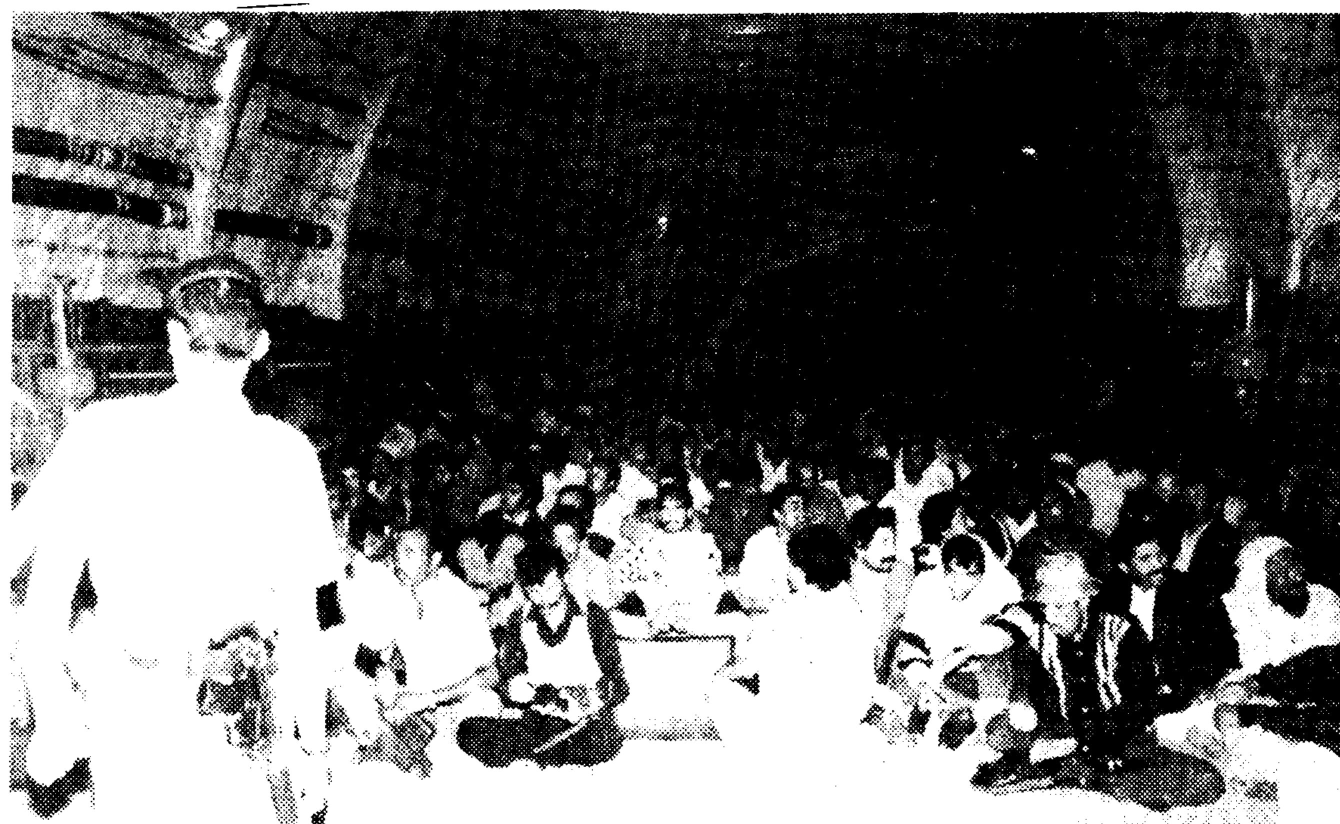
***

Een van de meest prominente - verbannen - politieke TEGENSTANDERS van de Iraakse president Saddam Husayn is vorige week in een hotel in Londen overleden, zo heeft een woordvoerder van de Britse politie zaterdag meegedeeld. Salim Fakhri, 69, zakte plotseling in elkaar, terwijl hij door een Britse krant werd geinterviewd. Bij aankomst in het ziekenhuis was hij al overleden. Sectie heeft volgens Scotland Yard uitgewezen dat er sprake was van een natuurlijke doodsoorzaak.

Vermoedelijk is de oppositieleider aan een hart-aanval gestorven.

***

Op weg naar Bangladesh

AMMAN - Een Jordaanse soldaat staat bij zo'n 450 inwoners van Bangladesh die in een Russisch transportvliegtuig, een Antonov-toestel, wachten op hun terugkeer naar hun vaderland. Dit vliegtuig is gecharterd door de Verenigde Naties in samenwerking met de International Organization for migration. Op hun heenreis brengen deze vliegtuigen hulpgoederen mee zoals medicijnen voor de vluchtelingen en op hun terugreis nemen zij vluchtelingen uit Iraq en Kuwayt mee.

(AFP-satellietfoto)

Franse militairen oefenen

VERENIGDE ARABISCHE EMIRATEN - Franse soldaten in het tenue dat hen moet vrijwaren van de gevolgen van een eventuele aanval met chemische wapens. De foto werd genomen tijdens oefeningen in de woestijn van de VAE. Deze soldaten behoren tot het eerste parachutisten regiment Hussards.

(AFP-satellietfoto)

Financieel beraad van EG

ROME - In de Italiaanse hoofdstad hield de Europese Gemeenschap een speciale ministers-bijeenkomst in verband met de Golf-crisis. Uitvoerig is overleg gepleegd over de eventuele hulp en de omvang daarvan welke de EG kan bieden voor de vluchtelingen en de landen die getroffen zijn door het embargo tegen Iraq en Kuwayt. Ook is gesproken over de volledige intrede van het Europese monetaire systeem (EMS). Bij de foto: vlnr voorzitter van de Europese Commissie Jacques Delors, de Britse minister van Financien John Major en de president van de Westduitse Bundesbank Otto Pohl.

(AFP satellietfoto)

Nelson Mandela bezoekt Zaïre

KINSHASA - De zwarte Zuidafrikaanse nationalistische leider Nelson Mandela was op driedaags bezoek in Zaire. Volgens de nationale radio van Zaire zou Mandela onder meer een privegesprek hebben met president Mobutu. Het is de eerste keer na zijn vrijlating (3 februari dit jaar) dat Mandela een bezoek brengt aan Zaire.

Kampuchea-verzet aanvaardt plan

Sihanouk ligt dwars bij vorming van raad

JAKARTA - In de Indonesische hoofdstad Jakarta zijn de vier partijen in de Kampucheaanse burgeroorlog aan het touwtrekken om de vorming van een Opperste nationale raad, die de uitvoering van een vredesplan van de Verenigde Naties mogelijk moet maken.

De Nationalistische factie KPLNF meldde maandag dat de vier partijen hadden ingestemd met de vorming van de raad. Maar prins Norodom Sihanouk, die de andere niet-communistische factie leidt, liet weten dat hij elke medewerking aan de raad weigerde. Het Nationale Bevrijdingsfront van het Khmer-volk (KPNLF) onthulde maandag dat de pro-Vietnamese regering in Phnom Penh en de drie verzetsbewegingen (naast de KPLNF Sihanouks factie en de pro-Chinese Khmer Rouge) het eens waren geworden over de samenstelling van de raad. Die moest worden geleid door Sihanouk, die nu nog formeel aan het hoofd staat van een coalitie van de drie verzetsorganisaties. "Dit is een doorbraak", verklaarde secretaris-generaal Ieng Moury van de KPLNF.

Maar Sihanouk weigert de raad voor te zitten, of er zelfs maar deel van uit te maken, aldus zijn zoon, prins Norodom Ranariddh, die zijn vader in Jakarta vertegenwoordigt. Frankrijk en Indonesie hebben reeds "hun grote teleurstelling" over het besluit van de vorst geuit, aldus Ranariddh. Hij zei voorts dat Sihanouk overweegt zes maanden verlof te nemen in de Noordkoreaanse hoofdstad Pyongyang.

KERNPUNT De vorming van de Opperste nationale raad is het kernpunt van het vredesplan van de Veiligheidsraad van de VN voor Kampuchea, waarmee de vier partijen zondag in Jakarta instemden. Volgens dat plan moet de raad de zetel van Kampuchea in de algemene vergadering van de VN overnemen van Sihanouks verzetscoalitie. De raad zal daarop symbolisch de macht overdragen aan de VN. Het plan van de Veiligheidsraad voorziet verder in een staakt-het-vuren en algemene en vrije verkiezingen onder toezicht van de VN.

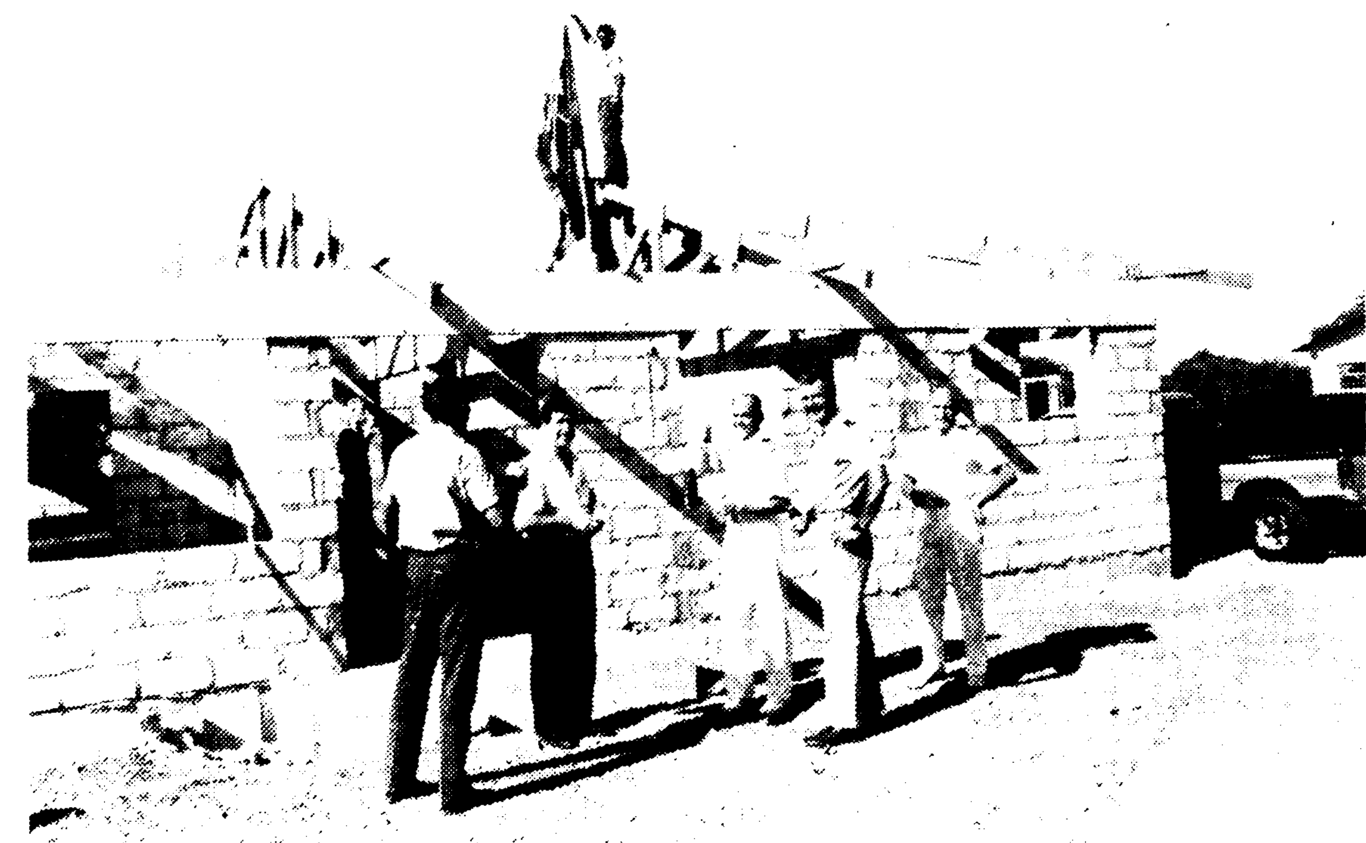
Beurs Tokyo: vijf procent gestegen

TOKYO - De Japanse effectenbeurs is maandag in reactie op de topontmoeting tussen Gorbatsjov en Bush met bijna vijf procent gestegen.

Beleggers menen uit de bijeenkomst te kunnen opmaken dat een oorlog met Iraq vooralsnog is afgewend en dat nu gewerkt wordt aan politieke oplossingen. De Nikkei-index van 225 fondsen steeg met 1118,83 punten tot 25.080,90. Analisten waren van mening dat hier toch slechts sprake was van een technisch herstel na het verlies van ruim acht procent in de afgelopen week. De handel stelde maandag niet veel voor.

Betoging tegen Westen in Iraq

BAGHDAD - In de Iraakse hoofdstad Baghdad hebben maandag duizenden Iraqi's gedemonstreerd voor de poorten van de Britse en de Amerikaanse ambassades. Zij veroordeelden de Westerse invasies in het Golfgebied. Er zijn geen incidenten gemeld.

WILLEMSTAD — De top van de 10 marinewoningen op Oudewater is bereikt en dus was het spantenbier. Gedronken werd op de hoop dat de woningen op 31 januari volgend jaar opgeleverd worden. De woningen zijn de eerste in een reeks van 100 die er gebouwd worden.

Saudirabië en Iran denken aan relaties

JIDDAH - "Er is serieus contact tussen Saudiarabie en de Sovjetunie om diplomatieke betrekkingen tussen beide landen te openen". Zo heeft de Saudische minister van Buitenlandse zaken, prins Saud Al-Faycal, zondag verklaard. De prins voegde eraan toe dat hij binnenkort een bezoek aan Moskou zal brengen.

PNP tikt SI / FOL op de vingers

WILLEMSTAD — De coalitie-partijen PNP en FOL/SI zijn vanmorgen in een vergadering van de zogenaamde samenwerkende partijen bijeen gekomen. Agendapunt: De Lagun-terrein-affaire. Een gemeenschappelijke strategie voor het Eilandsraadsvergadering van vanmiddag werd vanmorgen evenzo bepaald. Politieke waarnemers verwachten dat de PNP haar coalitiepartner SI/FOL flink op de vingers zal tikken. Maar van een bestuurscrisis kan niet gesproken worden, aldus de waarnemers.

De 'Lagun-terrein- affaire' heeft de oppositie-partijen, MAN en DP, een openbare vergadering van het Eilandsraad doen aanvragen. Deze vergadering zal vanmiddag om 5 uur beginnen. Daar zal de hele affaire aan de kaak gesteld worden.

Zoals bekend kwam deze zaak aan het rollen, toen bekend werd dat gedeputeerde Tolinchi Pietersz (FOL/SI) een weekendhuisje te Lagun liet slopen, om het terrein aan een vriend in erfpacht te geven. Naderhand bleek dat het terrein al jaren aan iemand anders was verhuurd. Het besluit om het terrein aan een derde in erfpacht te geven werd inmiddels door het Bestuurscollege vernietigd.

Overwinnaars Koude oorlog

HELSINKI - Sovjet-president Michail Gorbatsjov kwam niet met lege handen naar Helsinki. Voor zijn gesprekspartner George Bush had hij een tekening meegebracht waarop de leiders van de twee supermachten staan afgebeeld als bokers. Zij worden allebei tot winnaar uitgeroepen in de wedstrijd tegen de Koude oorlog. *(AFP-satellietfoto)*

Symposium Willemstad / Monumentenstad:

Praattijdperk is voorbij: serieuze aanpak vereist

- door Mike Willemse -

AMSTERDAM — 'De cementmolens moeten gaan draaien. Het geklop van hamers moet zeer spoedig worden gehoord langs de zee van Pietermaai, in Scharloo en in Otrobanda. Curaçao moet uit de fase van plannen maken treden. De tijd van aanpakken is gekomen'. Dit zei dr J.A. Schiltkamp, oud-notaris, tijdens de opening van het symposium over Willemstad als cultuur-historisch erfgoed dat vorige week in het Koninklijk Paleis op de Dam in Amsterdam werd gehouden.

Niet de bevordering van het toerisme mag de reden zijn voor het herstel van vervallen Willemstad, maar de behoeften van de lokale bevolking. Participatie van de lokale bevolking is essentieel om te voorkomen dat het gerestaureerde Willemstad zal worden tot een openluchtmuseum waar je na sluitingstijd een speld kunt horen vallen', waren de enigszins controversiële woorden van de Brit Rod Hackney van de International Union of Architects.

Het symposium sloot aan bij de tentoonstelling 'Willemstad - monumentenstad' die de gehele zomer in het paleis is gehouden. De tentoonstelling is door ruim 100.000 mensen bezocht, onder wie ook veel buitenlanders. Het gehouden symposium, de aanwezigheid van verschillende hoogwaardigheidsbekleders en de ferve waarmee er gediscussieerd werd, toont aan dat er een opleving in interesse bestaat voor de historie en de toekomst van Willemstad.

RENAISSANCE

De architect Hackney, die zich onder meer heeft verdiept in de restauratie van Rome, sprak helder: 'De renaissance van oude steden in het algemeen wordt volgens mij bepaald door drie zaken. Allereerst de ijver en bedrijvigheid door gewone lokale mensen. Op de tweede plaats het hergebruik van ooit trotse panden voor nieuwe doeleinden; niet alleen als musea, want dat creëert slechts een afhankelijkheidscultuur. Tenslotte mag er geen strijd zijn tussen enerzijds de lange termijn visie voor een geslaagde revitalisatie en anderzijds de wensen op korte termijn van ondernemers, politici en het toerisme'. Hackey vervolgde:'Het probleem van desinteresse in de stad vanwege de armoede en het verval, of het probleem van over-interesse veroorzaakt door het toerisme, zijn in essentie niet verschillend', waarmee hij aangaf dat geld niet het enige dringende knelpunt is. Toerisme, hoe goed ook als bron van deviezen, kan een pseudocultuur met zich meebrengen waarbij de bevolking zich gaat aanpassen in de richting van de toeristische voorkeur, met als mogelijk gevolg een verlies van authenticiteit. In het verlengde daarvan zegt het Bestuurscollege van Curaçao in de inleiding van het Actieplan Binnenstad van 1984, dat het geen blauwdruk betreft van weer het mooi maken van de geveltjes.

DEELNAME

Een telkens terugkerend aspect tijdens het symposium betrof de deelname van de massa aan herstelplannen en de uitvoering ervan, iets waarover Lionel Capriles zei: 'Wij moeten oppassen dat de discussie over de revitalisatie niet iets blijft van een bepaalde bevolkingsgroep, zoals dat in het verleden het geval was'. De Interregionale Commissie Actie Willemstad (ICAW) kent bij de informatievoorziening drie doelgroepen, maar de betrokkenheid van de lokale bevolking komt echter op de eerste plaats.

De ICAW, waarvan oud-minister van onderwijs en cultuur van de Nederlandse Antillen Jacques P. Veeris voorzitter is, heeft zich drie doelen gesteld. Veeris: 'Op de eerste plaats het stimuleren van het opstellen en ten uitvoer brengen van een monumentenplan voor Willemstad. Het tweede doel is het opzetten op Curaçao van een trainings- en documentatiecentrum voor monumentenzorg en stadsherstel. Het derde doel betreft het entameren van promotiecampagnes'.

INSTRUMENTARIUM

Het genoemde plan is gereed en voorziet ook in de instrumenten om het te verwezenlijken. Deze instrumenten zijn zowel van juridische, financiële, als van organisatorische aard. 'Zeer recent is de monumentenlandsverordening. Deze is een der meest progressieve ter wereld. Eigenaren worden verplicht hun monumenten te restaureren en vervolgens te onderhouden. Om dit mogelijk te maken heeft de overheid zichzelf verplicht om financiële middelen beschikbaar te stellen. Becijferd is dat alleen al aan directe bouwkosten de komende vijftien jaar een volume van 343 miljoen gulden omgezet kan worden', licht Veeris toe. Er zijn vergevorderde plannen om het trainings- en documentatiecentrum onder te brengen in het Belvederegebouw in Otrobanda.

Waarschuwend laat Veeris weten: 'Curacao zal de enorme inspanning die de beschikbare capaciteit aan expertise, mankracht en financiën verre te boven gaat, zonder brede steun binnen het Konikrijk en vanuit de internationale gemeenschap niet kunnen leveren in het tempo dat door het dreigend verval wordt gedicteerd. De ambitie is om Willemstad te plaatsen op de 'World Heritage List'. Daarmee zou Willemstad een plaats krijgen tussen een 300-tal monumenten en natuurgebieden, waarvan de bescherming de verantwoordelijkheid wordt van het gehele mensdom. De stad wordt echter in die mate bedreigd dat men zich af kan vragen of over vijf à tien jaar bij het uitblijven van brede effectieve actie, voldoende zal zijn overgebleven om aanspraak op internationale erkenning te maken.

Willemstad-bewoners door de eeuwen heen

Een van de sprekers tijdens het symposium, oud-gouverneur dr Rene A. Römer, maakte het zichzelf niet makkelijk door een beeld te vormen van het leven van de bewoners in Willemstad door de eeuwen heen. Hij baseerde zich daarbij onder meer op oude brieven en geschriften van bewoners en bezoekers.

In 1767 beschrijft een bezoeker Willemstad als een van de zindelijkste steden van de Amerikaanse eilanden. Dit in tegenstelling tot wat directeur van Bosveldt in diezelfde periode schreef: 'Sommige der inwonenden dezes eilanden blijven continueeren hunne varkens langs de straten en wegen te laten loslopen, tot grote incommoditeit en overlast der goede ingezetene...'

Aan het einde van de 18e eeuw schrijft een Zwitser dat er in de meeste huizen soberheid heerste en men geen weelde kende. De mensen gingen niet veel uit, kinderen kenden geen andere ontspanning dan er in het ouderlijk huis te vinden was. Men stond in het algemeen vroeg op.

GEURTJES

In 1829 schreef predikant Bosch dat de Breedestraat 'is eene goede straat en geschikt om een gunstig denkbeeld van de stad te geven ... In de andere straten wil ik u niet eens brengen; gij zoudt in sommige derselve uw neus digt moeten houden wegens den onaangenaamen reuk welke er heerst ... De bovenhuizen dienen voor woningen; uit de vensters derselve kunnen overburen elkander wel de hand toereiken'. Römer hierover: 'Hoewel wij deze uitspraken moeten zien tegen de achtergrond van de onbekendheid met tropische geuren als van kruiden en specerijen bij deze kersverse Hollanders, moet aan de andere kant worden toegegeven dat de muren om de stad in niet geringe mate hebben belemmerd dat er een frisse wind kon waaien door de smalle stegen en gangen.'

WERELDSTAD

Als gevolg daarvan zocht men de ruimte op in de Overzijde (Otrobanda). Otrobandista Römer: 'Otrobanda is enerzijds ingewikkeld van structuur, op het rommelige af, maar anderzijds hiedoor juist gezelliger'. Ook trok men naar het klassicistische Pieter de Mey (Pietermaai) en Scharloo. In zijn memoires schreef de van Aruba afkomstige Willem Lampe bij zijn eerste bezoek aan Willemstad in 1913: 'Er kwam geen eind aan die weg over Pietermaai met al die grote villa's... Voor iemand die in die tijd van Aruba kwam, was Willemstad een wereldstad zoals Parijs of New York. Ik voelde mij geheel en al verloren, doch beet door de zure appel heen en stapte door'.

TREK

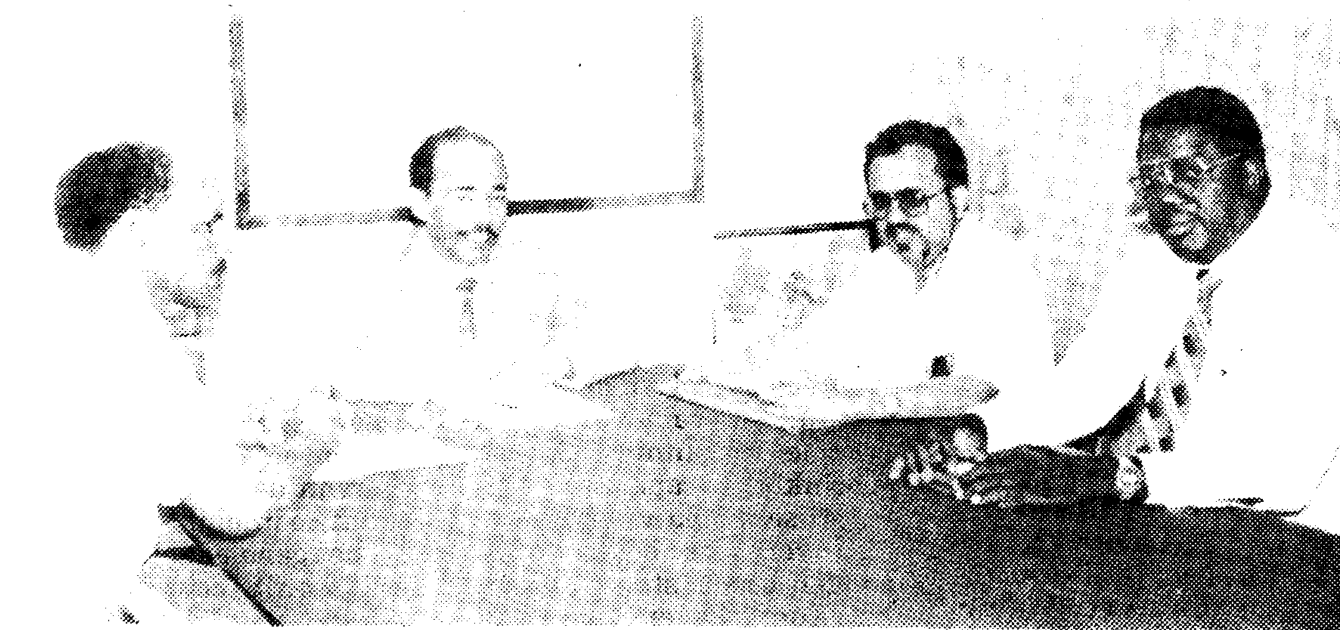
Over de periode na de vestiging van de Shell zegt Römer: 'Het mag paradoxaal klinken, maar Willemstad heeft op dat moment van de geschiedenis, juist vanwege haar monumentale karakter, zichzelf in de weg gestaan: de bewoners en instandhouding van haar prachtige woningen, eisten meer aan personeelen onderhoudskosten dan men in staat of bereid was te betalen'. 'In de jaren vijftig en zestig van deze eeuw begon de trek uit de stad naar de nieuwe woonwijken en volkswoningcomplexen buiten de stad. Dat heeft de bevolking van Willemstad doen teruglopen, waarna het verval zijn intrede deed', aldus de oud-gouverneur. Lionel Capriles zei tijdens de discussie dat hij van mening was dat niet zijn generatie, maar wel de generatie van zijn kinderen, vanwege onder meer romantische motieven, bereid is terug te keren naar de binnenstad.

SU-parlement bespreekt economische hervormingen

MOSKOU - De Opperste Sovjet (parlement) is maandag in Moskou zijn vierde zittingsperiode begonnen.

Het belangrijkste onderwerp dat op de agenda staat zijn de economische hervormingen. De vergadering werd geopend door voorzitter Anatoli Loekjanov, aldus Sovjetpersburau TASS. Loekjanov riep de afgevaardigden op praktische maatregelen te nemen om tot een oplossing te komen voor de economische crisis waarin het land zich bevindt en om langdurige discussies te vermijden. Loekjanov legde vooral de nadruk op de sleutelrol die het parlement speelt bij de toekomst van het land. Onder de aanwezigen bevonden zich onder meer Sovjetpremier Nikolaj Ryzjkov, Boris Jeltsin, president van de Sovjetrussische federatie, en Stanislav Sjatelin, de voorzitter van de Economische hervormingscommissie van Sovjetleider Michail Gorbatsjov.

PAHO-delegatie op Bonaire

KRALENDIJK — Afgelopen week bracht de PAHO-vertegenwoordiger, gestationeerd in Caracas, Venezuela, dr Hernán A. Málaga in gezelschap van Sixto Laker, inspecteur van de GGD Curaçao, een beleefheidsbezoek aan de gedeputeerde voor Openbare Gezondheidszorg Cai Marsera. Zij waren vergezeld van Mario Emerenciana van de Bonaireaanse Hygiënische Dienst.

Het bezoek hangt samen met het samenwerkingprotocol, dat recentelijk door Bonaire en Curaçao werd getekend op het gebied van de openbare gezondheidzorg. Gedurende dit korte bezoek bezocht de PAHO-vertegenwoordiger tevens dokter H. Welvaart in zijn functie als hoofd van de openbare gezondheidszorg, dokter O. Cervantes, hoofd Reinigingsdienst - en het San Francisco hospitaal.

Dr Málaga bracht tijdens het bezoek verschillende projecten naar voren waarbij de PAHO zou kunnen zorgen voor de nodige assistentie aan Bonaire. Op korte termijn zal gedeputeerde Marsera een begroting opstellen waarin wordt aangegeven welke zaken Bonaire de komende tijd nodig heeft. Deze begroting zal op de komende PAHO-conferentie aan het eind van deze maand in de Verenigde Staten worden ingediend.

Op de foto: gedeputeerde Marsera in gezelschap van dr Málaga, Sixto Laker en Emerenciana.

Bonaire Open enkel tenniswedstrijden

KRALENDIJK — Op de tennisbanen van het Sunset Beach Hotel zullen van 1 tot en met 7 oktober de Bonaire Open tenniswedstrijden 1990 enkelspel worden gehouden. Uitgangspunt van het toernooi, dat in samenwerking met Sunset Beach Hotel en Consales Bonaire is georganiseerd, is de gezelligheid.

Voor de finalisten van het toernooi is een aantal leuke prijzen beschikbaar gesteld. De inschrijving voor het toernooi staat open voor zowel dames als heren vanaf vijftien jaar. De wedstrijden vinden plaats volgens het zogenaamde afvalsysteem, waarbij er voor de verliezers van de eerste ronde een verliezersschema zal worden opgezet zodat iedere deelnemer tenminste twee wedstrijden speelt.

Gedurende de werkdagen wordt van zes uur 's middags tot elf uur ' avonds gespeeld, waarna er in de Beachhut van het Sunset Beach Hotel gelegenheid is tot een gezellige borrel. In het finale-weekeinde wordt, afhankelijk van de deelname en de warmte de gehele dag gespeeld. Voor de deelnemers en hun partners zal op de finale-zondag tevens een afsluitende barbeque worden georganiseerd.

Deelnemers kunnen deelname-formulieren tot zaterdagg 22 september nog inleveren bij het Sunset Beach Hotel, de Cash & Carry-afdeling van Consales en bij Rudy Domacassé.

KRALENDIJK — Afgelopen woensdagmiddag was er op het DOW-kantoor een bijeenkomst in verband met het feit dat Nicodemus Wilfred Angel reeds 25 jaar werkzaam is bij de Bonaireaanse overheid. Namens de overheid bedankte gedeputeerde Arthur Domacassé Nicodemus Angel voor zijn werkzaamheden gedurende deze 25 jaar en overhandigde hem hierbij de gebruikelijke enveloppe met inhoud.

Op de ene foto: het moment waarop gedeputeerde Domacassé de enveloppe met inhoud aan de jubilaris overhandigt.

Op de tweede foto staan Angel temidden van zijn collega's van de DOW waar hij momenteel als opzichter werkt.

De bijeenkomst werd naast gedeputeerde Domacassé bijgewoond door het Eilandsraadslid Alpio Goeloe en Humphrey Wout, coördinator DOW.

Vluchtelingenkamp Libanon veroverd

PLO-strijders verslaan aanhangers van Abu Nidal

SIDON - De vrijdag begonnen gevechten tussen strijders van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO en aanhangers van Abu Nidal in Libanon, zijn zondag stopgezet, nadat de PLO het vluchtelingenkamp Ein El-Hilweh volledig onder controle had gekregen.

Abu Yasser van de PLO zei dat de strijd zal worden voortgezet totdat Nidals groep uit de stad Sidon en omgeving is verdreven. Nidals volgelingen zouden "de ontvoering van twee Zwitsers en enkele Fransen" op hun geweten hebben. De PLO-vertegenwoordiger voor Libanon, Zaid Wehbeh, verklaarde dat Nidals groep "een bedreiging voor de Palestijnse zaak" vormde. Eerder, in juli van dit jaar, verdreven aanhangers van PLO-leider Yasir Arafat volgelingen van Abu Nidal uit het Palestijnse vluchtelingenkamp Rashideyeh.

In het Palestijnse kamp Ein El Helweh in het zuiden van Libanon braken de gevechten tussen beide organisaties vrijdag in alle hevigheid uit. Minstens 64 personen kwamen om het leven en meer dan 278 mensen liepen verwondingen op, zo is vernomen van de Libanese politie en van ziekenhuiswoordvoerders. Volgens de politie bevochten de partijen in het kamp bij buitenwijken van Sidon elkaar met mortieren, granaten en machinegeweren.

Volgens sommige waarnemers pakt Arafat de FRC nu aan om zijn greep te verstevigen op de kampen in het zuiden van Libanon, zijn laatste bolwerken in het land.

Bij Sidon 26 doden: Palestijnen slaags

SIDON - In een Palestijns kamp in het zuiden van Libanon is vrijdag hevig gevochten tussen aanhangers van rivaliserende Palestijnse groeperingen. Zeker 26 personen werden gedood en meer dan zeventig mensen liepen verwondingen op, zo is vernomen van de Libanese politie en van ziekenhuiswoordvoerders.

Volgens de politie bevochten in het kamp Ein El Helweh, in de buitenwijken van Sidon, aanhangers van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO van Yasir Arafat strijders van de Fatah-Revolutionaire raad (FRC) van Abu Nidal elkaar met mortieren, granaten en machinegeweren. Na drie uur strijd waren de Arafat-aanhangers er in geslaagd de medestanders van Abu Nidal geheel uit Ein El Helweh te verdrijven. De FRC-strijders trokken zich terug naar omliggende heuvels van waaruit zij een zware beschietingen uitvoerden van het vluchtelingenkamp.

Iran en Iraq: Relaties hersteld

TEHERAN - Iran en Irak zijn maandag overeengekomen de diplomatieke betrekkingen te normaliseren en hun diplomatieke missies in Baghdad en Teheran weer te openen.

Dat heeft Radio Teheran bericht. Volgens een radiobericht had de Iraakse minister van Buitenlandse zaken, Tareq Aziz, tijdens zijn bezoek aan Teheran verzocht de betrekkingen te herstellen en werd zijn voorstel door Teheran aanvaard.

Kodela breakfast run

WILLEMSTAD — Het was gelukkig weer zover dat de breakfast-run van de Kodela gelopen kon worden, waarop velen gewacht hadden. De inschrijving was op de dag van de loop en wel op zondag 9 september om zes uur 's morgens.

Tijdens de inschrijving kwam een deelnemersgroep binnen die van tevoren reeds ruim één uur hardgelopen had als training voor de New York City Marathon, die begin november gehouden wordt. Alhoewel er dit jaar minder deelnemers waren dan het vorig jaar waren de loopsfeer en de gezelligheid geweldig. De politie en het Rode Kruis waren ruimschoots op tijd, waardoor de deelnemers zich tijdig naar de startlijn tegenover het Kodela-station konden begeven voor de start.

De af te leggen afstand was ruim drie kilometer en er was nagenoeg geen verkeer op de weg en rustig omdat de honden nog lagen te slapen, de zon scheen al, maar gelukkig zorgde een frisse tegenwind voor de nodige verkoeling.

De jonge deelnemertjes en deelneemstertjes probeerden elkaar spelenderwijs in te halen, terwijl de ouderen het serieuzer deden. Na tien minuten en vier seconden kwam Anthony Williams binnen, met er vlak achter Rudsel Martina en als eerste dame kwam over de finish Amine Hagemans in een tijd van vijftien minuten en achtenvijftig seconden, de wandelaarsters deden er negenentwintig minuten over. Na de finish kregen de deelnemers elk een lint, nummer en heerlijk koud water aangeboden.

Nadat de meeste deelnemers over de finish waren, werd het ontbijt in de coffeeshop van het Princess Beach Hotel gereserveerd. De service was zo optimaal mogelijk dat het geheel een vlot verloop had en de meeste deelnemers reeds om negen uur vertrokken waren.

De volgende loop die door de Road Runners Club Kòrsou georganiseerd wordt, is de Barbara Beach-loop van acht kilometer op zondag 23 september. De inschrijving is zaterdagochtend 15 september van tien uur tot twaalf uur en maandagavond 17 september van zes tot negen uur. Leden lopen gratis, niet-leden betalen vijf gulden en leden van de Atletiekbond en jongeren van beneden de zestien jaar betalen 2,50.

Witte de With: problemen met twee motoren

DEN HELDER - Het Nederlandse luchtverdedigingsfregat Witte de With kampt sedert het weekeinde met een tweede defecte voortstuwingsturbine. Dit heeft een woordvoerder van de Marine maandag meegedeeld.

Donderdag raakte al een van de totaal vier turbines defect. Volgens de woordvoerder zijn de storingen aan beide machines nauwelijks van invloed op het operationeel handelen van het fregat. Alleen is de topsnelheid van ruim vijftig kilometer per uur niet meer haalbaar. Zaterdag zijn ruildelen voor de reparatie van de eerste defecte motor naar de havenstad Fujairah gezonden. De marine heeft besloten de tweede kapotte motor geheel te laten vervangen door een team van circa 22 burgertechnici, die met een chartervlucht naar de Golf van Oman vliegen en daarbij de ruilmotor meenemen. Deze ploeg zal eveneens assisteren bij het repareren van de eerste turbine als de technici aan boord daar niet met eigen middelen in slagen.

Organisatie Afrikaanse eenheid:

Overheid aansprakelijk voor geweld Zuidafrika

KAMPALA - Leiders van veertien Afrikaanse landen, allen lidstaten van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE), hebben zondag in een verklaring gezegd dat de Zuidafrikaanse politie "actief betrokken is bij het geweld dat wordt gepleegd door de Inkatha-beweging en dat moordenaars digt."

Anti-apartheidsleider Nelson Mandela woonde zaterdag de OAE-conferentie in de Ugandese hoofdstad Kampala bij. In de verklaring werd het geweld tussen de Inkatha-beweging en aanhangers van Mandela's African National Congres (ANC) een bedreiging voor de strijd tegen de apartheid genoemd. De blanke Zuidafrikaanse regering is voorlopig nog verantwoordelijk voor het handhaven van de orde, zeiden de OAE-lidstaten in de verklaring "en daarom kan het regime niet ontlast worden van verantwoordelijkheid voor de moorden."

In Soweto, de provincie Natal en in Johannesburg zijn het afgelopen weekeinde 35 zwarten vermoord. Tien zwarten stierven toen ongeveer honderd mensen, onder wie blanken met geweren en met zwartgemaakte gezichten, hen te lijf gingen in Tladi, een buurt van golfplaten hutten in Soweto. Een woordvoerder van de politie verklaarde dat er "ter bescherming van de toeristenindustrie" in Natal geen details meer zullen worden verstrekt over Natal waar de gevechten tussen Inkatha en ANC al jaren slachtoffers maken.

WASHINGTON - De explosies die zondag zijn gehoord door Syriërs die dicht bij de grens met Iraq wonen hebben zich voorgedaan in een chemische fabriek bij het Iraakse dorp Qaem. Dat heeft de Amerikaanse televisiemaatschappij ABC zondag gemeld.

Twee weken geleden meldde een andere Amerikaanse tv-maatschappij, CBS, dat er Westerse gijzelaars naar de betreffende fabriek waren gebracht. CBS baseerde zich op uitlatingen van naar Warschau teruggekeerde Poolse gastarbeiders die hadden gezien hoe gewapende Irakezen Amerikaanse vrouwen en kinderen bij de fabriek onderbrachten.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken wilde zondagavond niet ingaan op vragen over de explosies en de mogelijke aanwezigheid van Westerse gijzelaars bij de chemische fabriek.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt in de nacht- en vroege ochtenduren kans op een enkele lichte bui. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind (tussen tien en 22 knopen).

WEEROVERZICHT:

Een zeer zwakke storing in de hogere luchtlagen van de atmosfeer veroorzaakt een lichte toename van de activiteit in de intertropische convergentie zône. Hierdoor kan in de komende 24 uur een plaatselijke bui boven de Benedenwindse eilanden tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag
Aruba	licht bewolkt	33	28	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	-.-	-.-	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	33	27	0.0
St Eustatius	licht bewolkt	32	25	1.1
St Maarten	licht bewolkt	32	27	sp
Amsterdam	regen	18	10	1.0
Boston	regenbui	19	17	4.1
Chicago	licht bewolkt	28	18	0.0
Detroit	nevel	27	17	0.0
Kingston	licht bewolkt	34	28	0.0

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP MAANDAG 10 SEPTEMBER 1990 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.505	1.525	1.545
PND STERLING	3.26	3.315	3.375
NED GLD	99.67	100.39	101.19
BOLIVAR	-.-	-.-	-.-
ZW FRANCS	134.88	135.60	136.40
FR FRANCS	32.47	33.57	34.27
DUITSE MARK	112.46	113.18	113.98
IT LIRE	1.19	1.49	1.55
JAPANSE YEN	127.61	127.47	129.27
SUR GLD	-.-	100.07	102.59
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 10 SEPTEMBER 1990 EN TOT NADER ORDER.

12	%	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	101.97
8	%	OBLIGATIELENINGEN PER 1990	25.38
9	%	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5	%	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	98.85

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

MENSEN

Stadspenning voor Alma

■Kleinkunstenares Alma Gardeslen met de stadspenning van Den Haag die ze uitgereikt heeft gekregen van wethouder A. van Kampen (rechts) in het stadhuis aan de Javastraat. De Surinaamse Gardeslen (75) staat vijftig jaar op de planken en kreeg de penning omdat ze in de 25 jaar dat ze in Den Haag woont 'onafgebroken actiefis geweest in de wereld van migranten'. "Zij heeft zich ook steeds ingezet voor het welzijnswerk onder de Surinamers en de Antillanen", zei Van Kampen. Volgens Alma Gardeslen heeft het publiek haar 'op de plaats gezet waarop ik nu sta'. "Daarom is de stadspenning voor iedereen. Jullie mogen hem allemaal een keer lenen".

Politie zoekt eigenaar vinger

De politie van Hoogeveen is sinds zondagmorgen op zoek naar de eigenaar van een stuk VINGER. Het lichaamsdeeltje is afkomstig van een tot nu toe onbekende, ongeveer 45-jarige man.

De man drong zondagmorgen binnen bij een hoogbejaard echtpaar en wilde daar niet meer weg. De 83-jarige bewoner wist de onbekende echter de deur uit te werken. Toen die buiten stond, probeerde hij de voordeur weer open te drukken. Nadat de krasse bewoner die met vereende krachten had dichtgedrukt, vond hij het vingerkootje van de indringer op zijn deurmat.

De Hoogeveense politie wil de man graag aanhouden wegens huisvredebreuk. Het slachtoffer heeft zich inmiddels in het plaatselijke ziekenhuis laten behandelen. Het ziekenhuis weigert echter zijn identiteit bekend te maken. Desondanks verwacht de politie de man toch binnenkort te kunnen opsporen.

Olifanten ontsnapt

Rijksweg A-28 is zondagochtend ter hoogte van Soest drie kwartier afgesloten geweest wegens twee ontsnapte olifanten. Een andere olifant was al eerder gevangen. De drie waren om half negen ontsnapt bij een Soester handelaar in wild en waren via de bossen op weg naar Soesterberg.

Volgens de adjudant van de gemeentepolitie Soest waren om kwart over elf alle dieren met verdovingsgeweren in slaap gebracht, waarvan de laatste op de snelweg. "Het probleem is nu hoe we ze vervoeren. Ze wegen twaalfhonderd kilo per stuk".

De drie olifanten zijn onlangs in Nederland aangekomen samen met drie Thaise oppassers die volgens Rondhout "Niet van hun zijde wijken". Maar kennelijk ging er toch iets mis. "De dieren roken de vrijheid en waren niet te stoppen". De in totaal vijf olifanten zijn bedoeld voor de handel.

Aan de actie hebben alle omringende korpsen en ook de dierentuin in Amersfoort meegewerkt. Het treinverkeer in de buurt heeft enige tijd langzaam gereden. De dieren hebben tijdens hun korte tocht in de vrijheid geen schade aangericht. "Ja, eigenlijk zijn we dus niet berekend op dit soort Jungle-avonturen", verzuchtte Rondhout.

Met de degen in de drup

■ In de categorie 'sport voor gestoorden' is in Frankrijk het onderwaterschermen uitgevonden. Met zuurstofflessen en degens van roestvrij staal laat je je in het zwembad zakken, zoals deze diepzeeduiker en een schermer van de club in Poitiers, om vervolgens een robbertje te vechten. Er is wel een scheidsrechter nodig met adelaarsogen. Het electronische scoringssysteem, gebruikelijk in het normale schermen, is onder water immers een tikje te riskant.

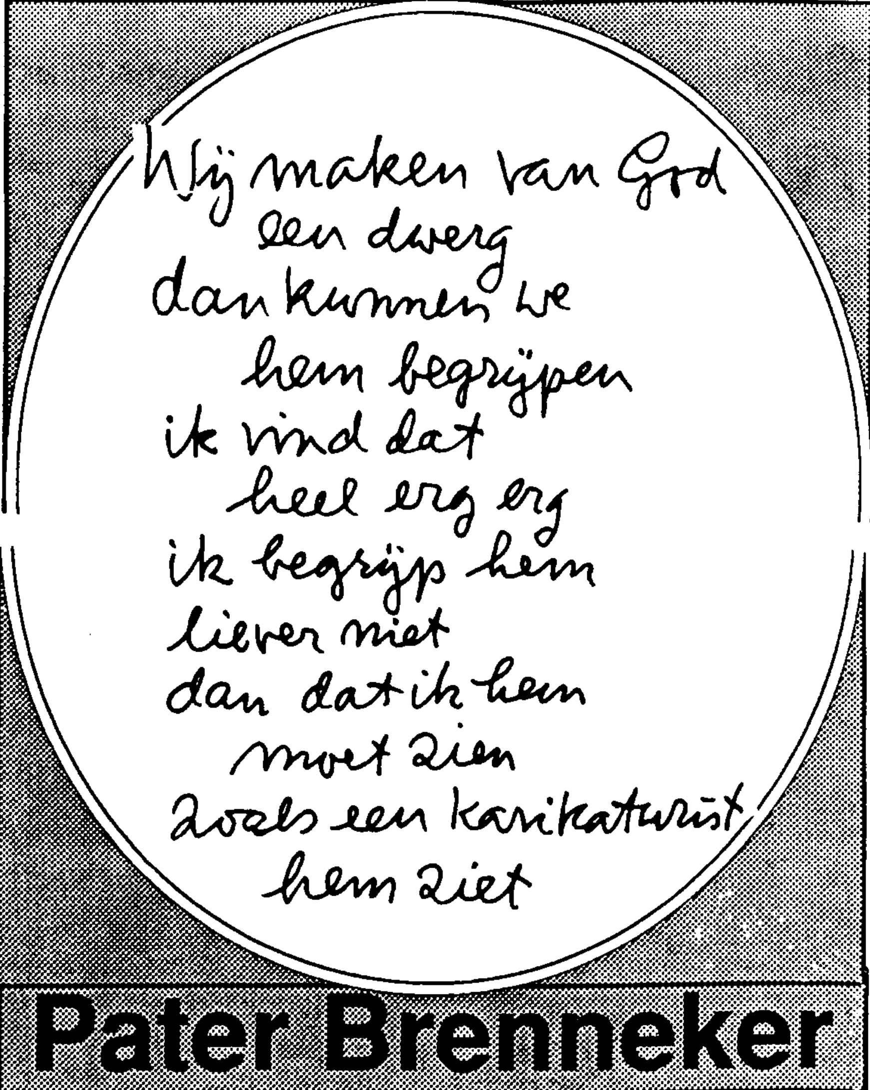
In de DDR zijn momenteel ANDERHALF miljoen mensen WERKLOOS, volgens opgave van de werklozenvereniging in Oost-Berlijn. Het aantal van 350.000 werklozen dat de Oostduitse regering noemt betreft volgens de vereniging alleen degenen die een uitkering ontvangen. De vereniging telt onder meer ook deeltijdwerkers mee.

Geboren:

Gianni Marie Regina

Curaçao, 6 september 1990.

Frank Hermans
Aimée Hermans - Sprockel.

TBS

MAANDAG

16.35 Brady Bunch
17.05 Laverne & Shirley
17.35 Good Times
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 Happy Days
19.35 The Jeffersons
20.05 Movie: 'That Touch of Mink' (1962, Cary Grant)
22.00 Bseball: Atlanta Braves vs San Francisco Giants
24.45 Nat'l Geo. Explorer
02.45 Movie: 'Fool for love' (1985, Sam Shepard
05.00 Hogan's Heroes
05.30 Gomer Pyle.

HBO

MAANDAG

16.00 Can a guy say no?
17.00 Karate Kid, Part II (PG)
19.00 Mike Mulligan& His Steam Shovel
19.30 Babar: 'School Days'
20.00 Golden Age of Sport
21.00 True Believer (R)
23.00 News to Us
23.30 Leathal Weapon II (R)
01.30 Friday The 13th, Part VIII (R)
03.15 American Justice (R)
04.55 Creepshow (R).

Televisie-leesloep voor blinden en slechtzienden

Reusachtige letters verschijnen op het beeldscherm als Ruud van den Berg de plank van links naar rechts beweegt. De Hagenaar hanteert de TELEVISIE-LEESLOEP; een hulpmiddeltje dat slechtziende uitkomst biedt. Dankzij het apparaat is men in staat een boek, de krant of een tijdschrift te lezen.

Dat gebeurt via een camara die aan het toestel is gemonteerd. Onderaan zit de leesplank, met daarop de tekst. Met behulp van een aantal knoppen kunnen de letters één tot 32 keer vergroot worden.

Naast meer kans op een baan vergroot de apparatuur ook privé de mogelijkheden. Toch zullen weinigen het zich thuis kunnen veroorloven, de kosten aan de apparatuur zijn zeer hoog. Een computer kunnen de meeste zich nog wel veroorloven, maar de aanpassingen zijn erg duur.

De Nederlandse Vereniging voor Blinden en Slechtzienden (NSVB) heeft vorig jaar een computerclub opgericht, met als doel door fondswerving geld bij elkaar te krijgen om in elk geval aanpassingen te kunnen financieren. Dat is helaas niet gelukt. We hebben daarom nu een aantal proefprocessen voorbereid.

Wega di Number Kòrsou

8 5 1 3 9 6 10 7 4 2

ZAT.:	ZON.:
5142	9143
3657	0376
8986	6841

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Bob Harms, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel: 2265

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

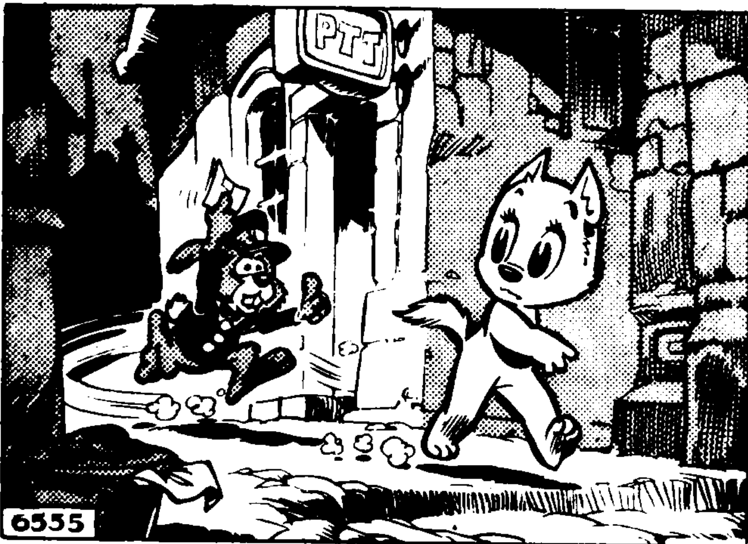
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso):
mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Tom Poes en de verdwenen heer door Martin Toonder

6555 — Tom Poes had het telegraafkantoor nog maar net verlaten toen hij werd ingehaald door de telegrambesteller.

'Alweer iets voor je, meneer Poes! Al mijn klanten moeten zo dicht in de buurt zijn als ik iets te bestellen heb. Zo hoort het eigenlijk, dat zei de directeur laatst nog'.

Tom Poes ging natuurlijk niet in op deze vrijpostigheid. Hij keek verbaasd naar het formulier en scheurde het toen haastig open. Gelukkig was het deze keer geen mededeling van kapitein Walrus, maar van heer Ollie zelf en duidelijk was het ook:

'Kom morgenmiddag met vliegtuig van één uur vijftien in Rommeldam', las hij. 'Neef Elias onschadelijk op Papoote. Bommel'.

'Gelukkig', mompelde Tom Poes. 'Hier heb ik tenminste wat aan en nu kan ik wat doen ook'. Hij voegde de daad bij het woord en de eerste die daar wat van merkte, was Bulle Bas, die zijn ochtendronde deed.

'Commissaris!' riep Tom Poes reeds van verre. 'Wacht eens even! Heer Ollie komt terug en nu gaat u last krijgen!'

De politiechef keek verstoord op. 'Alweer die Bommel!' prevelde hij. 'Altijd dezelfde! Wat wil dat ventje van me? Wat heb ik met de vakantiereisjes van Bommel te maken?'

Maar toch hield hij de pas in en een kleine ongerustheid begon in hem naar boven te komen toen hij aan het vreemde briefje dacht dat de buitenlandse reis van heer Ollie had aangekondigd.......

HENRY ® By Dick Hodgins

PUT ON A HAPPY FACE!
Sale! MELONS
FRUITS

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

GOOD NEWS, PRISCILLA! I GOT YOU A BIT PART IN THE PRODUCER'S MOVIE, "HOUNDS OF THE BASKERVILLES."
WHAT KIND OF BIT PART?
YOU GET BITTEN BY THE HOUNDS!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

SARGE WOULD YOU LIKE A HAMBURGER ?
SURE!
BEETLE, SCREW THAT SALT-SHAKER CAP BACK ON WHILE I START MYSELF ANOTHER HAMBURGER

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

I'M TIRED OF YOU TREATING ME LIKE I WAS A LITTLE CHILD...
SO I'M RUNNING AWAY FOR GOOD!
AND I'M NEVER COMIN' BACK!

CURAÇAO EN ST.MAARTEN MOETEN GOED NADENKEN

Billijkheidsprincipe speelt belangrijke rol

Psychologische factoren bepalen structuur Antillen

— door H.W.T. Linkels —

De ondertekening van een document waarin de gezamenlijke Curaçaose partijen zich uitspreken voor een zelfstandige positie binnen het koninkrijk kan belangrijke gevolgen hebben voor de toekomstige staatkundige structuur. Aangezien de overwegingen van de verschillende politieke partijen en eilanden vooral van partijpolitieke aard zijn, is het interessant om een aantal mogelijke ontwikkelingen voor wat betreft de toekomstige staatkundige structuur eens vanuit een sociaal-psychologische achtergrond op hun waarde te beoordelen.

Vooral sinds de status aparte van Aruba werd de discussie over de toekomstige staatkundige structuur van de overige vijf eilanden een zeer wezenlijke. Tot voor kort werden met grote voorzichtigheid en terughoudendheid door Curaçao stappen overwogen tot een eigen status aparte. Die terughoudendheid kwam vooral voort uit de eis die Nederland (net als bij Aruba) stelde aan het verkrijgen van een status aparte: een onontkoombare onafhankelijkheid na een vastgestelde periode van een aantal jaren.

Bij het aantreden van het nieuwe kabinet CDA/PvdA in Nederland meende de minister die Antilliaanse en Arubaanse Zaken in zijn portefeuille kreeg - mr Ernst Hirsch Ballin - dat Nederland niet onverkort aan die onontkoombare onafhankelijkheidseis vast moest houden. Het innemen van het standpunt dat óók Curaçao nu moet streven naar een aparte status heeft hierna niet lang op zich laten wachten. Ook Sint Maarten heeft in het verleden reeds de wens te kennen gegeven een status aparte of zelfs totale onafhankelijkheid te willen verwerven.

DISCUSSIE

Ook voor het uittreden van Aruba uit het Nederlands-Antilliaanse verband was de discussie over de [illegible] staatkundige structuur al aan de orde. Als gekeken wordt naar die discussie van de afgelopen jaren lijken er een drietal sociaal-psychologische factoren te onderscheiden die in deze discussie een belangrijke rol spelen. Deze drie factoren zijn: het 'billijkheidsgevoel', het zogenaamde 'proximity-principe' en de angst voor een negatieve reactie van het buitenland.

Het billijkheidsgevoel slaat op de onderlinge discussies (soms zelfs ruzie) tussen de eilanden van de Nederlandse Antilen daar waar het gaat om regeringsmacht. Vooral tussen Aruba en Curaçao heeft deze discussie, waarvoor nooit een afdoende oplossing is gevonden, geleid tot een verwijdering tussen Aruba en de overige eilanden. Ook van de zijde van Sint Maarten zijn aanvallen op de macht van Curaçao te horen. Deze aanvallen vinden vaak hun oorsprong in het gevoel van de overige eilanden dat Curaçao meer (politieke en financiële) macht heeft dan in feite billijk zou zijn.

NABIJHEID

Het proximity-principe, oftewel het principe van de nabijheid is het algemeen psychologische verschijnsel dat slaat op het feit dat mensen of groepen, die vaak in elkaars nabijheid verkeren elkaar vaak aardiger vinden, en meer onderlinge overeenkomsten zien dan mensen of groepen die zelden in elkaars nabijheid verkeren. Hetzelfde principe kan worden toegepast op de Bovenwindse en Benedenwindse eilanden. Hoewel beslist niet kan worden gesteld dat Curaçao en Aruba door hun geografische ligging nu zo goed [illegible] is het een feit dat de ABC-eilanden en de Bovenwindse eilanden ieder onderling beter bij elkaar passen qua taal, cultuur, geografische ligging en dergelijke en dus meer op elkaar 'lijken' dan de Bovenwinden en de Benedenwinden samen. De gedwongen samenwerking in één land tussen beide groepen eilanden wordt dan ook lang gezien als onlogisch voortvloeisel uit de koloniale geschiedenis van deze eilanden.

ANGST

Een laatste psychologische factor die altijd een belangrijke rol heeft gespeeld is de angst voor een negatief oordeel van het voor de Antillen zo belangrijke buitenland bij een verandering in staatkundige (vooral een eventuele onafhankelijkheid). De eilanden danken hun populariteit bij zowel investeerders als toeristen voor een belangrijk deel aan het stabiele politieke klimaat dat vrij uniek is voor de regio, en dat vaak wordt toegeschreven aan het Nederlandse koninkrijksverband.

Uit de discussie over de toekomstige staatkundige structuur van de afgelopen tijd lijken zich een drietal opties te kristaliseren. De eerste - overigens steeds minder waarschijnlijke - optie is om de Antillen van de Vijf te handhaven. De tweede optie is afkomstig uit het voorstel van minister Hirsch Ballin en bestaat uit het opdelen van de eilanden in een Benedenwinds (Curaçao en Bonaire) en een Bovenwinds deel (Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba). De derde optie waarvoor Curaçao en Sint Maarten in toenemende mate lijken te kiezen bestaat uit een aparte Status voor Curaçao en Sint Maarten. Logisch gevolg is dat Bonaire, Sint Eustatius en Saba direct onder Nederland vallen als gevolg van de onmogelijkheid om een zelfstandig bestaan te leiden.

Handhaven Antillen van Vijf:

Het eerste voordeel hierbij is een sterkere economische eenheid dan bij één van de andere oplossingen. Dit komt ten goede aan de positie van de Antilliaanse gulden, de eigen importvervangende industrie, de ALM etc. Een tweede voordeel is dat het maken van een moeilijke en wellicht voor sommigen pijnlijke keuze voorlopig kan worden vermeden en vooruitgeschoven naar de toekomst. Een bijkomend voordeel is dat de beeldvorming naar buiten niet bemoeilijkt wordt.

Daar staat tegenover dat er sprake blijft van een land waarbij de twee delen op zo'n negenhonderd kilometer van elkaar liggen. De kans is bovendien groot dat bij het voortbestaan van de huidige structuur de onderlinge politieke spanning toeneemt. Zo zal Sint Maarten in toenemende mate proberen haar eigen gang te gaan tot steeds grotere ergenis van Curaçao. Belangrijk nadeel is ook dat het moeilijk blijft om een overheid goed te laten functioneren met een dubbele bestuurslaag, waarbij de verschillende eilanden er ook nog eens verschillende normen op na houden. Gevolg: bureaucratie.

Samenvattend: kiezen de eilanden voor een Antillen van Vijf blijft het billijkheidsgevoel een belangrijke rol spelen, is aan het principe van nabijheid niet tegenmoet gekomen, maar hoeft de angst voor het oordeel van het buitenland niet groot te zijn. Voor Nederland betekent deze keuze dat men te maken heeft met twee partners in het koninkrijk: de Nederlandse Antillen en Aruba.

[illegible]len van Vijf in een Benedenwinds en Bovenwinds blok:

Zoals bekend, komt deze oplossing overeen met de ideeën van minister Hirsch Ballin. Voordeel van deze optie is allereerst dat aan het principe van de nabijheid tegemoet wordt gekomen. Beide eilandgroepen die hiermee ontstaan, passen goed bij elkaar zowel qua geografische ligging, taal, familiebanden enzovoort. Een tweede voordeel is dat beide delen een kleiner, dus in principe minder bureaucratisch overheidsapparaat krijgen. Het zou zelfs mogelijk zijn dat de beide delen besluiten om de tweede bestuurslaag op te heffen, de dan ontstane overheid te verdelen over de verschillende eilanden waaruit zij bestaan. Deze situatie met één bestuurslaag zou ook voor het eerst in de geschiedenis van de eilanden kunnen leiden tot het onstaan van eiland-overstijgende politieke partijen. Als er maar één regering hoeft te worden gekozen, hebben de partijen namelijk alle reden om ook op de andere eilanden van het nieuw gevormde land stemmen voor zich te winnen.

HELDERHEID

Eén overheidsapparaat met eilandoverstijgende partijen zal kunnen leiden tot politieke helderheid. Nadelen van de Benedenwinden/Bovenwinden- optie zijn een beperkte versplinteringen en de voor de drie kleine eilanden ongewenste situatie om in sterke mate afhankelijk te zijn van een groter zustereiland. Vooral dit laatste bezwaar is van zwaarwegende aard. Saba en Sint Eustatius hebben in het verleden al herhaaldelijk aangegeven angstig te zijn afhankelijk te zijn van de grillen van Sint Maarten. Ook op Bonaire valt de angst voor een Curaçaose overheersing te beluisteren. De sociaal-economisch gevolgen van de beperkte versplintering zullen waarschijnlijk beperkt zijn.

Weliswaar zal er net als bij de afscheiding van Aruba een boedelscheiding moeten plaatsvinden, maar zal die voor de eilanden niet tot grote verandering hoeven te leiden. De eenheid Curaçao/Bonaire zal met een bevolking van zo'n 175.000 inwoners weinig last hebben van het wegvallen van de 35.000 inwoners van de Bovenwinden. De op de Amerikaanse dollars georiënteerde economie zal op haar beurt waarschijnlijk ook weinig last hebben van de afscheiding van Curaçao en Bonaire. Samenvattend is bij een keuze voor deze optie het probleem van de billijkheid het kleinst, wordt er optimaal tegemoet gekomen aan het principe van de nabijheid en zal deze oplossing een geringe invloed hebben op de waarneming van het buitenland, omdat dit ook voor buitenstaanders een voor de hand liggende oplossing zal lijken die bovendien goed is uit te leggen. Deze oplossing betekent voor Nederland dat men te maken krijgt met drie partners in het koninkrijk: Aruba, de Benedenwinden en de Bovenwinden.

Status aparte voor Curaçao en Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba rechtstreeks onder Nederland.

In deze beschouwing komt deze optie als minst aantrekkelijk uit de bus. Voordelen van deze keuze zijn het elimineren van de politieke spanning tussen de eilanden, een geringe bureaucratie en het feit dat Curaçao en Sint Maarten geen verantwoordelijkheid meer hoeven te dragen voor de kleinere zustereilanden. Over deze voordelen kan men kort zijn. Als Curaçao en Sint Maarten ieder hun eigen weg gaan, is er geen reden meer tot wederzijdse gevoelens van ontevredenheid en valt de oorzaak voor politieke spanning weg.

Doordat beide eilanden alleen staan, valt de dubbele bestuurslaag weg hetgeen leidt tot een vermindering van de bureaucratie. Kiezen voor een autonome positie heeft voor beide eilanden het voordeel dat men niet verantwoordelijk is voor de economisch zwakke kleine eilanden.

NADELEN

De nadelen daarentegen zijn veel omvangrijker. Ten eerste leidt deze keuze tot een totale versplintering van de eilanden op elk gebied. Familie en culturele banden worden in één klap doorgesneden. Elk samenwerkingsverband wordt bemoeilijkt, zo niet onmogelijk. De kleine eilanden zijn bijvoorbeeld voor wat betreft onderwijs en gezondheisvoorzieningen in sterke mate afhankelijk van een groter zustereiland dat dan plotseling buitenland is, met alle belemmeringen die dat met zich meebrengt, ondanks de zogenaamde samenwerkingsprotocollen die gelden voor onderwijs, gezondheidszorg en economische ontwikkeling.

Verder valt het bestaansrecht van een aantal zaken die de Antillen nu samen hebben, weg, zoals één Antilliaanse gulden, de ALM, de importvervangende industrie heeft nauwelijks meer een eigen afzetmarkt enz. Daarnaast is goed voorstelbaar dat het buitenland door de Antilliaanse bomen het bos niet meer ziet en de eilanden links laat liggen, vooral daar waar het nieuwe investeringen betreft. Samenvattend betekent, kiezen voor deze optie het elimineren van het billijkheidsprobleem, het negeren van het nabijheidsprincipe en een angst voor de buitenlandse reactie die volkomen terecht is. Kiezen voor deze optie betekent dat Nederland te maken heeft met vier partners in het koninkrijk: Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de overige kleine eilanden. Het is moeilijk voorstelbaar dat Nederland hiermee akkoord gaat.

In bovenstaand schema is op basis van de boven beschreven voor- en nadelen de verwachte winst of het verwachte verlies aangegeven dat elk eiland zal boeken bij elk van de drie opties. De verwachting bij de eerste optie is dat de situatie ongeveer gelijk zal blijven met een wisselend licht verlies of lichte winst door de voortbestaande samenwerking door de eilanden. Bij de tweede optie is er sprake van een winstsituatie voor Curaçao en Sint Maarten: beide kunnen in toenemende mate hun eigen weg gaan, niet door elkaar gehinderd, met de hierboven beschreven voordelen. Voor de kleine eilanden zelf verandert er waarschijnlijk zo goed als niets. De derde optie leidt tot grote winst voor Sint Maarten, een kleinere winst voor Curaçao en zwaar verlies voor de kleinere eilanden. De winst voor Sint Maarten is duidelijk: zij kan haar eigen toekomst volledig bepalen, zonder voor anderen enige verantwoordelijkheid te hoeven dragen.

WINST KLEINER

Voor Curaçao is de winst kleiner: alle belangrijke zaken van de gezamenlijke Antillen (Bank van de Nederlandse Antillen, ALM en de importvervangende industrie) hebben hun hoofdzetel op Curaçao, hetgeen Curaçao kwetsbaar maakt. Daar komt bij dat Bonaire (rechtstreeks onder Nederlands bestuur) in de toekomst de politiek meest stabiele politieke en meest voorspelbare factor wordt in de gehele regio en een serieuze concurrentie kan geen gevaar vormen voor Curaçao. Voor de kleine eilanden wordt een groot verlies verwacht.

Weliswaar lijkt direct onder Nederlands bestuur voordelen te bieden, maar de bovegenoemde nadelen aan deze optie (zoals het verlies aan wezenlijke voorzieningen) treffen vooral de kleine eilanden. Vooral pijnlijk voor deze eilanden is dat zij niet op basis van een bepaalde visie of overeenkomst bij Nederland zijn gevoegd, maar puur op basis van 'totale overbodigheid'.

Uit sociaal-psychologisch onderzoek is, bekend dat bij onderhandelingssituaties waaraan meerdere partijen deelnemen die winst of verlies kunnen boeken zij die altijd afgaan op het behalen van maximale winst bedrogen uit kunnen komen en er voor kunnen zorgen dat uiteindelijk alle partijen verlies lijden door hun starre houding. In een tijd dat de posities over de staatkundige structuur ingenomen gaan worden, lijkt het raadzaam dat vooral Curaçao en Sint Maarten de beschreven gevaren terdege overwegen. Maar het geeft ook de kleine eilanden die er tot nog toe het zwijgen toe doen en op een afstand toezien wat de 'groten' beslissen reden tot nadenken.

Cadeautje voor Bush

HELSINKI - Sovjet-president Michail Gorbatsjov heeft de Amerikaanse president, George Bush, aan het begin van hun top zondag in Helsinki een symbolisch cadeautje gegeven. Bush kreeg van Gorbatsjov een ingelijste karikatuur waarop zij samen als boksers staan afgebeeld die zojuist de 'Koude oorlog' 'knock out' hebben geslagen. De scheidsrechter houdt als teken van de overwinning een arm van iedere bokser omhoog. Op de grond ligt de uitgeschakelde 'Koude oorlog'. Volgens een Sovjet-woordvoerder laat de karikatuur die [illegible] een Sovjet-tekenaar [illegible] zien dat beide partijen als winnaar en niemand als verliezer uit de strijd tevoorschijn is gekomen.